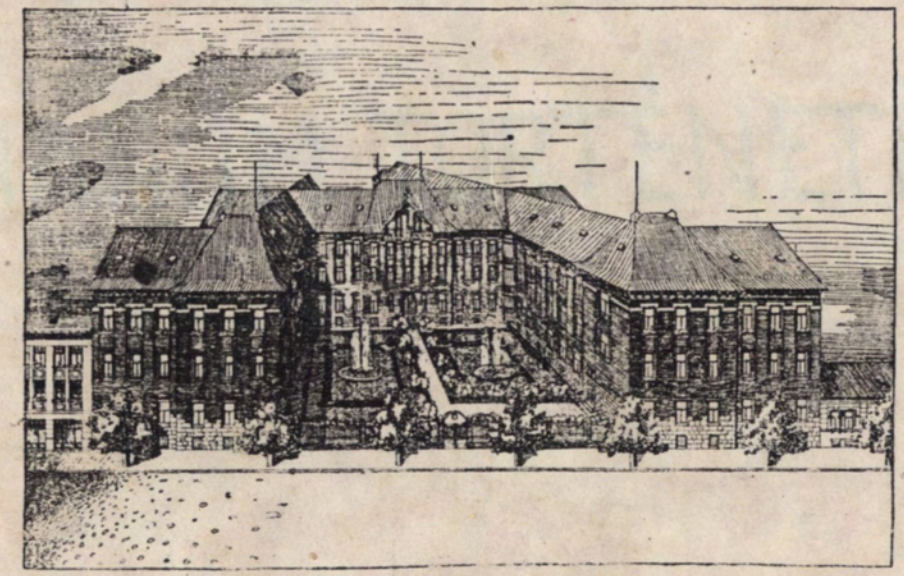
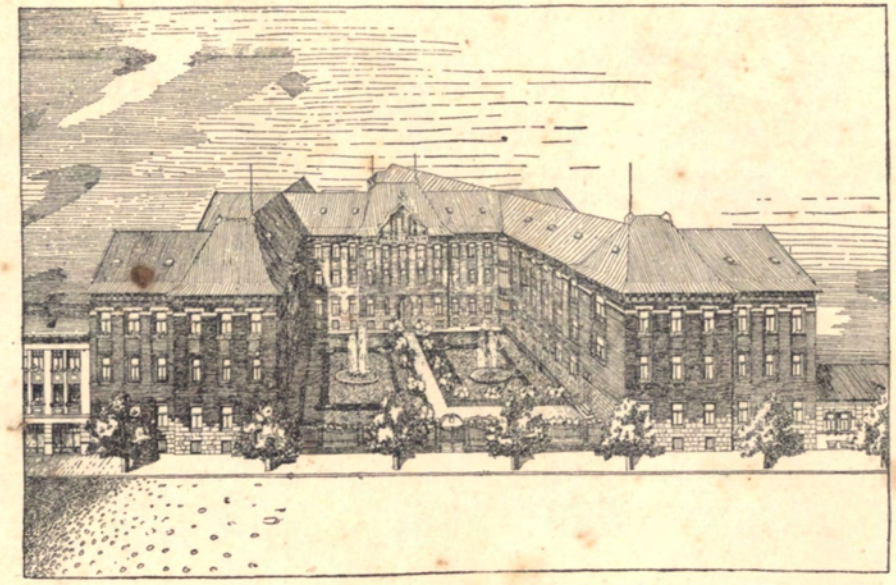
EMLÉKLAPOK
A MARIANUM TÖRTÉNETÉBŐL

CLUJ-KOLOZSVÁR
1927

EMLÉKLAPOK
A MARIANUM TÖRTÉNETÉBŐL

CLUJ-KOLOZSVÁR
1927

ANNAK

LEGYENEK • AJÁNLVA • E • LAPOK

AKINEK • NEVE • OTT • RAGYOG • INTÉZETÜNK • HOMLOKÁN

A • KIGYÓT • TIPRÓ • SZEPLŐTELEN • SZENT • SZŰZNEK

AKI • NEVÉNEK • ŐT • BETŰJÉVEL

RAGYOGÓ • DIADÉMÁJA • ŐT • DRÁGAGYÖNGYEKÉNT

ÉKITI • A • FIA • SZENT • VÉRÉVEL • MEGVÁLTOTT • VILÁGOT

BESUGÁROZZA

INTÉZETÜNK • MULTJÁT • JELENÉT • JÖVŐJÉT

AZ INTÉZET HOMLOKZATI RÉSZE

A Marianum hódolata

AZ erdélyi róm. kath. egyházmegyének május 1-én örömünnepe volt, mert ezelőtt harminc esztendővel jegyezte el magát Erdéllyel a mi Püspök Atyánk.

Az egyházmegye minden templomában hálaadó istentiszteletek keretében szállott fel a ritka kegyelemért a hivek köszönete az egek Urához. Ünnepi beszédek hangzottak el, melyek ismertették a dicsőséges mult eseményeit. Iskolai ünnepélyeken fejezték ki a tanárok és az ifjuság hódolatukat a nagy Pártfogó személye iránt; küldöttségek üdvözlése, hirlapok, folyóiratok közleményei, alkalmi költemények, mind-mind azt mutatták, hogy ez az évforduló olyan ünnepe az erdélyi katholikusoknak, amelyen minden lélekben a hálás öröm érzése lett urrá. Ha léteznék oly műszer, mellyel konstatálható az emberi lélekben lakozó érzelmek őszintesége, bátran alkalmaztam volna a Majláth-ünnepeken, hogy aztán e felvételeket szemlélve Püspök Atyánk is érezzen áldott lelkében igaz örömet; hadd lássa, hogy a személye iránt megnyilvánult hódolat nem alakoskodás, hanem viszonzása annak az iránt érzett aggódó szeretetnek, mellyel tömérdek szenvedéseink, bajaink, nyomoruságaink iránt viseltetett harminc éven át.

Biztos vagyok benne, hogy e képet szemlélve első sorban az ő lelki fiai után kutatna jóságos tekintete. Azt vizsgálná, hogy vajjon azok, akikkel megosztotta nagy szivét, e nagy szivnek minden értékét e harminc év alatt miként használták fel e drága égi kincseket a mindennapi élet küzdelmeiben! És abban is biztos vagyok, hogy az eredmény megnyugtató lenne az Ő nagy lelkére. Igazságot tenne amellett, hogy az az emberfeletti küzdelem, melyet

szünet nélkül folytat az ifjúság lelkének nemesitéseért, az ártatlan lelkeknek Isten országa számára való megmentéseért, nem volt hiábavaló. Meggyőződnék arról, hogy immár nem jelentéktelen azoknak a száma, akiken — élvezői lévén az Ő lelke nagy szeretetének — meglátszik Püspök Atyjuk áldásos hatása. És ez a tudat az Ő szép lelkének legnagyobb öröme.

Amikor most a Marianum népe is részt kér a jubileumból, a magyar katholikus diák-lányok, valamint az intézetből időközben az élet forgatagába kikerült nők és édes anyák határozzák el ez ünnepélyes alkalommal, hogy mindenütt és az élet minden körülményei között szivvel-lélekkel ápolják a Majláth-szellemet. Azután pedig naponként imádkoznak szeretett Püspök Atyánk szándékára!

És ezzel az Ő kivánsága szerint is legméltóbban ülte meg a Marianum Püspök Atyánk jubileumát.

Dr. NEMES FERENC
FŐGONDNOK.

Üdvözlő Dal.

A Marianum felszentelésére irta: FAUSZTIN.

Szép Marianum! im köszöntlek téged
Felszentelésed fényes ünnepén. —
Ze föld öléből erőben kiépült,
Valóra vállott égi tünemény.
Egy küzdő élet bibor hajnalának
Tündéri álma ring ezer sziven . . .
Te koronája az álom-látásnak!
Vágyunk, reményünk benned megpihen.

Eljegyzést tart ma lelkünk szellemeddel.
Szerelmünk mátka-hüségü leszen . . .
Rózsát fakasztó elved ihletése
Örök nyomot hagyhat a lelkeken. —
Az élet vészes jóslói sóváran
Tekintenek titkos jövőnk elé . . .
Nemtőt keresnek! — ki a pusztulásban
Siró, szegény magyart megmentené.

Nem kell-e félni uj kor Bábelétől,
Midőn apa fiát sem érti meg;
És testvérek zajongnak egymás ellen . . .
Szivök — mint a zimankós tél — hideg!
Kufár világ! — nem tud magasra szállni
A kéklő mennybolt csillaga fölé,
Hogy ott keressen eszményt a szivének,
Az vonjon dicsfényt homloka köré.

Itt lenn marad. — A föld rögének esve
Keres dicsőt a mulandók között . . .
S egy-két gyöngy lesz a fáradság jutalma,
Azért izzadt, reszketve küzködött.
Gyöngy! — vére árán szerzett fénylő jószág,
Amit szivének mélye rejteget,
S az is eloszlik, lelkét tépve széjjel,
Mint villámok az elborult eget.

Harc, küzdelem e földi élet sorsa,
De harcainkban hol a győzelem?
Nem szent eszmékért szállunk küzdelemre,
S igy a szivekben csüggedés terem,
Kiüzött koldus minden nagy, szent eszme:
Csalárd démon incselkedik velünk . . .
Rózsát mutat, hogy hervadást ne lássunk,
Ne tudjuk, milyen mélyre sülyedünk.

De csüggedések kora rég lejárt már.
A szunnyadást dicső tett váltja fel . . .
Uj nemzedék lép a tettek utjára
És bearanyoz mindent lelkével,
Istennek élni! — a hazát szeretni!
Hogy éltünk tett legyen, nem puszta szó;
Ezt hirdeti a Marianum népe,
E lelkes tüz lesz mindent átható.

Uj eszmekör ragad a nagy munkára,
— Küzdésre szitó lángja perzsel, éget —
Adjon nemük uj védőket a honnak,
S buzogjon bennük tiszta magyar élet!
Ez önt erőt a lankadó tagokba,
Ez bátorit, ha lelkünk tán inog . . .,
S vérezzék bár a sziv a küzdelemben,
Az eszme él, az eszme győzni fog . . .!

Dr. Hirschler József

REMEKMŰVEK, nagy alkotások tervezőjéről és megvalósítójáról tömör jellemrajzot irni könnyü feladat, mert a nagy művek tulajdonképen az alkotó genie egész lelki tartalmának kihelyeződései. Csak e műveket kell szemlélnünk, s azonnal előttünk áll létesítőjük élethűen, a maga igazi nagyságában. Dicsőítő ódát sem kell irni róla, mégis dicséret lesz a megemlékezésnek minden szava, legparányibb mondata, mert az alkotások hangosabban beszélnek minden dicsőítésnél, a legmagasabb szárnyalású ódánál. Ha az Auguszteum nemesen egyszerü épületét, tiszta berendezését szemléljük; a sétatér mellett épült modern palotákat nézzük, vagy a Marianumnak, e páratlan mintaiskolának fönségére tekintünk, előttünk áll alapitójuk, dr. Hirschler József pápai prelátus, aki plebánosságának 20 éve alatt Erdély katholicizmusának kulturájába és városunk történetébe örök időkre fennmaradóan beirta nevét.

— — — — — — — — —

Ujpesten 1874. március 17-én született, hitbuzgó róm. kath. szülőktől. A család tiszta és egyszerü, de hitben és vallásgyakorlatokban annál gazdagabb nevelése alapozta meg lelkében a meggyőződést, amelynek sziklaszilárd erősségére felépithette a maga fönséges papi hivatását. Középiskolai tanulmányait a budapesti piaristák főgimnáziumában végezte, ahol szintén megtalált mindent, ami magasztos hivatására előkészíti. Jó magaviselete, jeles bizonyitványai mind kiváló ajánlatok voltak arra nézve, hogy az esztergomi „kispapok“ közé felvételt nyerjen. Elöljárói a jeles tehetségü ifjút az érettségi vizsgálat letétele után a bécsi Pazmaneumba, majd a római Collegium Germanico-Hungaricum-ba, a jezsuiták vezetése alatt álló hires intézetbe küldik hittudományi tanulmányainak elvégzésére.

Esztergomi papnövendék korában.

Mily csodálatos és nesztelen az isteni vezető-kéz munkája! Az örök város vallásos mélységei, az évezredeken át összehordott keresztény művészet gazdagsága örökre elbüvölik, s egész életre megtermékenyitik az ifjúnak önmüvelődésre sóvár lelkét. Azt találja meg itt a maga életvalóságában, amire tanulmányainak végzése alkalmával felvetődött kérdései feleletet vártak. A Roma antiqua-nak csak történetben és romokban fenmaradt nagysága mellett látta az új, a keresztény Róma csodálatos kialakulását, amely nem történet csupán, hanem izzó valóság, az egész kath. élet lüktető középpontja. A katakombák sötét folyosóin az őskereszténység tiszta szellemét szivta magába; a keresztény művészet fönségének szemléleténél kifinomodott művészeti érzéke.

Itt élte át életének legboldogabb 7 évét, amiről szivének egész melegségével nyilatkozik mindig. „Életemnek legszebb korszaka volt — szokta mondani — a Rómában töltött hét év, a szemináriumi esztendők, amikor csak feladataim voltak, terheim nem. Már akkor felizgatta képzeletemet az örök város. Szegény fiú voltam és talán ez volt a szerencsém. Megbizást kaptam egy művészeti lap részéről, hogy Róma műkincseiről irjak. Igy ismertem meg Szent Péter városát: pogány emlékeit ugy, mint egyházművészetét. A

katakombákat épen olyan meghitt ismerőseimmé avattam, mint Michelangelo, Raffael szárnyaló alkotásait. Esztendőnként ellátogatok Rómába, s azonkivül is, a könyveim mellett mindig visszaszáll a lelkem a renaissance művészetéhez."

A jó, derék jezsuita páterek nagyon értettek ahhoz, hogy a különböző egyházmegyék legféltettebb ifjait tanulmányaik elsajátításában gondosan vezessék és jövendő hivatásukra neveljék. Figyelmük még arra is kiterjedt, hogy a folytonos tanulmány „megárthat az ifjaknak", s azért évenként a nagy szünidőben kivitték őket a szeminárium tulajdonát képező San Pastore villába, ahol a „főtt rákok", ahogyan vörös-szinü talárjuk miatt nevezték a germanikusokat, a kedélyességnek, a tréfálkozó ártatlan örömöknek (így ő maga is „kulisszafestő", „szabó" és „rendező" volt a házi szinháznál és „flótás" a házi zenekarban!) örökre feledhetetlen napjait töltötték. Szükség is volt erre, különben a honvágy a hosszú hét év alatt sokszor megkinozta volna őket. Egyébiránt az együtt tanuló honfitársak meghitt barátsága is nagyban hozzájárult, hogy a hét év minden megszakitás nélkül, könnyen teljék el.

Elmélyedő tanulmányainak eredményeként Róma egyetemén kettős doktorátust szerez: a 3-ik év után a bölcseletből, a 7-ik évben a theológiából. Rátermettségénél fogva az intézetben több „tisztség" után ceremónia-mesterré (ceremoniarum magister) nevezik ki, ami különösebben ráirányitja figyelmét az egyház gyönyörű szertartásainak legapróbb részletekig menő tanulmányozására.

Hittudományi hallgató Rómában.

Lelkének legnagyobb vágya 1900. okt. 28-án megy teljesedésbe: pappá szentelik. Első szentmiséjét nov. 1-én — Mindenszentek ünnepén — mutatja be az Urnak, amely alkalomra Szoldatics Ferenc, a hires magyar festőművész, egy Madonnaképet készit neki megemlékezésül.

Majláth püspök az erdélyi egyházmegye papjai közé veszi át a tehetséges ifjú-theológust és első állomás helyéül a kolozsvári plébániát jelöli ki, ahol káplán-hitoktatói minőségben elkezdi áldásos működését. A buzgó, szerény, munkás papot hamarosan mindenki megszereti; főleg tanitványai, akiknek lelkét finom bánásmódja megnyeri és tartalmas hitoktatásait ugy a belvárosi leányiskola apró csemetéi, mint a tanitónőképző „prepái" nagy megértéssel fogadják. Lelkébe vésődött római jeles tanárainak eljárása, azért ő is az órákra pontosan elkészíti a leckéit. Ilyen beható munkának eredményét látjuk *„Az elemi kath. vallásoktatás módszere"* cimü munkájában, amelyet tanitónőképző növendékeinek ir, hogy munkájukon könnyitsen.

Figyelme már akkor kiterjed mindarra, ami az egyháznak nagy szolgálatot tehet. Ujonnan szervezi a kolozsvári Oltáregyesületet, az Er-

délyben akkor legelső ilynemü alakulatot, s igy összetömöríti a kath. nőket, hogy a szegény templomokat egyházi ruhákkal lássák el. Az Oltáregyesület szellemi elmélyítésére *„Vallás és Tudomány“* cimen vallásbölcseleti konferenciákat tart, amelyek önálló kötetben is megjelennek.

Lelkészi tényked[illegible]ében már ekkor sok felemelő, de sok megrázó jelenet volt. Megrenditő lehetett a halálraitélt Friedrich Ferencnek, az Unió utcai pénzes-levélhordó gyilkosának előkészitése a halálra. Hitoktatója volt a polgári fiúiskolának, amikor a halálraitélt kivánságára felkeresi a szerencsétlent a siralomházban, hogy az utolsó vigasztalásban részesitse. Reggel 9 órától a másnap reggel bekövetkező kivégzésig szünetelen mellette áll. Csaknem a lehetetlenséggel határos feladat, kiengesztelni az elitéltet a földi igazságszolgáltatás lesujtó kezével. A megrázó jelenetet később történethüen saját maga a következőképen foglalja össze: „Nem aludtunk egész éjjel. A szerencsétlenben a gyermekévek felidézésére visszatért a megtisztult ember. Hajnalfelé már egészen megnyugodott és kibékült kikerülhetetlen, zordon sorsával. Égő parázs volt a lelke, de a hit malasztja és Krisztus megbocsátó szeretete ugy hullott rá, mint a sebeket gyógyitgató, enyhe zápor. Együtt irtuk meg a búcsuleveleket. Majd imádkoztunk és beszéltem neki Jézus szenvedéseiről. A bünbödés gondolatának nagy titka nyilott meg előtte, mely megváltotta a haláltusa szenvedéseitől. Az édesanyja is meglátogatta a siralomházban. A gyilkosszenvedély áldozata felolvadt a gyermeki szeretetben: csak megbocsátást kért a maga számára. Valami tragikus végzet sodorta össze a kivégzés dátumát a nevenapjával. Hideg adventi reggel (dec. 4.) volt, szegény Friedrich elgondolkozott, egyszerre csak keserüen felkacagott: — A nevem napján akasztanak fel. Mikor gyermek voltam és valami csinyt követtem el, hányszor mondták tréfás haraggal: Akasszanak fel a nevednapján! Beteljesedett a jóslat. — A kivégzés előtt egy-két órával csendesen beszélgettünk a börtöncellában. A rab mellé kirendelt csendőrök valósággal támolyogtak, erős, robusztus testüket megrázta embertársuk halálrakészülődése. Hat óra után harangszó búgott be a fogház ablakán. A halálraitélt felemelte hozzám lázasan csillogó szemét és könnyek közt mondotta: Az édesanyám most megy az adventi misére, hogy rossz fiáért imádkozzék. Szegény, jó édesanyám.“

Szoldatics Ferenc Madonna-képe.

Tevékenykedését újabb munkakör váltja fel: püspöki kinevezés az egyetemi hallgatók szemináriumának igazgatójává teszi, ahol szelíd bánásmódja és szeretetből fakadó szigorúsága csodálatosat művel. A féktelen szabadsághoz szokott egyetemi ifjak az ő irányitása, útmutatása alapján tisztultabb belátásra jutnak és a kezdetben „szigorú igazgatót“ ugy veszik körül, mint szerető atyát a megértő gyermekek.

A szeminárium épületét rendbe hozatja és új berendezéssel látja el, olvasó- és játéktermet, egy kuglizópályát létesit, hogy az ifjúságnak otthon is kellemes szórakozást nyujtson. Az ifjakból házi zenekart szervez, megalkotja az egyetemi hallgatók Mária Kongregációját.

Fiúi és testvéri szeretetének szép tanujelét adja, amikor édesanyját és nővérét Kolozsvárra hozza, nekik lakást vesz és teljes odaadással gondjukat viseli.

Szabad idejében a keresztény egyházművészet és régészet fönséges birodalmában merül el, s e tanulmány eredményeként több tudományos fejtegetést helyez el különböző

folyóiratokban. Már arról tervezgetnek, hogy tekintettel archeologiai nagy készültségére egyetemi kathedrára hivják meg, ki is kapja már szakdolgozatának tárgyát, amikor az isteni gondviselés másként határoz és az elhunyt kolozsvári plebános, Biró Béla, örökébe helyezi a még csak 32 éves ifjú papot, hogy vállára tegye Erdély legnagyobb plebániájának minden gondját, minden terhét.

A plebánosválasztás történetéből különben érdemes lesz ennyit megörökíteni: az 1906. febr. 25-én megejtett választáson Pál István státusi referens és Kászonyi Alajos mellett 192 szavazattal bekerül a hármas számba. A püspöki kinevezési okmány többek között ezeket mondja: „... a hitközség bizalma három alkalmas és méltó egyénre esett, kik közül választanom nem csekély nehézségembe került. Isten előtt megfontolva a kérdést és csakis saját lelkiismeretem szavára hallgatva, kolozsvári plebánossá Hirschler József dr-t neveztem ki, ki felsőbb tanulmányait hét éven át a pápai Gergely egyetemen Rómában végezte, s kinek jeles lelki tehetségei, alapos bölcseleti és hittani tudománya, többféle nyelvismerete, az egyházi szónoklat és hitoktatás terén szerzett gyakorlata, a testi és lelki betegek gondozásában tanusított kitartása és tapintata, a kórházi apácák lelki gondozásában, valamint a Báthory-féle egyetemi fiúnevelő intézetnek az anyagiakban és szellemiekben egyaránt teljesített eredményes szolgálatai, szivós munkaereje és komoly, egyházias gondolkozása azt a meggyőződést keltették bennem, hogy ezen nehéz felelősséggel járó plebánosi állás betöltésével őt bizzam meg, ki a hitközség javára a legtöbb munkát fejtheti ki...“ Valóban megfontolt, fönséges főpásztori szavak, amelyek a nehézségek vázolása alkalmával a munkásság irányait is megszabják.

Előljárói és társai körében.

Ünnepélyes kanonok-plebánosi beiktatása a gyulafehérvári székesegyházban történt ápr. 5-én. Igy lett ő a miénk. Tevékenységének első pillanata már megindítója lesz azoknak a kultur-intézményeknek, amelyek Erdély katholikus életében és kolozsvár történetében is igazi renaissance-ot jelentenek. Plebániájának elfoglalásakor lelkének minden buzgóságával és gondoskodásával az egyháznak két fontos várára irányul figyelme: a templomra és az iskolára.

Ha belépünk a főtéri, a XIV. századból származó, gótikus Szent Mihály-templomba, mindenütt az ő művészi érzékre valló, stilus-tisztaságra törekvő, átalakító munkáját látjuk: a szentélyt gótikus, faragott faberendezéssel látja el, pazar-fényü villanyvilágítást vezet be, stilszerü gyóntatószékeket állít fel, művészi üvegfestménnyekkel látja el az ablakokat, új kapukat készíttet, a sekrestyét újonnan alakitja át és stilushü berendezést teremt. A hires monostori káptalani-levéltárt rendezi és megfelelőbb helyen helyezi el és rendezi be. Finom érzéke észrevesz mindent: a torony átjáróját, amely mindenféle szélhordta szemétnek gyülekező helye volt, — nem törődve az ujságok akkori heves támadásával — befalaztatja és a stilusegység megbontása nélkül megteremti a csoda-szép, fűthető toronykápol-

Honfitársaival (dr Szentiványi Róbert, báró Jósika Gyula, dr. Péter Antal.)

nát. A torony felső erkélyére vasrácsozatot huzat és alkalmassá teszi toronyzene tartására. A háboruban áldozatul esett harangok helyére négy új, nagy harangot emeltet fel, fényes harangszentelési ünnepségek keretében. Ennyi alkotás alapján nyugodtan alkalmazhatók rá a Szentirás gyönyörü szavai: „Zelus domus tuae comedit me". A buzgóság az Isten házáért őt valóban nagy tettekre inspirálta.

Gondja azonban nemcsak Isten külső templomának felékesítésére terjed ki, hanem a gondjaira bizott hivek lelki templomának kiépitésével is maradandót létesit. Predikációinak csiszolt és lendületes formája, mélyen járó, gazdag tartalma, vasár- és ünnepnapi exhortációi, a gyóntató-székben éveken át nyujtott vigasztalása sok katholikus léleknek nyitnak új utakat a vallásos életben. Az istenitiszteletek pontos beállitása, a körmenetek impozáns rendezése mind az ő szervező erejét mutatják; a Kisebb-, Nagyobb- és Hölgy-Kongregáció megalakitásával, a kath. férfi apostolkodás és Férfi Kongregáció megalapozásával a katholicizmus épületének ad egy-egy erős, támasztó pillért.

Tiszta lelki intuiciói megérlelték benne a szilárd meggyőződést, hogy a templomnak legerősebb vára az egyházi iskola, azért ez foglalja le minden gondolatát és teremt az iskolaügy terén valódi csodákat. Épen amikor plebániáját elfoglalja, 1906-ban mondja ki az Egyházközség, hogy anyagi eszközök hiányában kénytelen a monostori úton az „Erdélyi Nemes jóttevő Asszonyi egyesület" által 1823-ban létesitett „Szegények dolgozó intézeté"-ből kialakult „Auguszteum" iskoláját fokozatosan beszüntetni. Ekkor ő lelkének alkotó erejét megfeszitve, a rendelkezésére álló kevés anyagi eszközzel, a „Schütz-alap" egy részének felhasználásával, tehát csaknem a semmiből, csodálatosan megteremti az új Auguszteumot. 1907 nyarán kezdeti meg az épitkezést: a használható épületeket újjá alakitja, a használhatatlanokat leromboltatja és helyükre új iskola-épületet, apáca-lakot és kápolnát épittet és az új intézet vezetését a „Miasszonyunkról" nevezett iskolanővérekre bizza, akik Temesvárról készségesen jönnek az új misszióba és már 1907 december havában megkezdik a

diszes épület elemi iskolájában és leányárvaházában áldásos működésüket.

Ez nagyarányú alkotásainak még csak kezdetét jelzi. A fényes siker megacélozza energiáját és az alkotás hevében minden évnek elkészül a remeke: a plebánia az udvar felőli oldalon egy plebánia-szárnyépületet kap, elkészül az unió-utcai palota, virágos kertté alakul át a „macskafejekkel“ kikövezett plebánia-udvar.

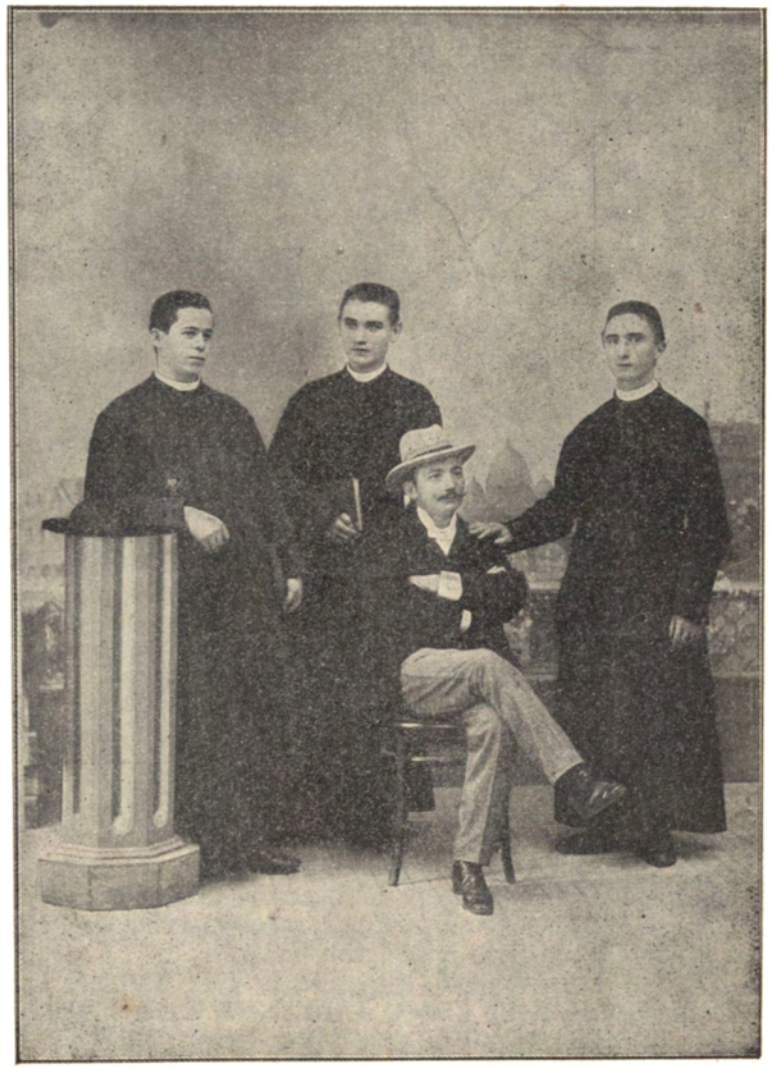
Legmerészebb álomnak is beillő, magasztos terv köti le most minden idejét, lehetetlenséget nem ismerő energiáját: a Marianum létesítése. A lázas munkában, nehéz tárgyalások hevében és a súlyos anyagi akadályok között, Isten segítségén és egy jóakaró főpásztori kéz támogatásán kivül, csak két-három kath. férfiu áll mellette igazi önzetlenséggel, mig a nagy terv megvalósul és a szép Marianum kiemelkedik a föld öléből. Ki tudná a Marianum nagyszerüségét, kulturális jelentőségét akármilyen ékes szavakban is összefoglalni? Ezt kisérelje meg az intézet történeti része. Mi csak érezni tudjuk, hogy az intézet alapitója a Marianumban egész lelkét adta nekünk; megértjük, hogy amikor felemeli a Marianum falait meredeken az égfelé, amikor 1911-ben a felszentelés pillanatában meghatott szavakban Főpásztora kezébe teszi le az intézetet, joggal emeli fel ő is két karját az égfelé, hogy „imádja Isten segitő jóságát, kinek léptei nesztelenek, útjai csodálatosak.“

Ha én szobrász lennék, a Marianum elé állitanám fel fehér-márvány szobrát: főpapi ornátusban, kezét hálatelten égfelé emelve és a szobor alapzatára ezt irnám:

„Exegi monumentum
Aere perennius...“

Mindennél értékesebbet alkotott.

Míg készül a Marianum, máris más messzemenő tervek foglalkoztatják: az egyházközségnek a sétatér mellett elterülő szabad területén, ahol csak három, régebben épült ház állott, nyolc modern bérpalotát épit amortizációs kölcsön igénybevételével és teremt a legnyugatibb kulturába is beillő, angol stilusos cottage-rendszerben kiépülő kert-

Baráti körben (dr. Vass József, jelenleg népjóléti miniszter Magyarországon, dr. Szentiványi Róbert és utóbbinak egy civil rokona.)

várost. Csak azok fogják fel ennek az alkotásnak igazi nagyságát, akik tudják, hogy a mostani paloták helyén nem is olyan régen füvet kaszáltak, vagy a tér közepén összetákolt nyári szaletliben „flekkensütés“ mellett töltöttek el vasárnapi délutánokat.

Észrevétlenül, mintha titkos szellemi kezek dolgoznának, minden évnek elkészül a maga maradandó alkotása. 1924-ben ujonnan szervezi, alakítja át a Szent Antal-árvaházat, kijavíttatja a régi épületeket, rendbe hozatja az udvart, egyik szobában szép kápolnát rendez be és az egész intézet vezetését átadja a Szatmárról idehozott Irgalmas nővéreknek. — A Marianum mögött egy villaszerü házat építtet tanári és papi lakásoknak, hogy a nagy intézet lelki gondozására közelben legyen az intézeti lelkész. — .1923-ban megteremti a Marianum alagsorában ideiglenesen elhelyezett Providentia nyomdát, azt villanyerőre berendezett, modern nagy gépekkel és kitünő felszerelésekkel látja el, hogy abban az egyházközség iskolái számára szükséges könyvek és iskolai nyomtatványok, különféle ifjúsági folyóiratok legyenek elkészithetők. Ezáltal megveti egyszersmind alapját egy létesítendő kath. napilap lehetőségének. — 1925-ben létesíti az Egyázi zeneiskolát, amellyel célja az egyházi zeneoktatás intenzivebb művelése.

Kedves szeminaristái közt.

Ennyi korszakalkotó, nagy alkotás terhe alatt más összeroppanna, ő pedig frissen, a tisztaéletü emberek nyugalmával és vidámságával új grandiózus tervek létesítésén fáradozik, mintha érezné, hogy az alkotó emberi léleknek ez a parányi élet igen rövid idő.

Az Egyház érdekében végzett eme munkáinak megjutalmazásául, az egyházi hierarchikus rangfokozatban szép kitüntetések érik: 1906-ban mint plebános egyben a gyulafehérvári székeskáptalan tényleges kanonokja, a monostori levéltár őre, a kolozsdobokai kerület főesperes-tanfelügyelője és a kolozsvári r. k. főgimnázium püspöki biztosa lesz; 1907-ben káptalani prelátussá nevezik ki; 1922-ben pápai prelátusi rangot kap, s igy Őszentségének udvari főpapja lesz.

Csodálatos az ő szellemi és lelki berendezkedése. Amikor a munka nagyságában elfárad, pihenni vissza-visszatér régi szerelméhez: az irás művészetéhez. S hogy ehhez időt nyerjen, meglopja az éjszaka óráit. Minden nap, télen-nyáron félnégykor kel és a kora reggeli órák csendjét használja fel egyházművészeti és régészeti munkáinak elkészítésére.

Irodalmi munkássága csaknem egyedülálló a magyar egyházművészet terén. Önállóan megjelent tanulmányai valódi ajándékok, amelyekben Erdély művelt közönségét akarja örökszépségek feltárásával gazdagabbá tenni. 1906-ban *„A szent mise Rómában Nagy Szent Gergely idejében“* cimü tanulmánya nyitja meg a külön kiadások sorát, s azután sürű egymásutániságban jelennek meg *„A kereszt az egyház művészetében“*, *„Szent Jeromos“*, *„Vita beata“*, *„A XXVI. eucharisztikus világ-kongresszus Rómában“*, *„A gyermek Jézus az egyházművészetben“*, *„A szent keresztút egyháztörténeti és egyházművészeti szempontból“* cimü elmélyedő tanulmányai. Utóbbi munkát ebben az évben a beuroni festőiskola művészi keresztutjának illusztrációival gazdagítva újra

kiadja. — Eddig az erdélyi irodalomban ismeretlen szépségeket tárnak fel *„Assisii Szent Ferenc és a kultura“*, *„X. Piusz pápa siremléke“*, *„Canova“*, *„Az őskeresztények hite a katakombákban“* c. tanulmányai.

Mäcenási bőkezüséggel kiadja a *„Fontes Rerum Transsylvanicarum“* (Erdélyi történelmi források) gyüjteményes munkának 2 hatalmas kötetét, „Erdélyi Jezsuiták Levelezése és Iratai a Báthoryak korából (1571—1613)“ cimen, mely az erdélyi történetkutatásnak gazdag kútforrásul fog szolgálni minden időben.

Dante halálának hatszázéves fordulója alkalmával elmerül a legnagyobb kath. költő munkáinak tanulmányozásában és mint kitünő Dante-ismerő csodás mélységeket hoz felszinre a halhatatlan Divina Comoediából. Tanulmányának eredményét vetitett-képes előadásban mutatja be a Marianumban összesereglett müvelt közönségnek, külön Brassóban, Nagyváradon, majd az Erdélyi Irodalmi Társaság felkérésére nagyszabásu felolvasást tart, aminek elismeréseül a társaság disztagjává választja és erről művészi kivitelü diplomát állit ki. A *„Dante-tanulmányok“* sajnos még mindig csak kéziratban vannak meg.

Rajongó tisztelője assisii szent Ferencnek. A *Hirnök*-ben nagy tanulmány jelenik meg tollából szent Ferencről, a szent jubiláris ünnepségeire pedig lefordítja és kiadja Jörgensen nagy munkáját *Jörgensen—Dr. Hirschler: Assisii szent Ferenc élete* cimen.

A liceumi iskola kertjében.

1926-ban Husvét ünnepén jelenik meg a minden eddiginél nagyobbszabásu remekműve, *„A Vatikán művészete és élete“*, amely impozáns nagy kvart alakjával, 6 műmelléklettel, 280 művészi illusztrációval gazdagitva és tartalmával valóságos esemény a magyar művészeti-irodalom világában. Belső tartalma felöleli a Vatikánról mindazt, amit igazi művelt embernek tudnia kell. A mű értékére elég lesz csak annyit mondani, hogy ezt a Vatikán gazdagságának nemcsak olyan ismerője irja, aki mindennapos látogatója volt a művészetek otthonának, hanem hosszu évek elmélyedő tanulmányozása alapján mint e művészeti világnak és életnek nálunk legszakavatottabb ismerője irta.

Most a Vatikán művészetéről szóló művének folytatásán dolgozik, mely Szent Péter sirjának és templomának történetét Szent Péter legelső templomának emlékétől, amelyet a sir fölé emeltek, egészen a templom befejezéséig fogja felölelni. „Világos tükörképét akarom adni — mondja ő a nagy mű tartalmára vonatkozólag — az egyházi művészetnek bölcsőéveitől végig, napjainkig, amelynek minden korszaka belefonódott a nagy műbe. Összegyüjtöttem a Szent Péter templomába beépitett minden szobornak, művészi szépségnek és képnek gyögyörü reprodukcióit. Felkutattam régi kodexekben a legősibb nyomokat.“

Művészet-szeretetének és tisztult felfogásának igazi kifejezője az 1926. októberében megteremtett és az ő főszerkesz-

tésében megjelenő *Művészeti Szalon*, ez a nyugateurópai szintájon mozgó, gyönyörü kiállitásu folyóirat, amelyhez fogható Romániában több nincs.

De ki tudná irodalmi munkásságának, kutatásainak eredményét mind összefoglalni, amelyek különféle folyóiratokban, főképen az ő segitségével megteremtett *Erdélyi Magyar Lányok*-ban és a *Mária Kongregáció*-ban jelennek meg; ki sorolhatja fel tudományos előadásainak számát, amelyeket az Oltáregyesületben, a Marianumban, a Szentferencrendiek dísztermében és egyebütt évek hosszú során át tartott. A Marianum könyvtárában őriznek tőle mintegy 87 csoport művészeti és más tudományos előadást, amelynek szemléltetésére ő készittet vetítéshez szükséges és az előadás megtartása után az intézet tulajdonába átmenő diapozitiveket.

Az eddig mondottak alapján mindenki összefoglalhatja az ő tömör jellemrajzát: ő a munka szivós, kitartó, nagy energiájú embere. Alig születnek meg lelkében a merész tervek, azonnal valóra válnak. Nem retten vissza még a lehetetlenségnek látszó dolgoktól sem, ha az egyház érdeke kivánja. A lehetetlenségek leküzdésére két fegyvere van: a rendületlen bizalom az imádság erejében és a szorgalmas munka. Ujabb munkakör magára vállalásától sem retten vissza. Igy nagy teendői között is tud magának a mult év ősze óta annyi időt szakítani, hogy az egyetemi ifjak Mária Kongregációját új életre keltse és azt igazgassa. Lelke mélyén igazi drága gyöngyök: a papi buzgóság és egyházias szellem, szelidség, alázatosság, egyszerüség, a megértő részvét a szegények iránt. Alkotásaival sohasem kérkedik, hanem szerényen minden sikert egyháza oltárára helyez tiszta áldozatul az Istentől nyert javakért.

Pápai-prelátusi ornatusban.

Jellemének egyik férfiasan erős vonása, hogy a politika ingadozó felfogásaitól és szélsőségeitől nem hagyja magát befolyásoltatni. Tisztán a hit talaján áll: megértő lelke mindenkiben faji és vallás különbség nelkül testvért lát. Különben is elve, hogy „a pap ne politizáljon, hanem nevelje a lelkeket, elültetve bennük a hitet, a jóságot, a szeretetet.“ E tisztult felfogására teljes fényt vetnek ama revelációi, amelyeket ujságirók kérdezősködésére tett. Igy a többek között: „Rólam azt mondják, hogy politizálok. Ez nem igaz. Csak rágalmaznak vele. Be akarnak feketiteni a kormány előtt, hogy ne teljesithessem kötelességemet most, ebben a komoly helyzetben. Pedig nincs bűnöm, nincs egy titkos gondolatom, egy ártó lépésem, amivel magamra vonhatnám a hatalom haragját. Az államnak, ahol élek, igaz polgára vagyok. Az talán csak nem bűn, hogy magyarnak érzem magam.“ És valóban gondolkodása, szándéka, beszéde, egész mentálitása

tiszta, mint a napsugár. A kath. Egyház tradicionális királytisztelete az ő lelkében is finoman kijegecesedett; bármit foghatnak rá, ő király- és dinásztiatisztelő volt és marad minden időben.

A változott helyzet következtében a románnyelv megtanulásának fontosságát azonnal megérti, s azért az egyházközség tanszemélyzete részére — még mielőtt állami intézkedés azt előirta volna — románnyelvi kurzusokat rendez, egyet az elemi iskolákban, kettőt a Marianumban tanítók részére. Ugyancsak e cél szolgálatára kiadja a dr. Bitay Árpád által megírt „*Rövid románnyelvtan*" című kitünő kézikönyvet és a tanárok román vizsgájának megkönyítésére a dr. Bitay Árpád által szerkesztett „*Istoria literaturii române*" című, már második kiadásban is elfogyott román irodalomtörténetet, amivel az ügynek nagy szolgálatot tesz.

A politikában azonban nem akar részt venni, mert a politizálást gyülöli lelke mélyéből. Gyülöletének könnyen meg lehet találni lélektani magyarázatát: az impérium változás után hamis bevádolások alapján sokszorosan meghurcolják és a fellegvári börtönben egy hétig ártatlanul fogva tartják. Sőt manapság is sok céltudatos gáncsoskodással és rágalmazással igyekeznek lehetetlenné tenni. Ezzel szemben csak az a szerencséje, hogy nyilt, tiszta jellemén megtörik minden gáncsvetés, minden rágalom és el fog jönni az idő, amikor megismerik az ő tiszta szándékait és teljes rehabilitálást nyer.

Magán élete is puritán, tiszta. Uri passziókból csak annyit enged meg magának, hogy szünidejét nagy külföldi tanulmány-utakra forditja, mert még ezt a pihenést is hasznosan akarja átélni. Ellátogat Olaszországba, Lourdes-ba, Németországba a drezdai tanszerkiállításra, Hollandiába az ottani kath. iskolák tanulmányozására. 1910-ben végig utazik az Aldunán Conştanţaig és visszajövet Bucureşti nevezetességeit szemléli meg és mindenütt összegyüjti a szépet, a nagyszerüt, hogy itthon terveinek kidolgozásánál lelke kohójában új valóságokká öntse.

— — — — — — — — — — — — —

Feladatunk csak a 20 évi plebánosság alkotásainak rövid összefoglalása volt. Fellebbenteni a fátylat a jövő évek merész perspektivájú terveiről nem akarjuk. Eszmék, nagyszabású gondolatok forronganak ott és sürüsödnek össze egy-egy kápráztató tervvé. Ez az ő titka, az ő jövője. Mi csak megilletődéssel állunk meg a 20 év diadalmas határkövei, geniális alkotásai előtt és hálát adunk Istennek, hogy őt nekünk adta.

KENDE J.

Jubileumra.

A Marianum tíz éves fennállásának jubileumára írta: REMÉNYIK SÁNDOR.

Áldassál Isten!
Aki hajlékot állítasz magadnak:
Templomot, kolostort és iskolát,
Szent szirteket,
Hullámtörő hegyet,
Amelyen megtörik a tenger árja,

Mi hegyen állunk most:
Jubileum hegyén,
Magas szirttetőn.
Tán Ararát ez, melyen fennakadt
Noé-bárkaként ez az iskola,
Hogy belőle áradjon szerteszét
A hagyományok ősi ereje!
Mert elnyelt sok hegyet az oceán.
Sok csúcs alámerült,
Sok Istenháza víz alá került,
Sok harang úgy kondul a víz alatt,
Mint a lélekharang,
Mint Atlantis halott harangjai.
Ó, elnyelt sok hegyet az oceán
És megszámlálni immár nem nehéz
A tenger felett álló ormokat.

Áldassál Isten!
Áldassál, aki hegyet adsz nekünk
S a hegyen templomot és iskolát
És a templomba igehirdetőt
És tanítót a magyar iskolába!

Áldassál Isten,
Ki szent nővérek liliomkezével
Simogatod meg kislányok haját,
S magyarok Pátronáját; Máriát
Állítod oda eszményül nekik.

Mi hegyen állunk most;
Jubileum hegyén,
Egy maroknyi csapat.
Alattunk mélység éjszakája tátong,
Alattunk tenger zúg,
Fölöttünk felleg jár,
Csillag sem ég. —
Mi mégsem rettegünk!

A Marianum története

ORSZÁGOKAT dúló nagy háboruk véres eseményei alkották a hajdani történelmet. Sok küzdelem, sok keserű csalódás gyümölcse az, hogy manap őszinte megbecsüléssel tekintünk azokra is, akik a műveltség terjesztésében, a tudás mélyítésében és az erkölcsök nemesítésében fejtettek ki fárasztó küzdelmet. A történelem ma azt is kutatja, hogy népek, vagy egyesek mit tettek az egész emberiség tudásának bővítésére, ismereteinek terjesztésére, a művészetek ápolására és a tiszta erkölcs nemesbítésére. És azokat a zászlóvivőket, akiket e törekvések élén küzdeni látunk, ép úgy megilleti a pálma, mint a diadalmas hadvezért, ki népének jobb jövőt szerzett. A Marianum története a béke története, sorsa a humanizmus sorsa; tisztelet övezze fáradhatatlan megalkotóját és megbecsülés szerény munkásait.

Amikor *dr. Hirschler Józsefet*, a Marianum alapítóját 1905-ben Kolozsvár plébánosává választották, Kolozsvár nem sokat különbözött a szerényebb erdélyi városoktól. A mai Marianum környéke valóságos „Hóstát" volt. A keskeny járdát széles árok választotta el a kocsiúttól, az utca két oldalán dolgos földművesek szerény házai állottak, mindeniknek udvarán hatalmas csűr, amibe a termést betakarították. A Marianum helyén korhadó magas léckerités düledezett, a kert elvadult orgonabokrai között pedig földszintes iskolaépület állott. Ez a szerény telek keltette fel Kolozsvár ifjú plébánosában azt a nagyszerű gondolatot, hogy e helyen egész Erdély egyik legpompásabb iskolaépületét emelje. Már 1907-től kezdve összeköttetésben állott a Temesvárt székelő *„Mi Asszonyunk"-rendi iskolanővérekkel* és azok egyelőre ideiglenesen, bízva a fáradhatatlan főpap törekvéseinek sikerében, 1908-ban a rozzant iskolaépületben polgári leányiskolát nyitottak. Jó ideig nem is lakhattak a szűk épületben, hanem tanításra minden reggel átjöttek a Monostori-úton fekvő Auguszteum-zárdából, ahová már 1907-ben megtelepedtek.

Az intézet homlokzata.

Közben a *kolozsvári róm. kath. Egyházközség Iskolaszéke* elfogadta dr. Hirschler József tervét, melynek értelmében az alkalmas telekre fényes épületet emelnek és ebben az iskolanővérek elemi és polgári leányiskolát, valamint kereskedelmi szaktanfolyamot fognak fentartani. Az építés költségeit kölcsönből fedezték; ezt az eredeti tervek értelmében ötven év alatt kellett visszafizetni. *Gróf Mailáth Gusztáv Károly*, Erdély nagynevű püspöke a tervezetet jóváhagyta, s így mi sem állott útjában a megvalósulásnak. E rövid szavak azonban sok súlyos fontolgatást, még több tárgyalást és utánajárást takarnak. A nagy alapító mellett különösen *dr. Jelen Gyula*, az Egyházközség akkori ügyésze, ki fáradtságot nem kímélve munkálkodott a nagy mű megteremtésén,

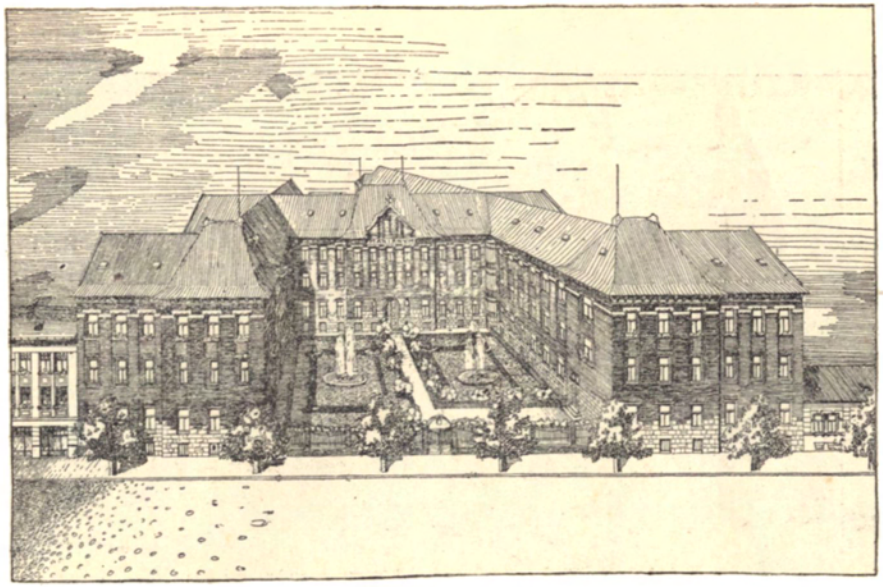

A RÉGI POLGÁRI ISKOLA AZ UTCA FELÖL

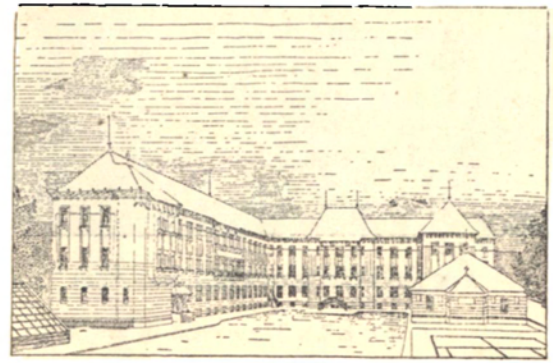
A RÉGI POLGÁRI ISKOLA AZ UDVAR FELŐL

továbbá *Várady Albert* gondnok mondhatná el annak a sok kisebb nagyobb küzdelemnek részletét, mely a teljes megvalósulást megelőzte. Dr. Hirschler József később egyik szép beszédében említette: „Minden nap kora hajnalban felkeltem, a templom felé fordulva letérdeltem és így kértem az Egek Urát, hogy a szép tervek megvalósulását isteni akaratával segítse."

Hübner műépítész terve

Az épület megtervezését dr. Hirschler József prelátus *Hübner Jenő*, neves budapesti építőművészre bízta. A tervek kivitelére az alapokat 1910-ben rakták le és a hatalmas épület már a következő iskolai év elején, 1911 szeptemberében annyira készen állott, hogy az iskolák működésüket megkezdhették. Az épület ünnepélyes felszentelése 1911 december 10-én ment végbe. Jelen volt azon Kolozsvár társadalmának színe-java, mert e nagy mű megalkotása az egész várost foglalkoztatta. A felszentelés ünnepségén az alapító üdvözölte Mailáth püspököt és pártfogását kérte a legifjabb intézet számára. Az Egyházközség ősz főgondnoka, *dr. Farkas Lajos* pedig dr. Hirschler Józsefet köszöntötte nagy művének befejezése alkalmából. Az épület nagyszerű arányai, a művészi elemeknek anyagias összhangja ép úgy bámulatba ejtette a szemlélőket, mint a szellemes egészségügyi berendezések, melyeknek megalkotásában *dr. Rigler Gusztáv* egyetemi tanár bölcs elgondolását csodálták. A felszentelés alkalmával a mai főépület készen állott. Művészi szempontból is figyelemreméltó teljesítmény ez, melyen különösen az udvar déli homlokzata és a díszterem a modern művészet jelentékeny alkotása. Az épület akkori beosztása szerint a földszinten tantermek, az első emeleten szertárak és a bennlakó növendékek tanulótermei, a második emeleten pedig a bennlakó növendékek hálóhelyiségei voltak, míg az udvari szárny beosztása olyan volt, mint ma: a földszinten tantermek, az első emeleten a nővérek lakosztálya, a második emeleten pedig ebédlők és nehány szoba.

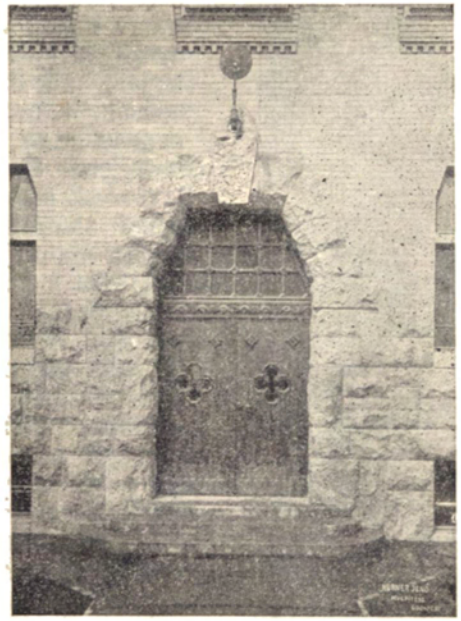

Hübner terve az udvar felől.

Már a felavatás fényes ünnepségei között is nyilvánvaló volt, hogy a hatalmas épület nehány év múlva szűk lesz a sok iskola és a nagyszámú bennlakó növendék befogadására. A legelső terv szerint ugyanis csupán elemi és polgári leányiskola, valamint kereskedelmi szaktanfolyam létesült volna az

új intézetben. Azonban a főiskolák épen abban az időben nyiltak meg a nők előtt is, így tehát szükségessé vált a középfokú nőoktatásnak kimélyítése is. Ezért Budapesten már 1905-ben leánygimnázium létesült, mely tanulóit az egyetem számára készítette elő. Az alapító még tervezgetése közben foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a Marianum keretei között megteremti a hajdani Magyarország második leánygimnáziumát. Hasonlóképen szükségesnek látszott a gyakorlatias célú női felső kereskedelmi iskola felállítása is. Így tehát 1911 őszén a teljes elemi és polgári leányiskola mellett megnyílt a kereskedelmi iskola is, valamint a leánygimnázium I. és V. osztálya. A hatalmas növendéksereg és a tekintélyes számú tanári testület azonban nehány év mulva nyilván nem fért el az eredeti épületben. Ezért az épület kibővítésére, az alapító Hübner Jenővel elkészíttette a bennlakás terveit és alig három év mulva, 1914-ben hozzáláttak az új szárnyhoz is. A háboru kitörése még sokkal súlyosabb akadályokat gördített az új épület elkészülte elé, mint amilyenekkel a főépületnél kellett a szervezőknek megküzdeniök. Az anyagbeszerzés nehézségei, a munkáshiány és a pénzviszonyok hirtelen változása többször késleltették a munkát. Ám a szilárd akaraterő a lehetetlenen is diadalmaskodik. 1916-ban elkészült a bennlakás új épülete és ezzel a Marianum mai alakját nyerte.

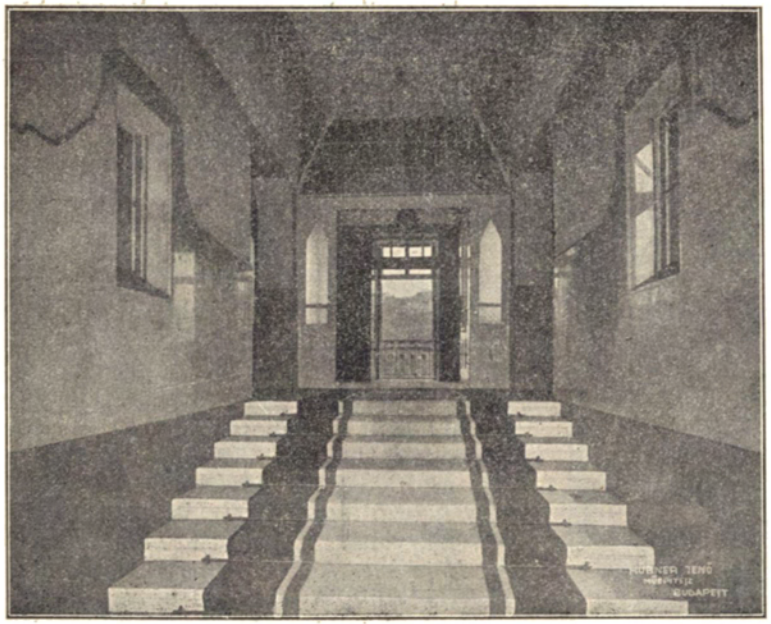
A bennlakás épületét hasonlóan fényes ünnepség keretében 1916 december 8-án szentelte fel dr. Hirschler József prelá us. Ünnepi beszédében hálát adott a Gondviselésnek, mely nehéz körülmények között is megsegítette, dr. Farkas Lajos egyetemi tanár pedig meghatottan üdvözölte az alapítót, mint olyan férfiút, ki a törhetetlen munkásságnak csodálatos példáját nyujtotta. A bennlakás fényes épülete a kert felől csatlakozik a főépülethez. Nagyszerű berendezésében ugyanolyan elvek érvényesültek, mint amelyek a főépület megalkotásánál is irányadók voltak. Sajnos a szép épületet nem lehetett azonnal akadálytalanul birtokba venni. A főépület első és második emeletét ugyanis 1916 szeptemberétől 1918 januárjáig a katonaság vette igénybe kórház céljaira. Így a közben felszaporodott osztályok délelőtt-délutánra zsúfolva a földszint iskolatermeiben szorongtak. A bennlakás épülete valóban az utolsó pillanatban készült el, mert különben másfél esztendőn keresztül a Marianum nem tudta volna bennlakó növendékeit elhelyezni.

A Marianum bejárata.

A nagy mű részleteinek megszervezésére az alapító éles tekintettel és alapos emberismerettel oly kiváló munkatársakat gyüjtött maga köré, akik a beléjük helyezett bizalomnak megfelelve a Marianumot rövid néhány év alatt Erdély legkitűnőbb nőnevelő intézetévé fejlesztették. Dr. Hirschler József plébánossá választása után hamarosan érintkezésbe lépett a „Mi Asszonyunkról" nevezett iskolanővérek temesvári főnöknőjével és a rendtől egyelőre az Auguszteum számára növéreket kért. Innen jártak át 1908-tól a növérek a Marianum helyén levő régi épületbe is. Ezek az első növérek voltak: *Cserna M. Lujza és Kun M. Hermina*. Amint a Marianum új épülete elkészült, a rend 10 növért küldött az intézetbe és az így önállóan megalakult zárda első főnöknőjévé *Serbőczy M. Amanda* iskolanővért nevezte ki. Mária Amanda főnöknő kiváló tapintattal és bámulatos erélyel látott az új ház megszervezéséhez. Gondos figyelmét ép oly kevésbbé kerülte el a legcsekélyebb házi dolog, mint a szerzetes és világi tanszemélyzet megszervezésének nagy mun-

kája is. Jórészt maga intézte a bonyolult anyagi ügyeket, amellett az erkölcsi nevelés és tanítás fontos feladatait is éber figyelemmel kisérte. Tizenegy évi áldásos és munkás tevékenység után azonban a rend átszervezett szabályai értelmében távoznia kellett és így helyét *Sarkadi M. Fidélisz*, a Marianum második főnöknője foglalta el 1922-ben, mig Amanda főnöknő, mint a rend

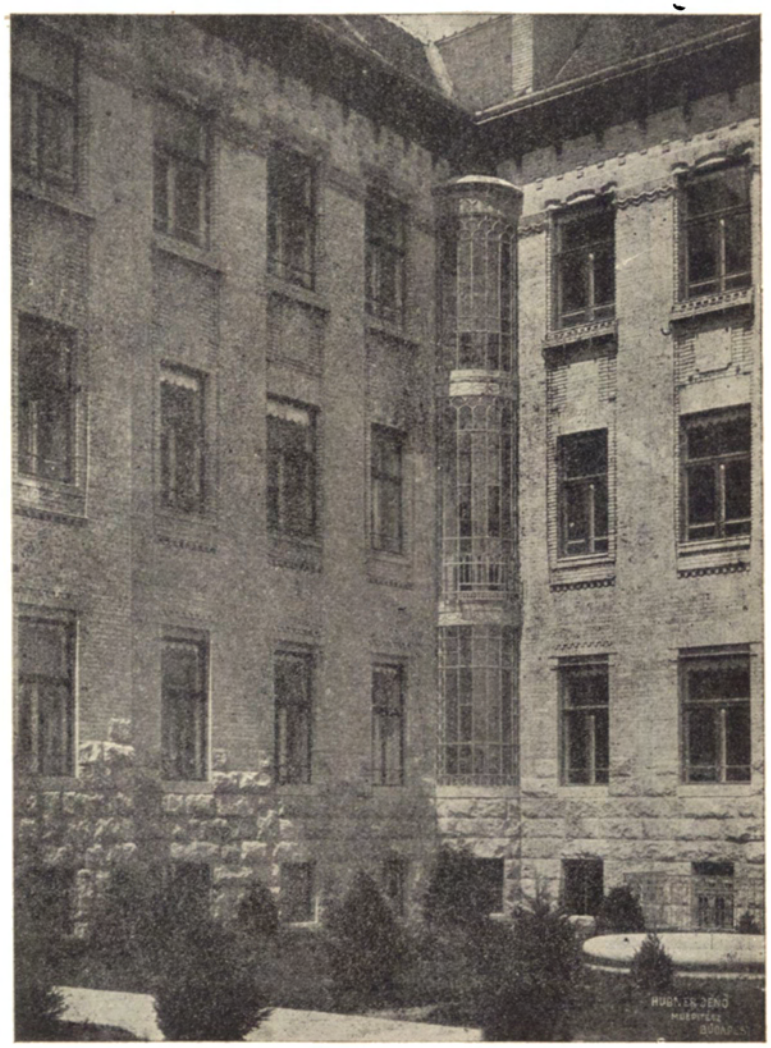
A portál lépcsőzete.

magyarországi ágának vezetője folytatja áldásos működését. Mária Fidélisz főnöknőre ép oly fontos és súlyos feladatok várakoztak, mint tizenegy évvel előbb szorgos elődjére. 1922-ben kezdett mindinkább érvényre jutni az új államhelyzet változása, ez pedig a magyar tannyelvű intézetre sok súlyos nehézséget jelentett. Az egyre szaporodó anyagi kiadások fedezése ép úgy próbára tették erejét, mint a sok különböző tagozat számos és eltérő világnézetű tanárának egységes szemléletre alakítása. Mindkét nehéz feladatot nagy körültekintéssel és az ügy iránt lelkesedő szeretettel oldotta meg. Kiváló tapintattal oly testületi szellemet teremtett, mely a Marianumot otthonának, a Marianum ügyeit a saját ügyeinek tekinti. A belső felszerelés állandó növelésén kivül ő alatta virágzott fel a Marianum nagyszerű kertgazdasága, melyet nagynevű elődje létesitett. Érdemei között messze kimagaslik az, hogy Fidélisz főnöknő vetette fel határozott alakban a mult állandó óhaját és a Marianum jövő betetőzését; intézeti templom épitését, melynek első gondolata már az intézet megnyitásakor felmerült; ez ugyan egyelőre csak terv, de az ő törhetetlen akarata máris hozzálátott az első nehézségek leküzdéséhez. Ha pedig valaha — a jó Isten segítségével — e terv valóra válik, a Marianum egyházának első kezdeményezőjéül Fidélisz főnöknőt kell tekintenünk. A rend munkás tagjait, akik tizenhat éven át működtek az intézet felvirágoztatásán, itt nem soroljuk fel. A Marianum nem lett volna és nem lenne az, ami, az erdélyi magyarság büszkesége, a nőnevelésnek Európa-szerte ismert jeles központja, ha az iskolanővérek nem szentelték volna e célra minden fenntartás nélkül áldozatos életüket. A tanító nővérek ép oly szeretettel végzik munkájukat az iskolában és a növendékek nevelésénél, mint a házi nővérek az intézet gazdaságában, vagy rendbentartásánál. Ezt a lelkiismeretes munkát nem lehet pénzre értékelni, ezt csak csodálni és tisztelni lehet és kell.

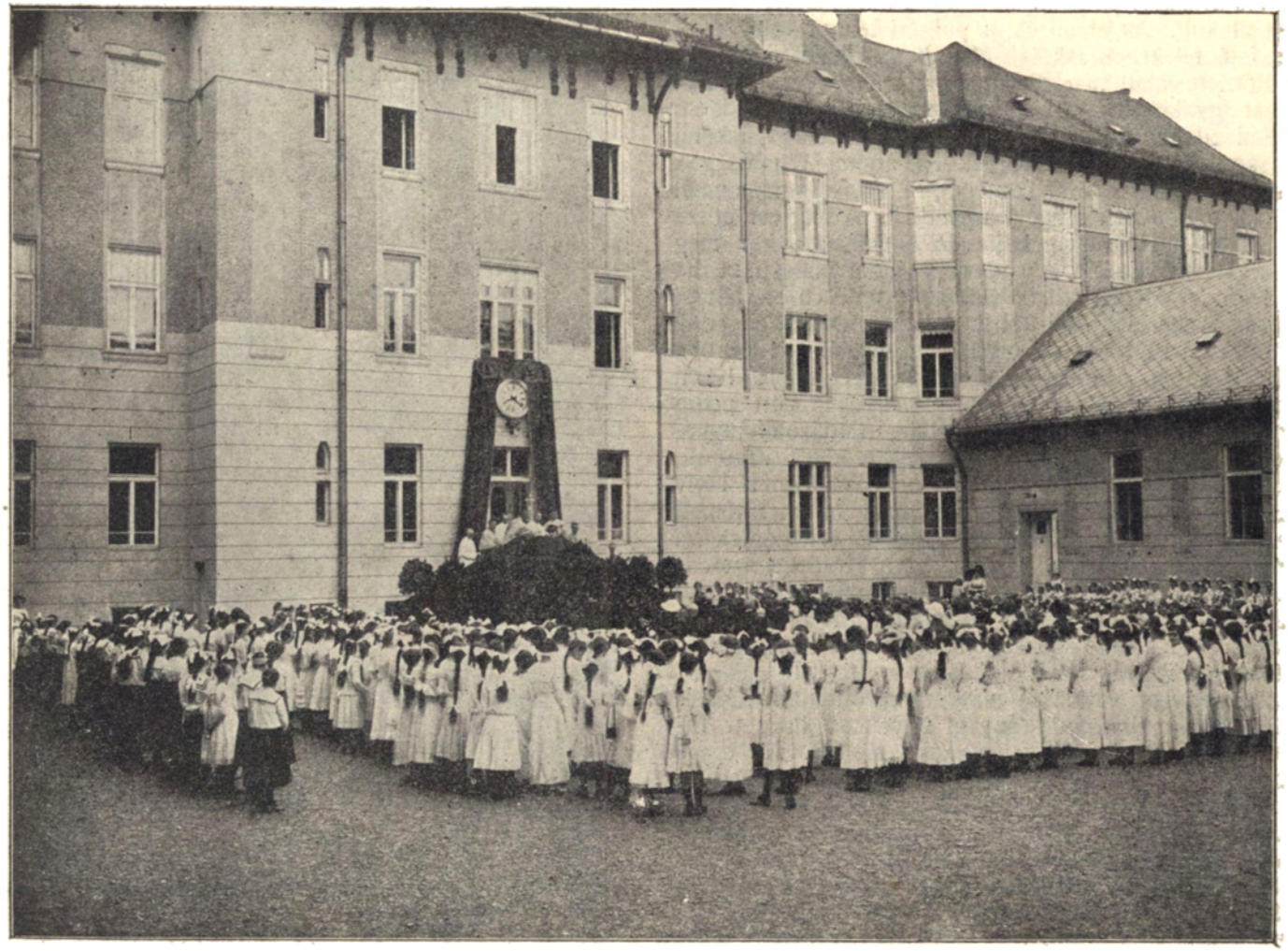
Az intézet megalapitásától kezdve hosszú éveken át sok gondot okozott *az egyes iskolák szervezetének kérdése*. A különböző fajú és fokozatú iskolákat ugyanis nem lehetett egységes szervezetbe be tömöríteni, bármennyire is kivánatos lett volna ez az ügykezelés egyszerűségének szempontjából. Általános elvként kimondotta az Iskolaszék még az intézet megalapitásakor, hogy a Marianum a kolozsvári róm. kath. kath. Egyházközség tulajdona, melynek elsőfokú főhatósága az Iskolaszék, másodfokú főhatósága pedig a mindenkori erdélyi püspök. Az egyes iskolák felállításakor azonban elkerülhetetlen volt az állami főhatóságokhoz való viszony sza-

bályozásának kérdése; ez pedig az egyes iskolafajoknál különbözőképen alakult. Az elemi és a polgári leányiskola, mint a hasonló fajú felekezeti iskolák általában az Iskolaszék közvetlen felügyelete alatt maradhattak, az állam csupán ellenőrzési jogát gyakorolta ezekkel szemben. A kereskedelmi iskola állami ellenőrzését a budapesti kereskedelmi iskolai főigazgatóság gyakorolta. Mindezek az állami főhatóságok elismerték az Iskolaszék illetékességét, a leánygimnáziumnál azonban kellemetlen nehézségek támadtak. A magyar állam csak oly feltétel mellett volt hajlandó ennek az akkor még szokatlan iskolatípusnak nyilvánossági jogot biztosítani, ha annak pedagógiai és didaktikai vezetését teljesen az állami főigazgatóság gyakorolja. Az Iskolaszék kénytelen volt engedni, s ezzel következményeiben súlyos kárt szenvedett. 1918-ban az államhelyzet oly változáson ment át, melyet 1911-ben senki sem sejtett. Az így alakult körülmények között pedig a magyar állam örökébe lépő román állam mindazon felügyeleti jogokat magának követelte, melyeket elődje gyakorolt. Az Iskolaszék a változott helyzetben mindent elkövetett, hogy a Marianum két középiskolájának ugyanazt az autonómiát biztosítsa, mint amelyet Erdély más felekezeti középiskolái a magyar állam idejében élveztek, de ez a fáradozása eredménytelen maradt és végre, belátva, hogy további kísérletei az iskolák létét is veszélyeztetik, utasította az igazgatókat, hogy az évekig szünetelő közvetlen hivatalos érintkezést a Főigazgatósággal vegyék fel.

Az államhelyzet változása más szervezeti átalakítást is okozott. 1919-ig a Marianum anyagi ügyeit az intézeti főnöknő intézte az Iskolaszék ellenőrzése mellett. Az egyre jobban bonyolódó anyagi helyzet parancsolóan követelte, hogy ily nagy intézet lehetőleg függetlenül, nagyobbszabású elgondolások alapján maga kezelje és intézze anyagi kérdéseit, természetesen az Egyházközség jogainak csorbítása nélkül. Ezért az Iskolaszék 1919-ben *Xántus János* gimnáziumi tanárt a Marianum gondnokának nevezte ki. Ez a tény, de legfőképen a gondnok szerencsés személye lehetővé tette, hogy a Marianum a legsúlyosabb éveket minden jelentősebb megrázkodtatás nélkül élte át. A Marianum történetében va-

Sarokrészlet.

AZ INTÉZETI ZÁSZLÓ FELSZENTELÉSE.

lóban különösen ki kell emelnünk Xántus János nevét, mint oly gondviselésszerű férfiúét, aki páratlan ügyességével, tettre kész ügybuzgóságával és fáradságot nem kímélő akaraterejével a Marianum anyagi ügyeit a gazdasági válság legsúlyosabb éveiben teljesen rendezte, sőt mintaszerű gazdaság beállításával szaporította is. Ez a feladat 1918 után annál nehezebb volt, mivel az állam, egyetlen csekély összegű átmeneti segélytől eltekintve, nem támogatta az intézetet. Míg a magyar állam a Marianum tanárainak fizetését is kiegészítette, a változott államhelyzet után, sajnos, ez az anyagi támogatás elmaradt és az intézet vezetőségének számtalan nehézség között kellett és kell még ma is az anyagi eszközöket előteremtenie.

A Marianum megnyitásának pillanatától fogva több iskolát és ezenkívül bennlakást egyesít magában. Az iskolák száma a lefolyt tizenhat év alatt többször változott. Az intézet helyén eredetileg — amint azt már említettük — elemi iskola állott, a Schütz-féle Ferenc József-úti vegyes róm. kath. népiskola. A Marianum új, díszes épületében természetesen mindenek előtt ezt az ellemi iskolát kellett felállítani. A *Marianum róm. kath. elemi leányiskolája*, most ezt a címet viseli, 1911. óta a „Mi Asszonyunkról" nevezett szegény iskolanővérek vezetése alatt áll és abban iskolanővérek tanítanak. Tanterve 1919-ig a magyar népiskolai tantervhez igazodott, azóta pedig a romániai magyar kisebbségi népiskolák tantervét követi.

A polgári leányiskola felállításának gondolata adta az eszmét voltaképen az egész Marianum létesítésére. A kolozsvári róm. kath. Egyházközség régi időktől fogva tervezte egy polgári leányiskola felállítását, mely a plébánia épületében nyert volna elhelyezést. A Marianum alapítója e régi tervet új helyiségben óhajtotta életre kelteni. A Marianum polgári leányiskolája 1908. szeptember 1-én nyílt meg az I. és II. osztállyal. Az első évek az elhelyezés különlegességénél fogva örökre emlékezetesek maradnak azoknak, akik ebben az időben akár mint tanárok, akár mint tanítványok a kezdet reményteljes küzdelmeinek szenvedő tanui voltak. Az épület szűk volt még a néhány osztály elhelyezésére is, a körülötte elte-

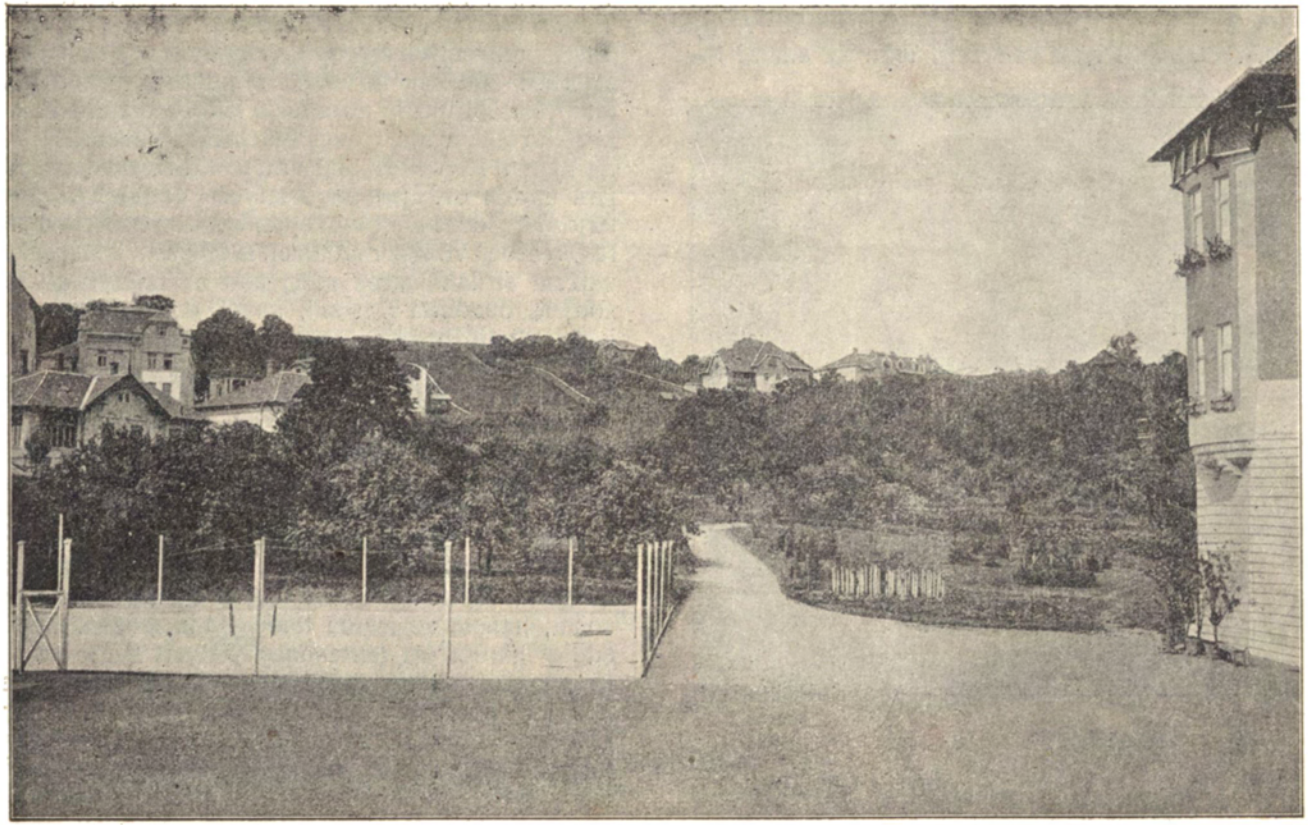
A Marianum udvara.

rülő elvadult kert pedig megilletődéssel töltötte el a benne sétálókat. 1910. április 22-én azonban megcsendült az első csákányütés, hogy nyomában égnek emelkedjék az új épület. Az 1910—11. iskolai év így különösen sok bajjal járt. A félig kész új épület munkálatai miatt tanár és tanítvány a szűk iskolahelyiségbe szorultak, a munka sürgőssége miatt pedig a tanévet is hamarabb be kellett fejezni. A Marianum polgári leányiskolájában nővérek mellett világi tanerők is tanítottak; az iskola igazgatását maga az alapító plébános látta el. Ez az iskola közszükségletet pótolt és hamarosan népszerű lett. Tanterve értelmében, mely megfelelt az állami polgári leányiskolák tantervének, a polgári középosztály leányait egyszerű, tiszta, erkölcsös szellemben nevelte. Nem volt nagyigényű, de amit nyujtott, az elegendő volt arra, hogy a leányoktatás legnemesebb céljának megfeleljen. Az államhelyzet változása azonban gyökeresen megváltoztatta ez iskola viszonyait is. Az iskolák 1920-tól kezdve fokozatosan közeledtek a román állami tantervhez; ez pedig lényegileg alig különböztette meg a polgári leányiskolát a leánygimnázium alsó tagozatától. Még 1921-22-ben működött teljes párhuzamos osztályaival azonos tantervvel, mint az ugyanazon épületben fennálló leánygimnázium négy alsó osztálya, de ekkor az intézet vezetősége belátta, hogy két egyforma tantervű iskolát ugyanabban az épületben különböző név alatt fenntartani lehetetlen. Így tehát a polgári leányiskola 1922. szeptember 1-én beleolvadt a leánygimnáziumba, tanulói gimnáziumi tanulók lettek, tanárai pedig a gimnázium alsó tagozatának tanárai.

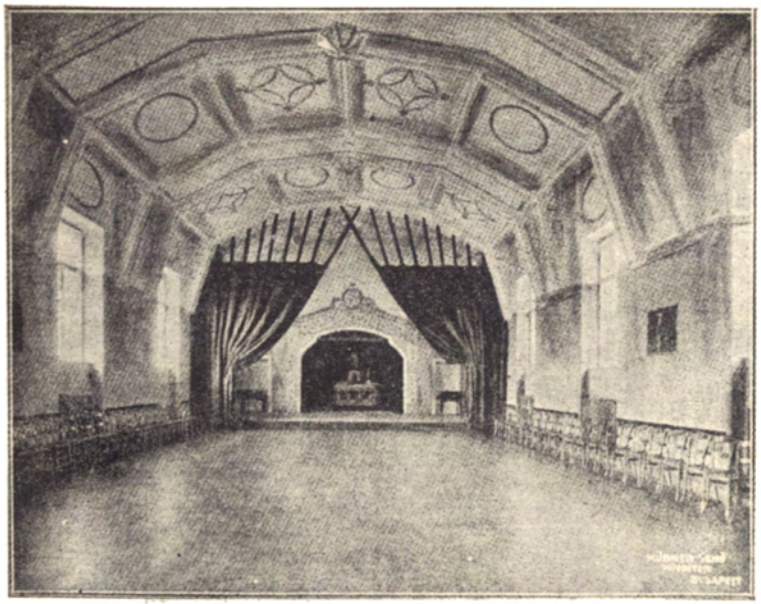
Növendékek az udvaron.

A polgári leányiskolával kapcsolatban tervezte az alapító *a kereskedelmi szaktanfolyam* felállítását. Ennek az iskolának célja tisztán gyakorlatias volt; a polgári leányiskola növendékei közül évről-évre szüksége volt több tanulónak arra, hogy az életben irodai munkával maga keresse kenyerét. Ezek számára létesült ez az egyéves tanfolyam, melynek célszerű beosztása röviden bevezette a tanulókat a kereskedelmi irodai munkák elméletébe és gyakorlatába. Végzett növendékei elegendő ismeretet szereztek ahhoz, hogy rövid gya-

A MARIANUM UDVARA 1911-BEN.

korlat után kereskedelmi vállalatok egyszerűbb irodai munkáit elvégezzék. A szaktanfolyam 1911 szeptemberében nyílott meg is igazgatói teendőit a polgári iskolával együtt *dr. Hirschler József* látta el. Később a tanfolyamot a kereskedelmi iskola mellé állították és így 1917-ben igazgatását *dr. Sz. Nagy Gyula* vette át. Az államhelyzet változása után az állami fő-

Diszterem.

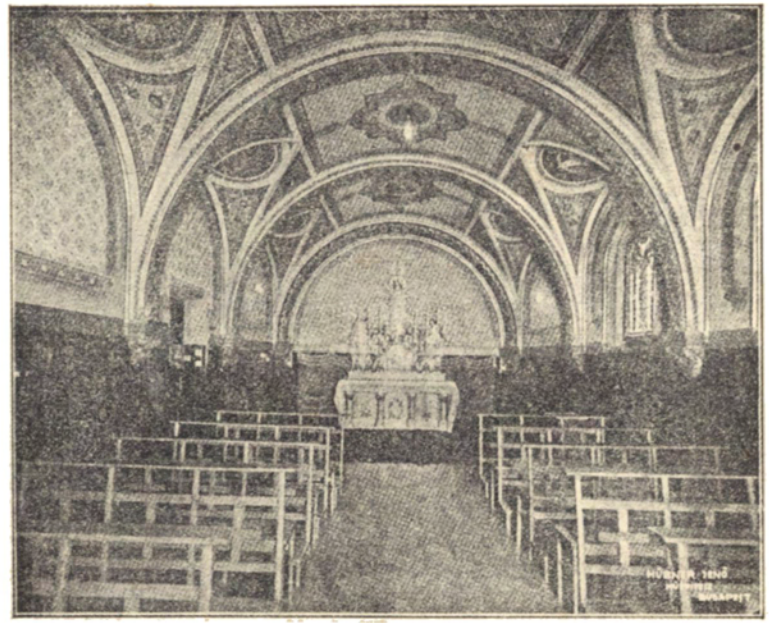
hatóság különböző kifogásokat támasztott a szaktanfolyam ellen és annak megszüntetését kívánta. Így az intézetnek ezt a hézagpótló tagozatát az Iskolaszék 1923 szeptemberében megszüntetni kényszerült.

A kereskedelmi szaktanfolyam oly növendékek kiképzését tette lehetővé, akik a polgári leányiskola elvégzése után rövidesen kenyérkeresethez akartak jutni. Az alapító azonban figyelembe vette azt, hogy többen lesznek, akik alaposabb kiképzést óhajtanak nyerni a kereskedelmi szakpályán. Ezek számára létesítette tehát a Marianum megnyitásakor a *női felső kereskedelmi iskolát*, melynek vezetését a Marianum egyik legrégibb tanárára, *dr. Széplaki Jánosra* bizta. Dr. Széplaki János a Marianum helyén megnyílt polgári leányiskolában már tanított az 1908—09. iskolai évben; mint kereskedelmi akadémiai tanár, később pedig a fiu felső kereskedelmi iskola és a kereskedelmi akadémia igazgatója kiváló gyakorlattal rendelkezett. Az ujonan létesült iskolát a fiu felső kereskedelmi iskolák mintájára három évfolyamúnak tervezte és ezt fokozatosan 1915-ig tartó működése alatt ki is építette. A tanítást részben iskolanővérek, részben világiak látták el. A teljesen kialakult tagozat igazgatását az Iskolaszék most már az intézet állandó alkalmazottjára óhajtotta ruházni, mivel dr. Széplaki János az igazgatói teendőket csak mint helyettes igazgató látta el, és ezért 1915-ben a leánygimnázium kitűnő képességű ifjú tanárát, *dr. Sz. Nagy Gyulát*, aki akkor már egyetemi magántanár volt, a kereskedelmi iskola igazgatójánaknevezte ki. Dr. Sz. Nagy Gyula vezetése alatt a kereskedelmi iskola a Marianum egyik legvirágzóbb tagozatává fejlődött. Ugyancsak őreá hárult a sok megfontolást kivánó feladat, hogy a kereskedelmi iskolát a román állami tanterv szerint 1922-től kezdve fokozatosan átalakítsa. Ez az átalakítás nemcsak a belső tantervi beosztásban okozott lényeges változásokat, hanem az iskola tanidejét is megváltoztatta, mivel az eddigi három évi tanrendszer helyett négy éves iskolatípus megalakítását kivánta. Sajnos, e kiváló szellemi képességekkel és páratlan munkakedvvel megáldott igazgató alig érhette meg az általa sok fáradtsággal berendezett négy évfolyamú iskola teljes kiépítését, mivel a román tanügyi kormány távozását kivánta és erre az Iskolaszék igazgatói minőségben szabadságolta. Helyét e kérdés megoldásáig 1925. szeptember 1.-én igazgató-helyettesi minőségben *Salgó M. Charitina* iskolanővér foglalta el, aki azóta is szorgalmas fáradozással látja el e felelősségteljes munkakört.

A Marianum, mely a tudományos kiképzés mellett sohasem tévesztette szem elől a nő legnemesebb hivatását,

kezdetben berendezkedett oly leányok kiképzésére, kik a jövőben saját háztartásuk vezetésében látták életüknek ideálját. Így létesült a *Marianum háztartási iskolája Serbóczy M. Amanda* főnöknő igazgatása és az iskolanővérek vezetése alatt. Az 1911 szeptemberében megnyílt első tanfolyam házi munkák elméleti és gyakorlati tanításával igyekezett növendékeit a háziasszony fontos munkakörébe bevezetni. Több év tapasztalata bebizonyította azt, hogy manapság a kenyérkeresetre esetlegesen kilátást nem nyujtó oktatás iránt a leányok körében is gyér az érdeklődés. Ezért 1919-től kezdve az intézet vezetősége ezt az iskolát ipari oktatással bővítette ki. A gazdasszonyi teendők elméleti és gyakorlati oktatása mellett szabást, varrást, szőnyegszövést, kézimunkakészítést tanított, sőt nyelvoktatást is nyujtott, mire az érdeklődés e tanfolyam iránt nagyot emelkedett. A tanügyi kormányzat azonban kifogásolta azt, hogy ez a tanfolyam egyetlen román iskolatípussal sem egyezik és ezért beszüntetését kivánta. Bármily gyakorlatiasnak bizonyult is e tanfolyam, az Iskolaszék kénytelen volt a kormányakarat előtt meghajolni és e tanfolyamot, mint iskolatagozatot 1923 szeptemberében beszüntette.

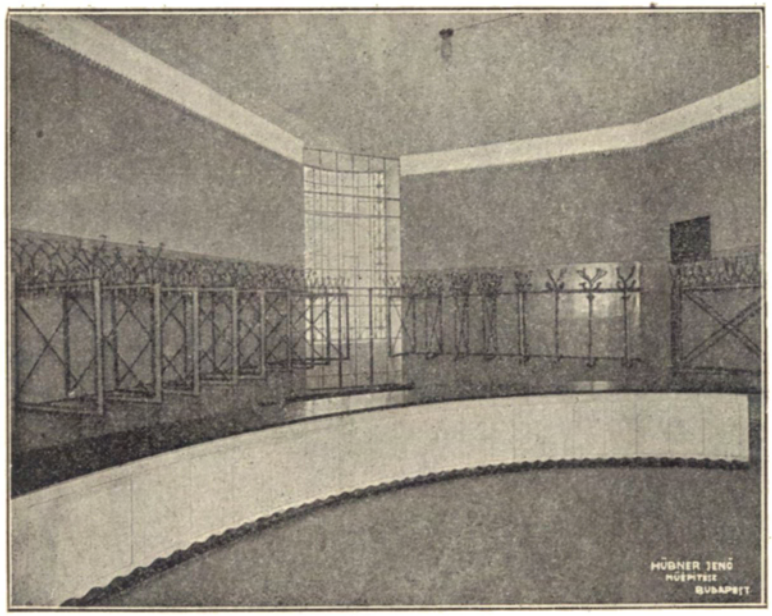
A Marianum megalapításakor a sok különböző faju iskola mellett a középfokú nőképzés legmagasabb ideálja is azonnal felmerült a nagynevű alapító merész elgondolásában. Manap, amikor tizenöt évi gyakorlat után a *leánygimnázium* közönséges fogalom, nehezen értjük meg, hogy ez a gondolat akkor, 1911-ben merész ujítás volt. Az akkori Magyarországnak egyetlenegy leánygimnáziuma állott ebben az időben Budapesten és ez is ifjú intézet volt, mely mindössze hat évvel létesült előbb, mint a Marianum leánygimnáziuma. Az 1910—11.-i értesítőből láthatjuk, hogy a gondolatot csak tétován merte felvetni maga dr. Hirschler József is. „Ha lesz elegendő jelentkező, megnyitjuk a leánygimnáziumot is", ezzel jelenti be szándékát. Rövid nehány év megmutatta, hogy ez az iskolafaj a kor követelményeinek mindenben megfelel. A saját munkájukból megélni törekvő nők száma azóta is rohamosan emelkedik, az egyetemi képesítés pedig erre a célra a legbiztosabb út. Így a leánygimnáziumban, mely egyedüli előkészítése az egyetemnek, mindjárt az első évben akadt annyi jelentkező, hogy annak I. és V. osztályát 1911 szeptember 1.-én meg lehetett nyitni. A szervezés munkája itt adott legtöbb gondot. Minthogy a magyar tanterv ebben az időben külön leánygimnáziumot nem irt elő, a fiugimnáziumok tanmenetét kellett irányadónak elfogadni. Az Iskola-

A nővérek kápolnája.

szék azonnal hozzálátott a tantestület megszervezéséhez és *Xántusné Paull Arankát* elsőnek nevezte ki a tantestületbe. Vele egyidőben került az intézethez *Petres Kálmán*, kinek később oly jelentős szerep jutott e tagozat kialakításánál. A sokféle képesítésű tanári testületet azonban egyelőre ideiglenesen kellett megszervezni. A *Kegyes Tanítórend* kolozsvári

tagjai vállalták a nehéz munkát, az igazgatást pedig a kolozsvári róm. kath. fiugimnázium igazgatója, *Nemes Endre*. Még ő kérelmezte a gimnázium nyilvánossági jogát is, de ereje ekkor már elhanyatlóban volt és 1912 április 10.-én meghalt, még mielőtt fáradozásának első gyümölcseit láthatta volna. Helyette az igazgatást hivatali utódja, a Kolozsvárt

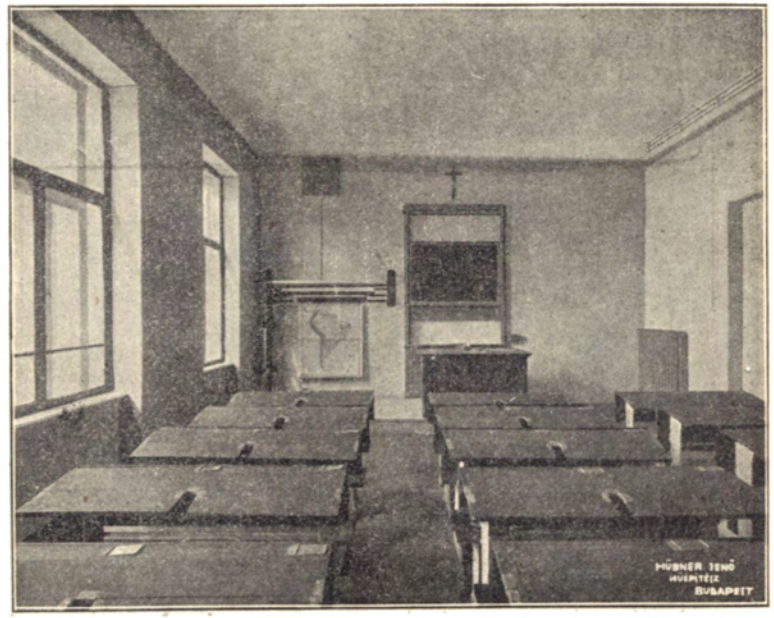

Ruhatár.

még most is felejthetetlen emlékű *Rietly Károly* vette át. Az iskola gyorsan fejlődött és az Iskolaszék szükségét látta, hogy az igazgatást itt is saját emberére bízza. Így nyert *Petres Kálmán* 1913 szeptember 1-én helyettes igazgatói, egy év mulva pedig igazgatói kinevezést. Munkássága a legszebb remény jegyében indult meg: ifjan, telve legnemesebb becsvággyal, költői lelkületének csodálatos tehetségével indult el arra a megdöbbentően rövid útra, mely sok siker pálmája mellett érzékeny lelkén számtalan tövises sebet is ejtett. A gyorsan egymás mellé sorakozó osztályok lehetővé tették a rendszeres tantestület kialakulását; a sors különös kedvezése pedig ebben a vészdúlta időben szinte példátlanul álló lelkes gárdát csoportosított az ifjú igazgató személye köré. 1915 júniusában lefolyt az első érettségi vizsgálat az intézet falai közt és ezzel a leánygimnázium osztályainak számában teljessé lett. A Marianum példája nem csekély mértékben járult hozzá a magyar tanügyi kormányzat azon gondolatának kialakulásához, hogy a leánygimnáziumoknak külön szervezetet és tanmenetet biztosítson. Így jelent meg 1916 augusztusában a tervezett magyar tanügyi reform első megnyilvánulása: a leánygimnáziumok új szervezete és rendtartása. Ez a tervezet, a humanizmusnak és a pedagógiai megfontolásnak valóságos remekműve, lényegesen átalakította a Marianum leánygimnáziumának tantervét. Ugyanennek némi módosítása jelent meg 1918-ban, melynek kidolgozásában épen a Marianum tantestületének nem csekély szerepe volt. Az államhelyzet változása a Marianum leánygimnáziumát kiváló jelentőséghez juttatta. A Marianum leánygimnáziuma maradt ekkor az erdélyi magyarságnak egyetlen nyilvánossági joggal bíró ilynemű intézete és e sorok leírásakor is még mindig az egyetlen. Képzelhető, hogy e helyzet a gimnázium növendékseregét rohamosan megnövelte, melyhez 1922-ben még hozzájárult a polgári leányiskola beolvasztása. Sajnos, a tanrendszer változása 1916 óta csaknem tíz hosszú esztendőn át nem jutott nyugvópontra. Óriási erőfeszítést és csodálatraméltó szervező munkát kivánt ez az egyetlen kérdés is. A fiugimnáziumi tantervről az 1916.-i leánygimnáziumira már bizonyos átmenet volt szükséges; ezt az 1918.-i módosítás befolyásolta, viszont 1919-től egyelőre felekezetközi átmeneti tantervek, 1922-től a román tantervre való áttérés tette ezt a kérdést megdöbbentően bonyolulttá. Petres Kálmán szívós munkaereje és fáradhatatlan kitartása volt szükséges ahhoz, hogy ezt a súlyos kérdést zökkenés nélkül oldhassa meg. Közben figyelme a legcsekélyebb rész-

letre is kiterjedt. Nemcsak az igazgatást, az átmeneti terveket szervezte meg, hanem külön kiépítette az iskola belső életét is és ebben szorgalmas pedagógiai tanulmányaira támaszkodott. Tehetségének fényes tanujelei még a legegyszerűbb hivatalos iratok is, melyeknek ragyogó fogalmazásában utolérhetetlen mester volt. E kitűnő szervezőnek azonban tíz évi eredményes munkálkodás után a román tanügyi kormány kívánatára távoznia kellett. Kitűnő szervező képességének ekkor, az intézettől eltávozva adta legfényesebb bizonyítékát. Alakja most már a multté! Mialatt e szerény sorok papírra kerülnek, megrázóan tragikus halálküzdelem után földi porhüvelye fekete koporsóban imbolyog országhatárokon keresztül Erdély felé, melyet oly kimondhatatlanul szeretett, s melynek magyar népéért egész eredményes életének minden nemes törekvését szentelte. Petres Kálmán távozása után 1924 szeptember 1.-én igazgató-helyettesi minőségben a gimnázium ügyeinek intézését *dr. Gyöngyösy M. Aurélia* iskolanővér vette át és elődjének nemes példáján buzdulva kitartó fáradozással intézi e terjedelmes munkakör sokirányú kérdéseit.

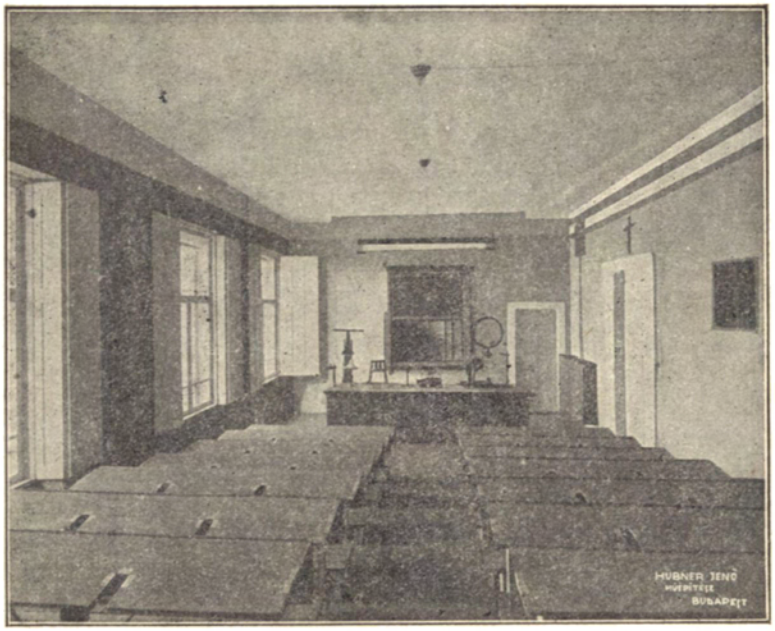
A Marianum belső életében, tagozatainak elosztásában és igazgatásában az államhelyzet változása sok jelentős fordulatot okozott. 1919 szeptember 1-je hozta meg többek között a Marianumnak azt a tagozatot, melyre az alapító már évekkel azelőtt gondolt, melynek felállítása azonban akkor sok nehézségbe ütközött. Ez a tagozat a *tanítónőképző* volt. Ezt az iskolát annál könnyebben létesíthette a Marianum, mivel a kolozsvári állami tanító- és tanítónőképző igen sok tanára készséggel vállalta az órák ellátását, az egész iskola szervezését pedig oly lelkes és kiváló igazgatónő láthatta el, mint *Pálmay Lenke*, a volt kolozsvári állami tanítónőképző igazgatónője. Minden kölcsönös jóindulat és barátságos megértés dacára is számtalan akadállyal kellett megküzdenie Pálmay Lenkének. A Marianum hirtelen megnövekedett növendékseregе, váratlanul felszaporodott iskolái már az egyszerű elhelyezkedés kérdésében is számtalan nézeteltérésre adtak alkalmat. Pálmay Lenke erélyére és ügyszerető buzgalmára volt szükség, hogy ily nehézségek mellett is fennállhasson ez a fontos tagozat. A régi, kipróbált tantestület tagjai azonban érezték, hogy e tagozat csak ideig-óráig fog fennmaradni és ezért egymás után hagyták el az intézetet. Maga az igazgatónő is, miután nyilvánvaló lett, hogy a román tanügyi kormány nem ismeri el az 1918 december 1.-e után felállított magyar iskolákat, nehéz szívvel búcsut vett attól az intézettől, ahol három éven át tettre és áldozatra kész lelkének minden erőmegfeszítésével munkálkodott a magyar tanügy szolgálatában. Így a tanítóképző három évi küzdelmes működés után 1922 júniusában megszünt.

Tanterem.

Pálmay Lenke igazgatónő nevéhez fűződik a Marianum legmagasabb rangú tagozatának felállítása is. Hosszas tárgyalás és gondos előkészítés után 1920 szeptember 1.-én

nyílt meg *a Marianum polgári iskolai tanárképző intézete Paedagógium* néven. Az erdélyi magyarságnak az átmenet idejében sok felekezeti polgári iskolája volt, így tehát gondoskodni kellett ezek tanerőinek megfelelő utánpótlásáról. A Paedagógium a budapesti Erzsébet nőiskola mintájára alakult. Szervezését és igazgatását *Pálmay Lenke* vállalta, tan-

Kémiai előadó.

testülete pedig az erdélyi magyar tanárság válogatott soraiból alakult. Három évfolyama alatt alapos kiképzést nyujtott a nyelv és a történettudományi, valamint a számtan és természettudományi szakcsoportokban. Pálmay Lenke nagy ügybuzgalommal és szakértelemmel vetette meg az első két évben ez iskola alapjait, távozása után pedig 1922 szeptember 1.-én *dr. György Lajos*, a Marianum leánygimnáziumának tanára és kiváló irodalomtörténetíró folytatta páratlan szorgalommal a megkezdett munkát. Dr. György Lajosnak nehéz feladat jutott osztályrészül. Az állami főhatóság ugyanis az első két évben elismerte a Paedagógium nyilvánossági jogát és ennek jeléül a vizsgálatokra állami biztost küldött. Dr. György Lajos egyúttal, hogy az iskola nyilvánossági jogát végleg biztosítsa, a tanári testület segítségével összeállította a Paedagógium teljes tanmenetét és szervezetét. Bizton állíthatjuk, hogy ez a mű az erdélyi magyarságnak 1919 óta legnagyobbszabású tanügyi teljesítménye volt. E nagyszerű tervezet, mely vastag kötetet megtöltött volna, a közoktatásügyi miniszteriumba került, ahonnan azonban arra válasz nem érkezett. A román tanügyi kormányzat mindenek előtt időszerűtlennek tartotta a Paedagógiumot. Említettük már a polgári iskolánál, hogy a román tanterv alig különbözteti meg a polgári iskolát a gimnázium alsó tagozatától. Így a követelmény az, hogy a polgári iskolában is egyetemet végzett tanerők tanítsanak. Fölöslegesnek tartották tehát a polgári iskolai tanárképző fennállását és ezért az 1923 augusztus 10.-én kelt 63989. számú emlékezetes miniszteri döntés, mely a Marianum életében annyi mélyreható változást idézett elő, e tagozat megszüntetését kívánta. A Paedagógium tehát 1923 szeptember 1.-én nem nyílt meg többé.

1919 szeptember 1.-én létesült végül *a Marianum zeneiskolája*. A Marianumban, mint oly leánynevelő intézetben, mely a nőképzés minden ágára figyelemmel volt, megnyitásának idejétől kezdve volt rendszeres zeneoktatás. Az ujonan megnyílt zeneiskola csupán összefoglalta és egységesebbé tette az eddig inkább magánjellegű zeneoktatást. A zeneiskola szervezését *Csipkés Ilona*, e fáradhatatlan lelkületű zenepedagógus látta el. Csakhamar szükségessé vált azonban ez iskolának inkább egyházias szellemű átszervezése, melynek nehéz kérdését szintén Csipkés Ilona oldotta meg szokott erélyével és széles látókörű tapasztalatával. Ugyancsak ő vívta ki azt, hogy a zeneiskola, mint a katholikus egyházi zenének egyedüli rendszeres művelője, állami elismertetésben részesült. A Marianum helyiségei azonban nem voltak alkalmasak a

zeneiskola befogadására, ezért e tagozat, a Marianumból kiválva, 1923 szeptember 1.-én a plébánia épületébe költözött és ott azóta is kiváló eredménnyel működik.

Az ily nagyszabású leánynevelő intézet, mint a Marianum, csonka lett volna megfelelően berendezett és felszerelt *bennlakás* nélkül. Hiszen a Marianum növendékei nemcsak Kolozsvár városából kerültek ki, hanem egész Erdélyből, sőt még távolabbi vidékekről is. Amikor az intézet 1911-ben megnyílt, már szépen berendezett otthon várta a bennlakó növendékeket, kiknek száma hamarosan a százat is meghaladta. Részben a bennlakó növendékek számának örvendetes emelkedése, részben az intézet osztályainak szaporodása arra indította az Egyházközséget, hogy a bennlakás számára külön hatalmas épületet emeljen. Ez az épület tágas, világos nappali tanulótermeivel, levegős, egészséges hálószobáival és ezek mellett az elképzelhető legmodernebb berendezésével minden látogatónak egyhangú elismerését vívta ki. A legkényelmesebb elhelyezés mellett 150 növendéket fogad be. A bennlakást az intézeti főnöknő vezetése mellett iskolanővérek látják el. Növendékei pedig évek mulva is szeretettel emlékeznek vissza erre a nyájas, családias otthonra, hol a szorgalmas tanulmányok mellett kedves szórakozás sem tartozik a ritkaságok közé.

Alig másfél évtized aránylag rövid idő egy intézmény életében. Annál dicsőségesebb a Marianum köré csoportosult szellemi erőkre, hogy íly rövid idő alatt oly áldásos és és kiterjedt szellemi működést tudtak kifejteni, mint amilyennel ez intézmény büszkélkedhetik. A nagynevű alapító eredeti tervének értelmében a Marianum hivatása legelső sorban Erdély leányainak, asszonyainak vallásos szellemű vezetése volt. E célból még a főépület megalkotása előtt, a régi polgári iskola kereteiben, 1908 december 8-án megalakult a *kisebb leányok Mária-kongregációja*. Ez az intézmény azután gyorsan fejlődött. 1912 október 29-én alakult a *nagyobb leányok Mária-kongregációja*, ezt követte 1916 február 18.-án *a hölgy-kongregáció* megalapítása. Így tehát a Marianum keretei között a legkisebb leánynövendék ép úgy részt vehet felemelően vallásos szellemű egyesület működésében, mint az életbe kilépő leánytanuló. Az oly korú gyermekek számára, kik a kongregációba még nem vehetők fel, legújabban megalkotta a Marianum a *Szívgárdát*, a kicsinyeknek e kedves szövetkezetét. A Marianummal kapcsolatban alakult 1925 szeptemberében a szociális célokat ápoló *iparos leányok kongregációja*. Mindezek az egyesületek a vallásos élet ápolásán kívül üdvös önművelő és irodalmi tevékenységet is fej-

Tanuló-szoba.

tenek ki. A kongregációk kiadásában jelenik meg a *Mária Kongregáció* című havi folyóirat, melynek lelkes alapítója és szerkesztője, *Csergő Benedek* hittanár egyben az erdélyi katholikus vallásos irodalomnak is szorgalmas művelője. A Marianum kongregációi ezenkívül még több vallásos tárgyú, a kongregációk életére fontos művet adtak ki. Különösen ki

kell emelnünk azokat a magas színvonalú ünnepélyeket és műkedvelői színi előadásokat, melyeket a Marianum kongregációi évente rendeznek. *Calderon* több kiváló misztériumának színrehozatalával ezek az ünnepélyek az irodalmi ízlés nemesbedésének is jó szolgálatot tettek.

Az inkább vallásos színezetű kongregációk mellett üd-

Ebédlő.

vös működést fejt ki a női felső kereskedelmi iskolának 1912-ben és a gimnáziumnak 1918 február 8-án alakult *önképzőköre*. Ezeknek tevékenysége inkább irodalmi jellegű. Sok kedves farsangi délután bizonyítja tagjainak buzgóságát és ügyességét.

A Marianum *énekkara*, melyet az Intézet megalapítása óta *Kotsis M. Cecilia* iskolanővér vezet, ízléses és gondos énekszámaival sok dicsőséget szerzett. Hasonló elismerést váltottak ki azok a művészi *kézimunkák*, melyeknek kiállításában évről-évre gyönyörködhettünk. Nem lenne teljes e sor, ha elhagynók a *tornavizsgákat*, e bájos látványosságokat, melyeken a növendékek ritmusra hullámzó tömege minden alkalommal elragadtatásra indította az örvendő szülőket.

Ily keretek között természetesnek kell tartanunk, hogy a Marianum az erdélyi magyar leány-irodalomnak általában vezető intézménye. Az ifjusági leányirodalomnak már csaknem egy évtizede lelkes munkása és irányítója *Kende János* marianumi tanár, aki bámulatos szorgalommal és fáradtságot nem kimélő odaadással dolgozik e téren. Céltudatos és eredményes munkásságát valóban nem **könyű áttekinteni**; pedig e munkásság annyira összeforrott a Marianum fogalmával, hogy annak történetében is méltó helyet kell elfoglalnia. A Marianum növendékeinek, sőt Erdély magyar lányainak baráti kapcsolatát a Kende János szerkesztésében és a Marianum kiadásában immár hét éve megjelenő *Erdélyi Magyar Lányok* folyóirat szimbolizálja. E hetenként megjelenő folyóirat terjedelmes kötetei élvezetes szépirodalmi és művészeti cikkek mellett aranyszálakkal fűzi össze a Marianumnak valamennyi növedékét, akik e szép intézetet valaha is látogatták. Az erdélyi magyar leányirodalom egyik legégetőbb szükségletén segített Kende János a *Leányszinház* füzeteinek kiadásával. Végül Kende János szerkeszti a Marianum alapítójával együtt a *Művészeti Szalon* című folyóiratot, mely ma külső kiállításban és művészi céljaiban egyedüli ilynemű lapja az erdélyi magyarságnak.

A másfél évtizedre visszatekintő Marianum tanárainak tudományos működése meglepően gazdag. Az intézet alapítója: *dr. Hirschler József* maga is egyik legkiválóbb művelője az egyházművészeti és a tudományos irodalomnak. Számtalan cikke mellett több terjedelmas könyv is ékesen bizonyítja, hogy a Marianum alapítója nemcsak kiváló pártfogója a tudományos és művészi törekvéseknek, hanem maga is avatott művelője a tudományoknak. Példáján lelkesülve és rendjük nagy hagyományait követve szorgos mű-

ködést fejtettek ki az *iskolanővérek* is; sokirányú munkásságukat azonban rendjük szerény szellemének megfelelően csendes visszavonultságban végezték.

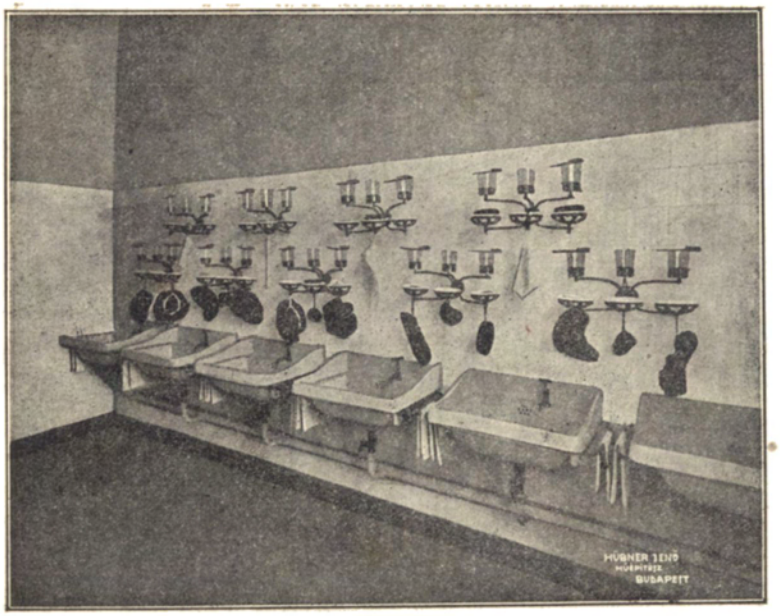
Csaknem nehézséget okoz a szorgalmas kisérlet, hogy a Marianum falai között működött tanárok tudományos, művészeti vagy irodalmi munkásságát e szerény vázlat keretein belül megemlítsük. Fényes névsor ez és minden gazdagsága mellett is kételkedhetünk teljességében. A Marianum hittanárai közül theológiai tanári székbe iktatták *dr. Vezér László*t és *dr. Macalik Győző*t. A román irodalomnak és nyelvészetnek, valamint a történelemnek egyik legértékesebb búvára, *dr. Bitay Árpád* esztendőkön át tanára volt az intézetnek. A Marianum volt tanárai közül *dr. Mateescu György* a kolozsvári egyetem professzora és egyike a román történelem legalaposabb művelőinek. A magyar nyelvészetnek híres egyetemi professzora, *dr. Zolnai Gyula* ép úgy, mint *dr. Csüry Bálint* a kitünő nyelvjárás tanulmányozó, kit tudományos érdemeiért nemrég a magyar Akadémia is tagjai sorába választott, tanárai voltak az intézetnek. A magyar irodalomtörténet búvárai közül messze kimagaslik *dr. György Lajos*, a Pásztortűz szerkesztője, az 1918 utáni erdélyi magyar irodalomnak egyik megalapozója és kincseinek buzgó rendszerzője. De nem kevésbbé jelentős *dr. Borbély István* neve sem, ki terjedelmes irodalomtörténetében különös gonddal emelte ki Erdély szerepét a magyar irodalomban. *Dr. Vincze Frigyes*, ki jelenleg a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatója, a magyar kereskedelmi szakirodalmat műveli. Értékes tevékenységet fejt ki *Márton István* is, kinek ismeretterjesztő és kritikai cikkei főként a Hírnökben láttak napvilágot. A magyar klasszika-filológia ősz vezére, a ragyogó tollú műfordító, *dr. Csengeri János*, a volt kolozsvári magyar egyetem professzora szintén buzgólkodott ifjuságunk nevelésében. Az újabb erdélyi magyar filozófiának kitünő művelői *dr. Kiss Elek* és *dr. Varga Béla* theológiai tanárok, kik ugyanezt a tárgyat a Marianum Paedagógiumában is előadták. A magyar földrajz-tudomány büszkesége, *dr. Cholnoky Jenő* egyetemi tanár nemcsak a kereskedelmi iskola vizsgálatainak volt biztosa több éven keresztül, hanam tanított is az intézetben. Mellette kiemelkednek tanítványai: *Xántus János* és *Xántusné Paull Aranka*, kik földrajzi szakcikkeken kívül értékes tankönyvekkel is szolgálták az erdélyi magyar közoktatás ügyét. A történelem érdemes művelőinek sorában ott látjuk *dr. Erdélyi László*t, a volt kolozsvári magyar egyetem tudós professzorát, az Árpádok korának egyik legalaposabb ismerőjét.

Hálóterem.

Mellette kiemelkedik *dr. Buday Árpád*, a kitünő régész, kinek tudományos munkálatait a szegedi egyetem tanszékkel jutalmazta. Erdély ősrégészetének kiváló tudósa, *dr. Roska Márton* ép úgy működött a Marianumban, mint *dr. Bíró Vencel*, a török hűbériség Erdélyének szakavatott művelődéstörténésze.

A tudományos matematikának oly kiváló képviselőjét említhetjük a Marianum testületéből, mint *dr. Sz. Nagy Gyulát,* a Szent István akadémia tagját. Gazdag és tartalmas munkássága, mely különösen geometriai problémák feldolgozásában tűnik ki, a ma élő magyar matematikusok első sorába helyezi. Azonban sajnos, őt is elérte a magyar tudós tragikus végzete, hogy működését jóval nagyobb elismeréssel és kitüntetéssel említik Göttingában, Koppenhágában, vagy Tokióban, mint saját vérei közt. Mellette a tudományos szakirodalomnak és az ismeretterjesztő cikkeknek sorával különösen kiemelkednek *Brósz Ilona, dr. Gergely Jenő és dr. Wildt József.* A fizikának művelői közül különös említést érdemel *dr. Széll Kálmán,* kinek az atomelmélet fizikai megalapozására vonatkozó dolgozatai nevezetesebbek. A Marianumban működött *Baintner Géza* is, kinek kisérleti fizikai előadásai még most is élénk emlékezetben vannak. A Marianum megnyitása óta értékes tanári működést folytat az intézetben *dr. Ruzitska Béla* egyetemi tanár, aki az erdélyi magyar tudományos kémiának egyik elismert nevű szaktekintélye. A természettudósok közül kiemelhetjük *dr. Balogh Ernőt,* Erdély ásványainak és geológiájának jeles búvárlóját, továbbá *dr. Boga Lajost,* kinek szövettani vizsgálatai előkelő helyet biztosítanak a magyar természettudósok sorában. Szeretettel emlékezik vissza a Marianum *Huber Imrére* is, kinek páratlanul ragyogó előadásai és izzó szeretete sok hívőt szerzett e kedves tudomány számára. Az intézet orvosai és egészségtan-tanárai is közismert nevű szaktudósok: *dr. Kuncz Andor* a nőgyógyászatnak, *dr. Scheitz Vilmos* a tudományos egészségtannak, *dr. Szigeti Imre* pedig a tüdővésznek alapos kutatója.

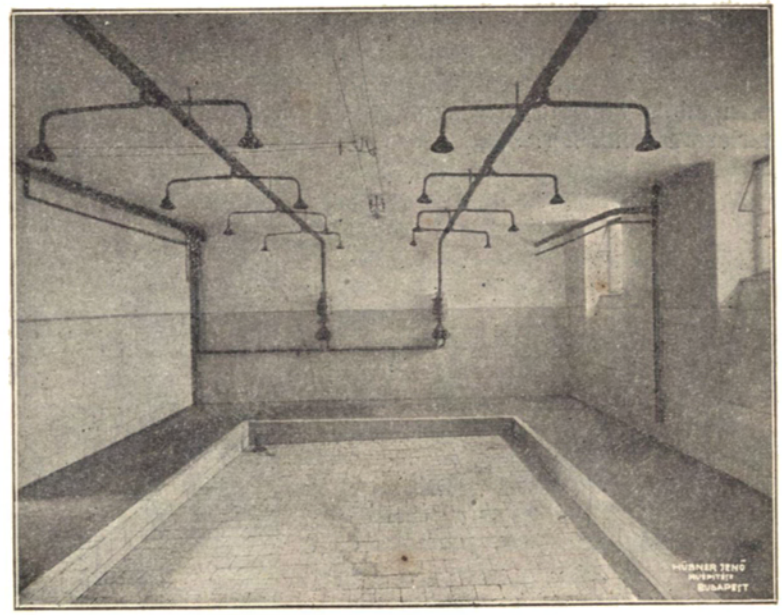
Mosdó.

A tudományok sokoldalú művelői mellett az irodalomnak és művészeteknek kitűnő képviselőiről sem feledkezhetünk meg. *Petres Kálmán* alapos történeti munkássága mellett Erdélynek egyik legerőteljesebb hangú lírai költője volt. Szép költeményei gyöngéd és érzelmes lelkének, szülőföldje szeretetének megindító megnyilatkozásai. Az erdélyi magyar széppróza híressége, *Gyallay Domokos,* a Magyar Nép szerkesztője, a Marianum tantestületének egyik legragyogóbb neve. Az irodalom művelői között említhetjük *dr. Grandpierre Emilt,* aki *Nagy Péter* néven sok költői hangulatú munkát írt. A zene művészeinek hosszú sorával találkozunk a Marianum tanárai között. Hiszen a régi magyar zenekonzervatórium tanárai intézetünkben is működtek. Emeljünk ki névleg kettőt, akik már örökre eltávoztak körünkből: *Rietly Károlyt,* ezt az ízigvérig művészembert, kinek feledhetetlen alakja, csodálatos zenetudása és különlegesen megnyerő egyénisége még most, évekkel halála után is élénk emlékezetünkben maradt, továbbá *Seprődi Jánost,* a magyar zenének szorgalmas és eredményekben gazdag kutatóját. A Marianum rajztanárai elismert nevű művészek. *Szinay József* hangulatos festményei és építészeti tervei különleges tehetségről tanuskodnak. Az erdélyi magyar

képzőművészettel elválaszthatatlanul összeforrott *Szopos Sándor* neve, kinek nagyszabású művészetét a Marianumban rendezett kiállítása alkalmából külön is csodálhattuk. *Tóth István* neve pedig az erdélyi grafikában és akvarelben annyira első, hogy tehetségét külön jellemeznünk csaknem fölösleges.

Rideg névsor ez, melyet itt felsoroltunk és talán nem is teljes. Azt azonban sikerrel szemlélteti, hogy a Marianum rövid tizenhat év alatt bámulatosan sokat tett az erdélyi tudományosságnak és művészi életnek fellendítésére. A nagynevű alapító pedig e nevek láttára elmondhatja, hogy kérését meghallgatta a kegyes Gondviselés és megáldotta működését.

A Marianum vezetőinek és tantestületének buzgó fáradozása nem maradt eredmény nélkül. A tanulóleányok kedves csapata hamarosan benépesítette a terjedelmes intézetet. Amikor a régi épületben 1908. szeptemberében a polgári iskola I. és II. osztályát megnyitották, *a tanulók száma* 121 volt. Ez a szám az osztályok, később a tagozatok gyarapításával gyorsan nőtt. Az új épület megnyitásának évében, 1911—12-ben a Marianum összes tagozatain 551 leány tanult. Ez a szám fokozatosan nőtt, míg végre az 1919—20. iskolai évben 1471-et tett ki. Ennek a rendkívül magas számnak természetesen az is a magyarázata, hogy az átmenet első esztendejében sok magyar leányiskola megszűnt, azoknak tanulói pedig a Marianumot keresték fel. Innen a szám 1923-ig a normális átlagra, 1200-ra szállt vissza. 1923. szeptemberétől a tanulók száma sajnálatosan csökkent. Több okra vezethetjük ezt vissza. Míg az 1922—23-iki iskolai esztendőben a Marianumnak hét tagozata működött, 1923. szeptember 1-étől csupán három tagozata áll fenn, mivel a többieket a fenntebb már említett állami kívánat folytán meg kellett szűntetni. Ugyancsak ettől az időponttól érvényesült az az állami rendelkezés, hogy a Marianumban kizárólag magyar nemzetiségű, róm. kath. vallású leányok vehetők fel. Ez a kérdés éveken át nyugtalanította az intézet vezetőségét és a szülőket egyaránt. Az egyes tagozatok igazgatóságainak nemcsak az állami főhatóságokkal kellett ez irányban számtalan részletkérdést megtárgyalni, hanem e rendelkezésben szó-szorosan kételkedő szülők megújuló ostromával szemben is megértéssel eljárni. Sok megindító jelenetnek voltunk szemtanui, amikor az évek óta intézetünket látogató növendékeink könnyezve búcsuztak el a kedves Marianumtól. A tanulók felvételének bonyolult ügyét végre az 1925. december 19-én szentesített magánoktatási törvény oly módon rendezte, hogy a Marianumba magyar nemzetiségű leánytanulók felekezeti kü-

Fürdő.

lönbség nélkül beírhatók. A tanulók számának csökkenését azonban visszavezethetjük még más okokra is. A születések száma 1915-től 1919-ig állami statisztika szerint is fokozatosan kevesbedett, természetes tehát, hogy ez a csökkenés épen a megfelelő évszámtól kezdve az iskolákban is érezhető. Végül — talán a legfájóbb ok — az erdélyi magyar társa-

dalom anyagi helyzete az utolsó négy esztendőben annyira megrendült, hogy sok magyar szülő leánygyermekét nem iskoláztathatja úgy, amint azt maga is szeretné. A Marianum ugyan a tandíjelengedésben elment a lehetőség végső határáig, de az intézet fenntartásának súlyos gondja megjelölte azt a szomorúan parancsoló utolsó pontot, melyen túl áldozatot hozni képtelen. Ha társadalmunknak tehetősebb tagjai tanui lennének annak a sok küzdelemnek, kérésnek, tárgyalásnak, halasztásnak, mely a tandíjfizetés körül manap a magyar iskolákban lejátszódik, akkor erejük végső megfeszítésével is önként, zúgolódás nélkül megfizetnék azt az egyházi adót, melyet minden magyar felekezet iskoláinak fenntartására tőlük kér.

Tizenhat év eltelt! Mily rövid idő és eseményekben mégis mennyire gazdag! Ez a küzdelmekben és eredményekben színes mult a szép jövőnek legbecsesebb záloga; ez ad erőt tanárnak és tanítványnak minden új év küszöbén és ez nyugtatja meg az intézet fenntartásán most is fáradhatatlanul munkáló nagynevű alapítót, amikor a jó Isten segítségét és és áldását könyörgi le nagyszabású intézményére. És ebben az ünnepélyes pillanatban mindenkit, ki jó lélekkel munkálkodott a Marianum előhaladásán, vígasztaló bizalom tölt el, hogy ez az intézmény Isten dicsőségére, az Egyház támaszára, a társadalom és fajunk javára virulni fog a történelem jövő távlatában az emberre oly hosszú, a mindenségre oly maroknyi idő végtelenségéig!

Dr. RAJKA LÁSZLÓ.

A Marianum vendégkönyve

INTÉZETÜNK fennállása óta sok, sok kedves vendég, sok látogató járta végig a Marianum folyósóit, tantermeit, internátusát és büszkén mondhatjuk el, hogy egy sem volt látogatóink közül, aki ne a legnagyobb megelégedés és gyönyörűség hangján beszélt volna a látottakról. A Marianum vendégkönyve tanuskodik erről és ezért, a magunk bizalmának erősitésére is, nem árt azt egy kissé fellapoznunk.

Kegyelmes Püspök Atyánk, gróf Majláth Gusztáv Károly nevét látjuk a könyv több lapján. Az első látogatók között szerepel — még 1912-ben — Glattfelder Gyula akkori csanádi püspök, Leopold Salvator és Bernády György dr. marosvásárhelyi polgármester. 1913-ban Hegedüs Loránth dr., Bangha Béla dr., Bethlen Ödön gróf, akkori főispán stb. stb. keresik fel intézetünket. Majd a háborus időkből a következő bejegyzéseket olvashatjuk: Zita főhercegné, Frigyes főherceg, Auguszta főhercegnő.

A román iskolai hatóságok részéről az első bejegyzés 1922. május 22-éről való, amikor Nisipeanu vezérfelügyelő vizsgálta felül a Marianumot.

— Meglátogattam a Marianumot — irja — és a lehető legkellemesebb benyomásokat kaptam arról a példás rendről és tisztaságról, amely mindenütt, a tantermekben, az internátusban, az egész iskola minden zugában uralkodik.

Anghelescu dr., akkori közoktatásügyi miniszter kézirásával a következőket olvashatjuk:

— Ma, junius 20-án meglátogattam az intézetet és megtaláltam benne a tanitás legjobb előfeltételeit. Az iskola berendezése semmi kivánni valót sem hagy.

Növendékek az intézet függő kuglija mellett.

Laurenţiu Bacalbaşa vezérfelügyelő ezt irja:

— Csak nagy csodálatomat tudom kifejezni az intézet iránt, amely egyike a legszebbeknek, amit csak láttam. Elismerésemet fejezem ki a tisztelendő nővéreknek és a tanszemélyzetnek az itt végzett nevelőmunkáért.

1926-ban végigjárta intézetünket Meissner, akkori közmunkaügyi miniszter neje is, akitől ezeket a sorokat olvashatjuk:

— Legnagyobb csodálatommal emlékezem vissza a kapott benyomásokra, a tisztelendő Nővérek munkájára, akik áldozatos tevékenységgel dolgoznak a jövendő asszonyainak nevelésén.

És a többi, s a többi. Csak egy párat soroltunk fel abból a diszes névsorból, amelyet féltékenyen és büszkén őrzünk. Egymás mellett vannak ott a különböző, a várost meglátogató iskolák növendékeinek és tanárainak nevei, belföldi és külföldi kulturális intézmények vezetőinek aláirásai, egyházi férfiak be-

jegyzései stb. stb.

A könyv végiglapozása megerősiti öntudatunkat. A Marianum van és áldásosan működik, mindenki, aki itt jár, belső örömet érez, hogy megláthatta az intézetet, amelynek miden köve az igazi kultura szolgálatát énekeli.

A vendégkönyvben még sok hely van és várja a további látogatókat. Kivánjuk az intézetnek, hogy még sok-sok aranykötéses könyv bejegyzéseinek tükrén át ismerhesse meg önmagát és megerősödve, teljes bizalommal vágja utját a sziklás jövőbe.

Dr. G. J.

Egy szív — egy lélek...

Volt növendékei találkozójára az erdélyi katholicizmus büszkeségének, a Marianumnak.

Két ölelő kar két kapu szárnya,
Pompás terme hű anyakebel,
Könnyfényes ablakszemével várja:
Csak egy órára jöjjetek el,
Csak egy rövid óráig zsibongjon
Itt a régi gondtalan élet,
Csak egy rövid óráig dobogjon,
Forrjon össze a szív, a lélek...

Csak egy óráig ne gondoljatok
Semmi egyébre, semmi másra,
A kedves, régi iskolapadot
Nagy szeretettel simogatásra.
A tágas udvar minden porszemét
Csókoljátok meg imás ajakkal,
Hozzátok ide az élet sebét,
Virágos kertje megvigasztal...

Térjetek be a kis kápolnába,
Oltárán a Mária képet
— Övé legyen a köszönet, hála —
A régi hittel köszöntsétek.
Kinyitja szive sebzett ajtaját,
Fájó szivet, elfáradt lelket,
Adjátok oda az élet javát,
A boldogságot, a könnyeket...

Szivének égő tüzén felolvad,
Kipusztul a salakos érdek:
Egyetlen, nagy aranyszivbe olvad
Az ezer szív, az ezer lélek.
S ez a szív megérti, megérzi majd,
Mit mára parancsol a holnap:
Ne várjunk tétlen ránk szakadó bajt,
Míg hullani kezd a vakolat...

Amíg a tégla kiesik szépen,
Jöhet idő, hogy a fal bedül,
Másfelé ma senki ne nézzen,
Magunkban bizzunk csak egyedül...
Gondoskodjatok a holnapjáról,
Igaz nőt, anyát vár az élet,
Hogy nevelő iskola padjáról
Új vért kapjon a szív, a lélek...

Nem kell többé álnokul kendőzött arc,
Nem kell az ajkon több festett vér,
Halálos komoly a végtelen harc
A vétekben fogant gyermekért.
Apák-anyák a bűn égreiált,
Tátongó örvény szélén vagyunk,
Megálljatok!... erre már nincs tovább,
Egy lépés s a mélybe zuhanunk...

Dobjátok el a rongyot, festéket,
Hazug ajak divat ne legyen,
A jóság divatját kövessétek,
Másként nincs irgalom, kegyelem.
Nem veszett minden, míg e szent falak
Védő bástyája keményen áll,
S míg benne a tisztelendő csapat
Rohamot visszaverésre vár.

Ez az aranyszív érzi, mit jelent
Ez a hatalmas erőd nekünk;
Ha megbecsüljük benne a jelent,
Nyugodtabb holnapra ébredünk.
Ne csillogjon addig rajtunk ékszer,
Míg a kedves intézet fölött:
Ősökhöz méltó lelkesedéssel
Nem biztositottuk a jövőt...

... Két ölelő kar két kapu szárnya,
Pompás terme hű anya kebel,
Könnyfényes ablakszemével várja:
Csak egy órára jöjjetek el.
Csak egy óráig legyen itt minden
Összeforrt szív, összeforrt lélek;
Akkor kezét a jóságos Isten
Áldón terjeszti szét felétek...

MAEL FERENC.

A Marianum tantestülete

FOGALOM lett Erdélyszerte a kőből épült Marianum. Hideg köveibe életet az a lelkes tantestület öntött, mely megnyitásától kezdve a mai napig fáradhatatlanul tevékenykedik felvirágoztatásán. Igy épült fel a belső, a szellemi Marianum, melynek élő téglái megtestesítették az eszmét. A következőkben rövid felsorolását nyujtjuk a Marianum tantestületének, alapításától kezdve a mai napig. A bámulatos sor önmagában is bizonysága annak, hogy micsoda szellemi értéket képvisel a Marianum.

AZ INTÉZET ALAPITÓJA.

Dr. Hirschler József, egyházi, theológiai és bölcseletdoktor, pápai prelátus, kolozsdobokai főesperes, kolozsvári plébános, a kolozsvári r. k. Egyházközség elnöke, az elemi és polgári iskola, valamint a szaktanfolyam volt igazgatója. Tanitott a polgári iskolában, leánygimnáziumban és kereskedelmi iskolában etikát; a kereskedelmi tanfolyamon és a Paedagógiumban hittant és történelmet, 1908—1923.

TANTESTÜLET.

Achter M. Mechtild nővér 1912—13. a polg. isk.-ban, majd 1925. óta újból tanít a leánygimn.-ban és felső keresk. isk.-ban magyar, német nyelvet, történelmet, földrajzot, gyorsírást.

Dr. Arányi Erzsébet, tanított a leánygimn.-ban 1912—16-ig latin és magyar nyelvet.

Armeanca Ernő 1923—24. francia nyelvet tanított a leánygimn.-ban.

Aubermann Róza éneket tanított a polg. iskolában 1915—16.-ban.

Baader M. Eberharda 1912. óta tanít kézimunkát.

Bădăreu Natália 1926—27-ben a leánygimn.-ban történelmet tanított.

Baintner Géza a polg. tanárképzőn és a leánygimn.-ban tanította a fizikát 1922—24. Jelenleg Budapesten egyet. fiz. asszistens.

Bakács Jolán 1913—14-ben felső ker. isk. tanár, tanított keresk. számtant, keresk. ismereteket, levelezést.

Bakó Kálmán a leánygimn.-ban tanította a mennyiségtant és a fizikát 1918—23.-ig.

Dr Balás Ilona a felső ker. isk.-ban és a ker. tanf.-on tanította a történelmet, földrajzot, magyar nyelvet 1918—19.

Dr. Balogh Ernő a leánygimn.-ban, felső ker. isk.-ban, polg. tanárképzőn tanította és tanítja a földrajzot és a természetrajzot 1919 óta.

Balogh Kálmán, tanitott az elemi isk.-ban 1919—20-ban.

Barabás Tibor a tanítónőképzőben tanította a földrajzot, természetrajzot, vegytant 1919—22.

Barta M. Regina nővér, 1921-től tanított a polg. isk.-ban és leánygimn.-ban, jelenleg az elemi isk.-ban működik.

Dr. Bartha Ignác a felső ker. isk.-ban tanít 1925 óta jogot.

Bartha M. Eszter nővér, tanította a felső ker. isk.-ban a német nyelvet 1915—16.

Bene M. Dominika nővér, 1911—13-ban kézimunkát tanított a polg. isk.-ban s a háztartási tanfolyamon. Jelenleg Eleken (Magyarorsz.) a háztart. isk.-ban a kézimunka tanára.

Dr. Bereczky Ernő a felső ker. isk.-ban 1924—25-ben a jogot tanította.

Berényi M. Evariszta nővér, 1916—24-ben a ker. tanfolyamon, polg. isk.-ban és a leánygimn.-ban tanította a matematikai és term. tud. tárgyakat. Jelenleg a Svetits intézetben van Debreczenben.

Dr. Biró Vencel, kegyesr. fg. igazg., a polg. tanárképzőn tanította az egyet. tört. 1921—23.

Dr. Bitay Árpád, román nyelvet, történelmet tanított a a ker. tanf.-on, a felső ker. isk.-ban, a leánygimn.-ban a polg. tanárképzőn 1919—25. Jelenleg státusi tanügyi előadó.

Blick M. Carina nővér, a polg. isk.-ban tanította a ma-

gyar, német nyelvet, történelmet, földrazot 1917—20. Jelenleg Lugojon főnöknő.

Bodó Ferenc, földrajz- és természetrajz-szakos tanár, 1908—09-ben tanított a polg. isk.-ban. Jelenleg a gyulafehérvári róm. kath. főgimn. rendes tanára.

Özv. Bodorné—Mészáros Ilona, gyakorló elemi isk. tanítónő. Működött 1919—22-ben.

Dr. Boga Lajos, földrajz- természetrajz-szakos tanár, tanított a leánygimn.-ban s a polg. tanárképzőn 1919—23. Most Csikszeredán tanít.

Dr. Borbély István magy. irod. tört. tan. a polg. tanárképzőn 1922—23.

Boros József hittanár 1908—10-ig. Jelenleg erdélyi egyházmegyei kanonok.

Boros M. Sarolta nővér, tanítja 1908. óta a női kézimunkát a Marianum polg. isk.-ban és leánygimnáziumában.

Bölöni Berta a leánygimn. tornatanára 1918. óta, tanítja még a magy. nyelvet, tört. és földrajzot.

Brósz Ilona 1616-tól kezdve tanított a felső ker. isk.-ban számt., s tanít a leánygimn.-ban mennyiségtant, természettant.

Brósz M. Gusztáva nővér, 1918—19.-ben tanította felső ker. isk. a földrajzot és a történelmet. 1920 óta Temesvárt tanít.

Dr. Buday Árpád egyet. ny. rk. tan. 1922—23.-ban egyet. tört. tanította a polgári tanárképzőn.

Dr. Călimánné — Branisce Valeria 1923—26. a román és francia nyelvet tanította a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.

Dr. Cholnoky Jenő egyetemi ny. r. t., tanított a felső ker.-ben 1919—20.-ban.

Dr. Coroiu József 1924. tanítja a közgazd., pénzügytant a felső ker. isk.-ban és a leánygimn.-ban az alkotmánytant.

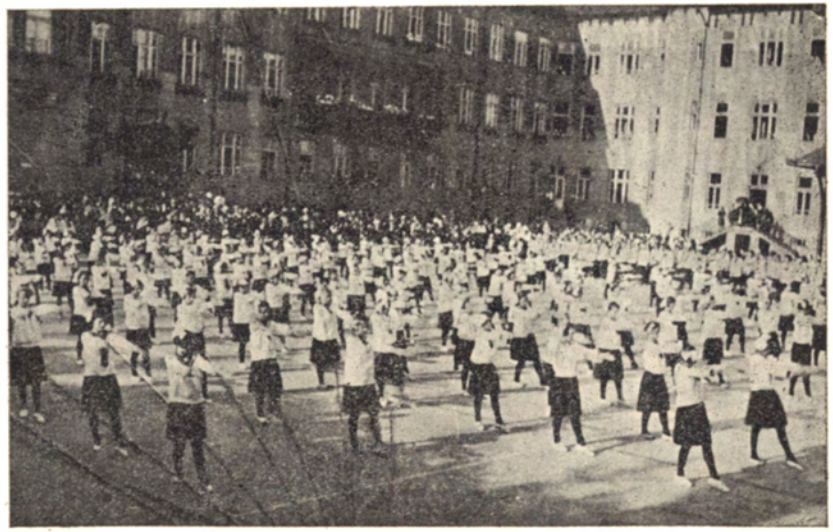
Dr. Csáki Benjamin hittanár 1912—13-ban. Amerikában van.

Dr. Csengeri János, egyet. ny. r. tanár tanított a leánygimn.-ban, felső ker. isk.-ban 1919—20-ban.

Csergő Benedek hittanár a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.-ban 1922. óta, a Nagyobb Mária Kongr. prézese, a „Mária Kongr." szerk.

Cserna M. Lujza nővér, 1908—1917. polg. isk. r. tan. s intézeti prefekta. Most Budapesten az Erzsébet hadi leányárvaház igazgatója.

Csik M. Fabiola elemi isk igazgató, tanít 1925. óta.

Tornavizsga 1925-ben.

Csipkés Ilona, zeneiskolai igazgatónő, tanított a tanitóképzőben, polgári tanárképzőben 1919—23.

Csukás Margit elemi isk. h. tanítónő 1911—12-ben.

Dr. Csűri Bálint nyelvészetet tanította 1922—23. a polgári tanárképzőn.

Czirner Gizella munkamesternő, tanított a tanitónőképzőben 1920—21.

Daszkál M. Devota nővér, tanította a francia nyelvet 1908—09-ben a polgári iskolában. † 1919. IV. 13.

Diviáczky Rezső rajztanár, tanított 1919 óta, a tanítónőképzőben, továbbképző tanf.-on.

Donogán Valéria ze-

netanárnő, tanított a Zeneiskolában 1921—23.

Enderer M. Felicia nővér, tanította az éneket és zenét 1908—1912-ig. A Marianumból Münchenbe távozott.

Dr. Engel Gábor, egyet. ny. rk. tanár, tanított a felső ker. isk.-ban 1919—20.

Dr. Erdélyi László, egyet. ny. r. t., tanított a leánygimn.-ban hittant 1920—21-ben.

Dr. Farkas Árpád, gazd. akad. tanár, tanított a polg. tanárképzőn mezőgazdaságtant 1920—22.

Fábián János hitoktató, tanította a hittant az elemi isk.-ban 1917—18.

Fábián M. Krizosztoma nővér, tanított a polg. isk-ban 1921—22-ben.

Fekete M. Inez nővér, 1915—17-ben tanított mennyiségtant, fizikát a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.-ban, 1919—20-ban a leány gimn.-ban.

Foris Salamon János, zenekonzerv. tanár, tanított a Zeneiskolában 1919—20.

Galicza M. Margarita nővér, a leánygimn.-ban tornát tanított 1922—23-ban.

Gál Ferenc, leány gimn.-i r. tanár, 1913—16-ig tanította a magyar és német nyelvet. Jelenleg Szegeden a városi felső ker. fiuisk tanára.

Gelcs Edit ruhaszabászatot tanít a továbbképző tanfolyamon 1924 óta.

Dr. Gergely Jenő, ker. tanf.-on, tanárképzőben tanított, a felső ker. isk.-ban és a leánygimn. tanítja a mennyiségtant, fizikát és keresk. számtant 1918 óta.

Gergely Olga, elemi isk. tanítónő 1913—14-ben.

Giczy M. Amóra nővér, 1922—23-ban rajzot és szépírást tanított a leánygimn.-ban.

Girard M. Emilia, Notre Dame nővér (Ubergen Holl.), 1925—26-ban tanította a francia nyelvet a leánygimn.-ban.

Dr. Gócs Teréz—dr. Franz Jenőné, a felső ker. isk.-ban és a leánygimn.-ban tanított magyar és német nyelvet 1921—22. Férjhez ment Münchenben.

Dr. Goriupp Alice, 1914—15 és 1917—18-ban tanította a magyar és német nyelvet a polg. és a felső keresk. iskolában. Budapesten a múzeumi könyvtárban van alkalmazva.

Gottlieb M. Gregoria nővér, működik az elemi iskolában 1922 óta.

Dr. Grandpierre Emil, alkotmánytant és jogot tanított a polg. tanárképzőn 1922—23.

Dr. Gyalui Ilona, magyar és francia nyelvet tanított a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.-ban 1917—20.

Dr. Gyöngyösy M. Aurélia nővér, 1915—17-ben a leánygimn. és felső ker. isk.-ban tanította történelmet, 1920-tól kezdve mindkét tagozaton a történelmet és földrajzot, 1922 óta a leánygimn. helyettes igazgatója.

György Dénes, 1914—24-ig tanított a leánygimn.-ban magyar, latin nyelvet és történelmet.

Dr. György Lajos magyar és latin nyelvet tanított a a leánygimn.-ban 1916—22, 1920—23-ig a polg. tanárképzőben a magyar nyelvet és módszertant, 1922—23-ban a tanárképző igazgatója, 1923—24-től a Marianum helyettes igazgatója.

Br. Hacke Károlyné a leánygimn.-ban a francia nyelvet tanította 1923 óta.

Hangay Oktáv, keresk. akad. tanár, 1911—12-ben tanított a keresk. szaktanfolyamon.

Hocher M. Herlinda nővér, tanítja 1917 óta a gyors- és gépírást a felső ker. isk.-ban.

Hollitzer Nándor a román nyelvet tanította a tanítónőképzőn 1921—22-ben.

Holló Károly, 1911—14-ben a leánygim. rajztanára.

Hóra M. Domitia nővér, a leánygimn.-ban 1922—23-ban a német nyelvet tanította.

Hornyák Elvira, a felső ker. isk.-ban és a leánygimn.-ban tanította a német nyelvet 1917—20-ban.

Horoszné—Makkai Erzsébet, 1912—1925-ben tanított a polg. isk.-ban, utóbb a leánygimn.-ban mennyiségtant, természettant-, temészetrajzot, tornát.

Hoszták M. Honóra nővér, tanított 1922-től a leánygimn.-ban tornát, a felső keresk. isk.-ban szépírást.

Huber Imre, kegyesrendi főgimn. tanár, 1911—13-ban

a leánygimn.-ban a természetrajzot, 1921—23-ban pedig a polg. tanárképzőn a földrajzot tanította. Jelenleg Szegeden a rk. főgimn. tanára.

Özv. Inczéné--Mérai Irén, magyar-, német-, tornaszakos tanár, tanított 1919 20-ban a leánygimn.-ban és tanitónőképzőn.

Jachini M. Bianca nővér, a leánygimn.-ban tanította a magyar nyelvet 1918—20-ban.

Jakab Irén, elemi isk. tanitónő, működött 1913—14-ben.

Jaroch M. Stefana nővér, 1915—20-ig működött az elemi isk.-ban.

Jekeli Gyula, román nyelv tanára 1923—24-ben a leánygimnáziumban.

Dr. Jelen Gyula 1911—14-ben tanitott a női felső ker. isk-.ban.

Dr. Jelen Miklós a felső ker. isk.-ban tanított jogi ismereteket 1914—15-ben.

Józsa M. Hieronima nővér, a polg. isk.-ban és leánygimn.-ban tanított 1921—23. † 1925 nov.

Juhász Irma kézimunkát tanított a továbbképző tanf.-on. 1921—22.

Dr. Kaluzsay Károly a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.-ban tanított mennyiségtant, természettant, keresk. számtant 1914—15-ben.

Kende János 1911-től kezdve tanit a Marianum különböző tagozatain magyar, német és francia nyelvet. Az Erdélyi Magyar Lányok „szerkesztő bácsi"-ja.

Tornavizsga 1925-ben.

Dr. Kiss Elek a pedagogia és didaktika tanára a polg. tanárképzőn 1922—23.

Kiss M. Norberta nővér 1911—12-ben tanította az elemi isk. III. osztályát.

Klebovich Emilia énektanitónő, működött a polg. isk.-ban 1919—20.

Dr. Klumák János tanított a ker. tanf.-on és tanít jelenleg a felső ker. isk.-ban közgazdaságtant, jogi ismereteket 1913 óta.

Dr. Klumákné – Solti Felicia zenét tanított a zeneiskolában 1919—20.

Kócsi Erzsébet zenetanár 1921—22 a zeneiskolában.

Kolosváry Lajos kegyesrendi főgimn. tanár 1911—12-ben a leánygimn.-ban tanított matematikát.

Koós Alice mennyiségtant és természettant, francia nyelvet tanított a felső ker. isk., ker. tanf.-on, leánygimn.-ban és a tanitónőképzőben 1917—23.

Kornett M. Hermanna nővér 1909—10-ig polg. isk.-ban rendes tanár. Jelenleg Temesvárt működik.

Korom M. Eugenia nővér, elemi isk. tanitónő 1920—21.

Kotsis M. Cecilia nővér, a Marianum énektanára 1913. óta. A Hölgy-Kongregáció felügyelője.

Kovács Dezsőné a polgári tanárképzőn a háztartástant tanította 1922—23.

Dr. Kováts S. János, tanított a leánygimn.-ban, felső

ker. isk.-ban francia nyelvet, történelmet 1916—21-ben, megszakitással.

Köhler M. Alice nővér 1910-től kezdve a Marianumban tanította a francia, német és angol nyelvet.

Körös M. Benicia nővér, kézimunkát tanított a polg. isk.-ban 1912—13-ban. Meghalt 1913-ban.

Dr. Kuncz Andor intézeti orvos 1914—18-ig, tanította az egészségtant.

Dr. Kuncz Ferenc hittanár a leánygimn.-ban 1913. óta.

Kun M. Hermina nővér, polg. isk. tanárnő az 1908—9. isk. évben. Meghalt 1915-ben.

Dr. Kurucz György, kisegitő tanár 1915—16-ban a leánygimn.-ban, tanított történelmet.

Lakatos István zenetanár, működött a zeneiskolában 1919—20-ban.

Lavotta Rezső zenetanár, tanított a zeneiskolában 1919—20-ban.

László Gabriella kézimunka és rajz tanitónő 1908—1909-ben.

Léber Gyula keresk. akad. tanár, mennyiségtant tanitott a felső ker. isk.-ban. Háborúban elesett.

Léderer Ilona zenetanár, működött a zeneiskolában 1919—20-ban.

Lévy M. Monika nővér, működött az elemi isk.-ban 1915—17-ben.

Lippert M. Anuntiáta nővér, tanitotta a magyar-német nyelvet és szépirást a polg. isk.-ban 1911—12-ben. Jelenleg isk. igazgató és főnöknő Óravicán.

Lósy Gizella az éneket tanitotta a polg. isk.-ban 1913 14-ben.

Dr. Luckhaub Gyula 1920—21-ben matematikát tanított a polg. tanárképzőn.

Dr. Lutter Károly intézeti orvos, tanította az egészségtant 1912—14-ben.

Dr. Macalik Győző hittanár 1917—22-ben tanította a hittant az elemi, polg. és felső ker. isk.-ban, ker. tanf.-on, polgári tanárképzőben. Jelenleg szemináriumi spirituális és theologiai tanár Gyulafehérvárt.

Malmos Matild 1920. óta tanítja a román nyelvet, tört., fdr., működött a polg. isk.-ban, felső ker. isk.-ban, jelenleg tanít a leánygimn.-ban.

Manoilané—Isacu Kornélia 1926—27. a leánygimn.-ban a román és francia nyelvet tanította.

Markovszky Jozefin magyar, német szakos polg. isk. tanár tanított a polg. isk.-ban 1919—20.

Dr. Mateescu György a leánygimn.-ban 1924—25-ben a történelmet és földrajzt tanította.

Maurer M. Alipia nővér, tanitott az elemi isk.-ban 1919—23-ig. 1923-tól a továbbk. tanf. vezetője.

Márton István 1913. óta a magyar s latin nyelv rendes tanára, tanított a felső ker. isk. és a leánygimn.-ban magyar, latin nyelvet.

Márton Istvánné—Libál Ilona szabászatot tanított a továbbképző tanf.-on.

Mátyás Jenő középisk. tanár, tanította 1908—9-ben a természetrajzot a polg. isk.-ban. Jelenleg Szegeden működik.

Mihalik Lajos tanitóképzői tanár, működött 1919—22. Meghalt.

Mihályffy Irén éneket tanított a polg. isk.-ban 1917—20-ban.

Mikula M. Klára nővér magyar-történet szakos polg. iskolai tanítónő, működött 1912—17-ig. Jelenleg Battonyán tanít.

Moré M. Klemens nővér kézimunkát tanitott az elemi isk-ban és polg. isk.-ban 1915—26.

Nagy Dénes a Marianum titkára 1922—25 tanította a román nyelvet a leánygimn.-ban.

Dr. Sz. Nagy Gyula, egyet. m. tanár, 1912—16-ig a felső ker. isk. és leánygimn. r. tanára, 1916—17-ben a felső ker. isk.-ban helyettes, 1917—25-ig r. működő igazgatója, tanította a tanárképzőben a matematikát 1921—23; 1925-től kezdve szabadságon.

Dr. Sz. Nagy Gyuláné 1915 I. 15.-től kisegítő tanár a leánygimn.-ban, tanított mennyiség- és mértant.

Dr. Nagy János tanított a felső ker. isk.-ban jogot 1918—20.

Dr. Nagy László iskolaorvos és 1908—09-ben az egészségtan tanára.

Dr. Nagy László közgazdaságtant és szociologiát tanított a polg. tanárképzőn 1922—23.

Nagy M. Angelika a polg. isk.-ban és leánygimn.-ban tanított fizikát 1921—23.

Nedly M. Szerafin nővér, tanított az elemi isk.-ban 1922—23-ban. Jelenleg a Banatea főnöknője Temesvárt.

Nemes Endre a leánygimn. I. h. igazgatója. Meghalt 1912.

Neumann M. Józsa nővér, tanított az elemi isk.-ban 1914—18-ig.

Nyirő Jolán mennyiségtant tanított a leánygimn.-ban 1915—17-ben.

Oltványi M. Adelinda nővér, magyar-történet szakos 1913—16-ig működött polg. isk.-ban. Jelenleg polg. isk. igazg. és főnöknő Aradon.

Oltványi M. Ida nővér, elemi isk. tanitónő 1912—14.

Oravecz Károly keresk. akad. tanár, 1911—13-ban tanította a ker. tanf.-on a keresk. számtant.

Orsós M. Konráda nővér, a polg. isk.-ban és ker. tanf.-on tanította a magyar, német nyelvet és levelezést, földrajzot 1916—20-ban. Most Temesvárt tanít.

Pap Domokos a polg. tanárképzőn tanította a történelmet 1920—21-ben.

Papp Erzsébet elemi isk. tanítónő 1914—15-ben.

Papp M. Hilda nővér, elemi isk. tanítónő működött 1918—20-ban.

Pálmay Lenke a tanítónőképző és polgári tanárképző igazgatója 1919—22. Jelenleg Budapesten működik.

Pest M. Consilia nővér a felső ker. isk.-ban tanította a magyar nyelvet 1918—19.

Intézeti jégpálya.

Petres Kálmán 1911—13 latin tört. szakos rendes tanár, 1913—14-ben a leánygimn. h. 1914—24-ig rendes igazgatója. Tanított a tanárképzőn filozófiát 1921—23. 1924 óta szabadságon. Meghalt 1927. V. 28.

Petroviciu Olimpia rajztanár, tanitott a leánygimn. és felső ker. isk. 1925—26.

Pércsi Etelka polg. isk. és leánygimn. r. tanár tanít 1911 óta.

Dr. Péter Antal, hittanár az 1908—09. iskolai évben. Jelenleg brassói apátplebános.

Pfeiffer Ilona gyakorló elemi isk. tanítónő 1919—21.

Dr. Pfeiffer Péter egyetemi ny. r. t. 1920-21-ben tanította a matematikát a polg. tanárképzőn.

Pommersheim M. Atanázia nővér a polg. isk.-ban tanította a matematikai és természettudományi tárgyakat, leánygimn.-ban a tornát 1917—19.

Pongrácz Ádám zenetanár a zeneiskolában 1919—23.

Pop Gabriella 1923 óta a leánygimn. román és francia tanára.

Dr. Prikler Lajos leánygimnáziumi r. tanár 1912-től tanít latin és görög nyelvet. 1922—23-ban a tanárképzőn tanította a latin nyelvet. 1926—27-ben szabadságon volt.

Pusztai Kálmán 1911—12-ben tanította a keresk. ismereteket s levelezést a felső ker. isk.-ban és a szaktanfolyamon, 1916—17-ben a könyvvitelt a felső ker. isk.-ban.

Özv. Radnóthyné—Hrabovszky Irén, magy. tört. szakos polg. isk. tan., tanított a polg. isk.-ban 1919—20-ban.

Dr. Rajka László 1915—18-ban a leánygimn.-ban, 1920-tól a polg. isk. tanárképzőn és a leánygimn.-ban tanít magyar és német nyelvet.

Reiter M. Gerarda nővér, elemi isk. tanítónő 1913—14-ben.

Retezár Katalin énektanár a zeneiskolában 1921—23.

Rietly Károly kegyesr. áldozó pap, 1911—13-ig a Marianum leánygimn.-nak h. igazgatója. † 1921.

Rónai Sándor, mat. fiz. tanítónőképzői tanár, tanított a tanítónőképzőben 1919—20.

Dr. Roska Márton egyet. m. tanár, néprajzot tanított a polg. tanárképzőben 1922—23.

Rotaridesz Lujza zenetan. működött a zeneiskolában 1921—22.

Dr. Rotaridesz Miklósné, Schweinitzer Jolán, tanította a gépírást a felső ker. isk.-ban 1919—20.

Dr. Rózsáné—Kerestély Margit, latin-, történelem-szakos tanárnő, tanított a felső ker. isk. és leánygimn.-ban 1919—22. Meghalt 1927. V. 5.

Ruppert M. Alexa nővér, kézimunkát tanított a polg. isk.-ban 1917—18.

Dr. Ruzitska Béla, egyetemi ny. r. tanár, tanított a leánygimn.-ban, ker. tanf.-on és a felső ker. isk.-ban vegytant, áruismeretet, keresk. földrajzot 1912 óta.

Rzeczkyné—Rózsa Ilona, kézimunkatanítónő, működött a tanítónőképzőn 1919—20.

Salgó M. Charitina nővér, 1909-től előbb polg. isk. r. tanár, 1918 óta a felső ker. isk. r. tanára, 1925 óta u. o. igazgató helyettes A Nagyobb Mária Kongr. vezetője.

Sarkadi M. Fidélisz, matematika és természettud.-szakos polg. isk. tanár, 1920—22. a polg. isk. igazg., 1922-től kezdve a Marianum főnöknője.

Schág M. Frida nővér, az elemi isk.-ban működött 1917—25-ben.

Dr. Scheitz Vilmos, 1922—23-ban az egészségtan tanára a polg. tanárképzőn.

Schiffkorn Aranka, elemi isk. tanítónő 1912—13-ban

Schmiedt Margit gyakorló tanár, 1916—17-ben tanított természetrajzot és földrajzot a polg. isk.-ban.

Schnur M. Kamilla nővér, elemi isk. tanítónő működött 1914—15-ben.

Schwella Ilona elemi isk. tanítónő működött 1911—12-ben.

Serbőczy M. Amanda 1910—22-ig a Marianum főnöknője. Tanított a polg. és felső ker. isk.-ban, a leánygimnáziumban a magyar, német nyelvet, szépirást. A Marianumból a rendi elöljáróság Temesvárra helyezte, onnan 1923-ban Szegedre került, mint a magyarországi rend tartományfőnöknője.

Sipos József a háztartási iskolában tanított gazdaságtant 1911—12-ben.

Szabó Gizella vezeti a gyakorló irodát a felső ker. isk.-ban 1924 óta.

Szabó István kegyesr. főgimn. tanár, a leánygimn.-ban tanította a magyar nyelvet 1911-ben.

Szabó M. Bazilla nővér, elemi isk. tanítónő 1920-óta tanít az elemi isk., leánygimn. és felső ker. isk.-ban.

Szabó M. Terézita nővér, 1921—23-ban fizikát tanított a polg. isk. és a leánygimn.-ban.

Szalma M. Szeréna nővér, matematika, term. tud. szakos polg. isk. tanár, 1924 óta tanít a leánygimn.-ban és a felső ker. isk.-ban. A Kisebb Kongregáció vezetője.

Dr. Szentkirályi Sámuel, ker. akadémiai tanár 1911—14-ig tanított a ker. tanf.-on német ker. levelezést.

Dr. Széll Kálmán 1921—22-ben a polg. tanárképzőn fizikát tanított.

Szépey M. Austina nővér 1913 óta tanít kézimunkát és zenét.

Dr. Széplaki János, ker. akad. igazgató, 1908—12-ben a polg. isk.-ban a német ny. tanára, 1912—15-ig a női felső ker. iskola h. igazgatója. Jelenleg a budapesti ker. akadémia tanára.

Dr. Szigeti Imre intézeti orvos, tanítja az egészségtant 1918 óta.

Dr. Szigetiné—Dr. Fülöp Aranka a leánygimn.-ban tanította a német nyelvet 1918—19.

Szinay József a leánygimn. rajztanára 1915—18.

Szopos Sándor rajztanár a polg. tanárképzőn 1922—23.

Tanasache Katalin a felső ker. isk. román és francia tanára 1925 óta.

Tarján Gyula tornatanár, a tanitónőképzőn és a polg. tanárképzőn tanított 1919—23.

Dr. Tavaszyné—Borbáth Lujza tanított a tanítónőképzőben matematikát és fizikát 1919—21.

Torday József 1913—21-ig tanította a keresk. levelezést és könyvvitelt a ker. tanf.-on és a felső ker. iskolában.

Tóth István 1918. óta a leánygimn., majd a polg. tanárképző, felső ker. isk. rajztanára.

Tóth Mária énektanár a zeneiskolában 1919—20.

Török Bálint 1922—23. mezőgazdasági állat- és növénytant tanított a polg. tanárképzőn.

Ujházy M. Kléta nővér, elemi isk. tanitónő 1914—1926. Jelenleg Temesvárt tanít.

Van Wetter M. Alice Notre Dame nővér, (Ubergen Holl.) a felső ker. isk. tanította a francia nyelvet 1925—26.

Dr. Varga Béla egyet. m. tanár, a polg. tanárképzőben, a filoz. és a pedag. tört. tanította 1922—23.

Varga Lajos tanította a román nyelvet a tanitónőképzőben 1920—21.

Varju János kegyesr főgimn. tanár 1911-ben tanított a keresk. tanf.-on gyorsirást, a leánygimn. V. oszt.-ban görög nyelvet. Meghalt 1914.

Vayszada Judit a felső ker. isk. és a ker. tanf.-on tanította a ker. számtant, levelezést, könyvvitelt 1917—18.

Dr. Veress Vilmos ker. akad. ny. tanár 1911—13-ig tanította a női felső ker. isk.-ban ker. számtant.

Dr. Veszprémy Lajos a zeneiskola hegedü tanára. 1921—23.

Dr. Vezér László hittanár a tanítónőképzőben 1919—1920. Jelenleg theol. tanár Gyulafehérvárt.

Vidákovich Dániel kegyesrendi főgimn. tanár, 1911—1912-ben tanított a felső ker. isk.-ban természettant.

Dr. Vincze Frigyes ker. akad. tanár, a felső ker. isk.-ban tanította a német nyelvet 1911—14-ig, 1920—21-ben pedig a polg. tanárképzőben. Jelenleg Budapesten ker. akad. igazgató.

Vogt M. Cassilda nővér 1910—16-ig tanított a polg. isk.-ban, a ker. tanf.-on és a felső ker. isk.-ban. mennyiségtant, fizikát, gyors- és gépirást. Jelenleg főnöknő Nagyszentmiklóson.

Vöő Mihály 1912—13-ban tanított a felső ker. isk.-ban ker. számtant, ker. ismereteket, könyvvitelt és közgazdaságtant.

Háztartási tanfolyam növendékei a konyhában.

Wegling M. Aeterna nővér a háztartástan tanára a leánygimn.-ban és továbbképző tanf.-on 1926—27.

Weisel M. Jolán nővér 1910—12-ig a Marianum elemi isk. tanítónője, 1912 óta polg. isk.-ban és a leánygimn.-ban a magyar, német nyelv, történet, földrajz r. tanára.

Weress Margit magyar német szakos, tanított a felső ker. isk.-ban és leánygimn.-ban 1920—21.

Wiedmann M. Kornélia nővér, magyar-, történelem-szakos tanár, tanított a polg. isk.-ban, jelenleg a leánygimn.-ban; internátusi prefekta.

Dr. Wildt József, 1921—23-ban tanított mennyiségtant a polg. tanárképzőn.

Wittmanné—Hadady Gizella, mat.-fiz.-szakos polg. isk. tanítónő, tanított a polg. isk.-ban 1919—21.

Wolszky Győző, 1912—13-ban tanította a gazdaságtant a háztart. isk.-ban.

Xántus János, a földrajz és természetrajz tanára 1911 óta.

Xántus Jánosné—Paull Aranka, 1910-ben gyakorló. 1911-től kezdve történet-, földrajz-szakos r. tanár, tanít a felső ker. isk.-ban és a leánygimn.-ban.

Zaharescu Katalin a leánygimn.-ban tanított történelmet 1925—26.

Zakar M. Ervina nővér, az elemi isk.-ban tanított 1912—13-ban kézimunkát s slöjdöt.

Zayzon Adél magy. tört. szakos polg. isk. tanár, tanított a leánygimn.-ban 1919—20.

Dr. Zolnay Gyula egyet. ny. r. tanár 1914—15-ben kisegítő tanár, tanított magyar nyelvet a leánygimn.-ban.

Dr. Zombory László hittanár, tanította 1911—15-ben a hittant.

Zsigmond Ferenc zenetanár, működött a tanítónőképzőben 1919—21. Meghalt 1921. III. 29.

A Marianum növendékei

RÉGI tervek közelednek megvalósulásuk felé: a nagy találkozó hatalmas lépést jelent az intézet és a volt növendékek, továbbá az egymás közt létesítendő *„Örök Barátság"* kiépítésére, amelynek célja a Marianum népét a szeretet aranyszálaival az intézethez, ehhez a hófehér Alma Materhez fűzni és az „Egy sziv — egy lélek" gyönyörű jelszavunkkal megszakítás nélkül, egy nagy szellemi táborban, örök barátságban megtartani. A Marianum minden növendéke legszentebb kötelességének fogja tartani, hogy ebbe az „Örök Barátság"-ba belépjen és hálájának kifejezésére az intézettel benső kapcsolatban éljen.

1. ARANYSZÁLAK.

Többszöri felkérésre csak a következők küldöttek be az Album részére életrajzi adatokat:

Nagy Irén—Dr. Vincze Frigyesné, érettségi vizsgát tett a felső ker. isk. 1914-ben. Két fia van. Lakik: Budapest, Kereskedelmi Akadémia, Alkotmány-u. 12.

Széplaki Margit—Ifj. Zakariás Jánosné, érettségizett a női felső ker. isk 1915-ben. Férjhez ment 1919-ben. Két gyermeke van. Lakik: Budapest, Népszinház-u. 37.

Széplaki Irén, érettségi vizsgát tett Budapesten a női felső ker. isk. 1924-ben, folytatja tanulmányait a közgazdasági akadémián.

Prág Mária—Málhé Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Férjhez ment 1922-ben. Egy kis lánya van. Lakik: Csorvás.

Prág Gabriella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben, otthon van szüleinél. Lakik: Csorvás.

Filep Margit—Hosszú Mártonné, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1917-ben. Lakik: Budapest, IV. Visegrádi-u. 5. III./2.

Berthóthy Ilona—Spilka Imréné, volt nfk. isk. növ. Egy kis fia van. Lakik: Gádoros, Békés vm.

Berthóthy Margit—Hanny Aladárné, végezte a ker. tanfolyamot. Lakik: Orosházán.

László Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Alkalmazásban van az Állami Jegyintézetnél. Lakik: Budapest, Szabadság-tér.

Jakabovits Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Alkalmazásban van az Állami Jegyintézetnél. Lakik: Budapest, Szabadság-tér.

Klein Etelka és Erzsébet, érettségi vizsgát tettek a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon vannak szüleiknél. Etelka a jog- és államtudományi kar dekáni hivatalában van, Erzsébet az egyet. gondnoki hivatalában volt, de B listára került. Laknak: Szeged, Központi Egyetem.

Dr. Kol Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben, a leánygimnáziumról 1919-ben. Egyetemet végzett Budapesten, most tanársegéd a szegedi egyetemen.

Deésy Nelly—Széll Károlyné, érettségi vizsgát tett 1915-ben. Lakik: Budapest, X. Jurancics-u. 13. E. épület, fdsz. 97. ajtó.

Deésy Margit—Dr Csertő Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Lakik: Budapesten, Lónyay-u. 26. I.

Nagy Teréz—Bálint Gyuláné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Lakik: Budapest, Mátyásföld, Boros Gábor-u. 10

Hennel Margit—Dr. Csuszner Rezsőné, érettségi vizgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Budapest, VIII. Aggteleki-u. 16. II. e. 12/a.

Kenyeres Juliska, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Otthon van szüleinél. Lakik: Budapest, Üllői-ut 93.

Glazarovics Ilonka—Sipos Jánosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Lakik: Pestszentlőrincz.

Csányi Matild—Dr. Csányi Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Lakik: Tápió-Szele.

Tisztavári Margit—Bodnár Dezső Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Lakik: Budapest, II. Kacsa-u. 23.

Lőw Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1918-ban, a leánygimnáziumról 1919-ben. Végezte a ker. akadémiát Budapesten.

Lakner Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban, a leánygimnáziumról 1919-ben. Lakik: Debreczen, Széchenyi-u. 19.

Kalmanovits Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Lakik: Válaszút.

Homonnay Sarolta, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Lakik: Kaposvár, Rendőrség.

Antonya Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Lakik: Budapest, Ráday-u. 15. III./11 a.

Fekete Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Lakik: Szegszárd, Széchenyi-u. 167.

Rigler Mária, Kató és Piri, volt gimn. tanulók. Laknak: Budapest, II. Bimbó-u. 15.

Rigler Guszti—ifj. Hudetz Jánosné, volt gimn. növendék. Lakik: Budapest, Zugló-u. 13.

Kol Anna—Erdős Gyuláné, volt gimn. növ Lakik: Budapest, Ilka-u. 22. I. 11.

Strohoffer Lilly, volt gimn. növ. Menyasszony. Lakik: Budapest, I. Filler-u. 11 b. II.

Kól Mária és Klára, volt gimn. növ. Laknak: Budapest, II. Batthyányi-u. 67-69.

Elekes Emma, volt gimn. növ. Lakik: Budapest. Angolkisasszonyok intézetébe jár.

Biró Margit, volt gimn. növ. Otthon van. Lakik: Budapest, Szász Károly-u. 5. II. 4.

Biró Kató, volt gimn. növendék. Lakik: Budapest, Huszár-u. 7.

Jánossy Margit, érettségi vizsgát tett a leánygimnáziumról 1919-ben. Otthon van. Lakik: Budapest, V. Csáki-u. 43.

Szentkirályi Amália—Finály Lajosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Budapest, Hunyadi János-u. 13.

Borbély Emma—Traply Alajosné, érettségi vizsgát tett a leánygimnáziumról. Egyetemre járt, gyógyszerész lett. Lakik: Rákoshegy, Berta-u. 5.

Balázs Ibolyka—Magyary Endréné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Egy kis fia van. Lakik: Budapest, Gyári-ut 23.

Háztartási tanfolyam növendékei a kertben.

Bak Lujza, volt polg. isk növ. A Nemzeti Zenedébe jár. Lakik: Budapest, József-u. 7.

Bosin Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1915-ben, a leánygimnáziumról 1916-ban. Végezte a közgazdasági akadémiát Budapesten, most a Horthy M.-utcai női felső ker. isk. tanárnője.

Gyöngyössy Böhm Mária—Dr. Berkessy Zoltánné, volt gimn. növ. Lakik: Budapest, X. Simor-u. 55-57. „A" épület I. em. 13. ajtó.

Roszóczy Stefánia—Dr. Návay Zoltánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban Férjhezment 1925-ben. Lakik: Makó.

Darkó Emilia—Dr. Szacsvay Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban Lakik: Budapest, IX, Gyáli-u. 15/b. I. em. 8.

Gálfi Margit—Ferenczy Mártonné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Lakik: Budapest, Kerepesi-út. Ferenc József lovassági laktanya VIII. épület.

Brassói Rózsi—Dr. Simon Balázsné, végzett háztart. isk. növ. Két gyermeke van. Lakik: Kecskemét.

Gyömrői Márta—Dr. Miskolczy Ferencné, érettségi vizsgát tett a leánygimnáziumról 1919-ban. Lakik: Budapest.

Csongvay Erzsébet, női felső ker. isk. növ., zenében és énekben tovább képezi magát. Lakik: Pest-Erzsébet.

Lázár Stefania—Lajda Kornelné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ról. 1923-ban ment férjhez. Egy kis fia van. Lakik: Hódmezővásárhely, Andrássy-u. 30.

Biringer Erzsébet—Legény Béláné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1915-ben. Egy kis fia van. Lakik: Budapest, VIII. József-u 48.

Kovács Zelma—Dr. Garlathy Szilárdné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Férje csendőrszázados. Egy kis fia van. Lakik· Cegléd.

Krizkó Karola—Puj Károlyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Lakik: Nyiregyháza.

Mercader Margit—Vastagh Györgyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben.

Lakik: Budapest, Vilmos fhg. laktanya. Hungária-körut.

Nagy Rózsi—Blau Mórné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Lakik: Budapest.

Tilesch Gabriella—Verzár Rezsőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Lakik: Budapest, Német-u. 40-43. III. em. 19.

Koronky Bella—Keserü Ferencné, továbbképzői növ. Férjhezment 1922-ben. Egy kis fia van. Lakik: Kádárta, Verszprém m.

Scheidt Mária, végzett 4 gimn. osztályt. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Perjámos.

Dobribán Paula—Haman Miklósné, végezte a háztartási iskolát. Kis leánya van. Lakik: Debrecen, Simonyi-u. 36/a.

Pancza Maca, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920. Menyasszony. Lakik: Hódmezővásárhely.

Endes Jolán—Vén Zoltánné, végezte a ker. tanfolyamot. Lakik: Hajmáskér.

Endes Ella—Török Kálmánné, végezte a ker. tanf. Lakik: Fráta.

Pusztay Ilona, érettségi vizsgát tett a leánygimnáziumról. Egyetemet végzett, orvosnő lett. Segédorvos a szombathelyi kórházban.

Grünfeld Klára, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Alkalmazásban van a zernyesti celluloidgyárban Férjhezment 1927-ben. Lakik: Brassó, Str. Principale Carol 13.

Hollitzer Erna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Három kis leánya van. Lakik: Szászváros.

Fikker Anna—Dr. Molnár Andorné, volt gimn. növ. Egy hat éves fia van. Lakik: Marosvásárhely.

Szász Katus—Csontos Jánosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 19 6-ban Egy kis fia van. Lakik: Lăcu de Cămpie (Mezőzáh) Jud. Turda Arieș

Deák Margit—Dr. Nagyenyedi Jenei Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Lakik: Baraolt (Barót)

Gáll Margit—Winkelmayer Ottóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Három gyermeke van. Cime: Kolozsvár, Keleti Ujság kiadóhivatala.

Hack Vilma—Berán Rezsőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1915-ben. Férjhezment 1923-ban. Egy kis leánya van. Lakik: Versec.

Petrán Edit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Alkalmazásban van az „Adria" Biztositó Társaságnál, Kolozsvár.

Pongrácz Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk -ról. Bankba jár. Lakik: Dés, Piața Regina Maria 3.

Dr. Hideg Klára, érettségi vizsgát tett a leánygimn. Egyetemet végzett. A budapesti Szent János kórházban gyakorló orvos.

Növendékek tenniszezni készülnek.

Ágoston Ilona—Dr. Sándor Balázsné, végezte a ker. tanfolyamot 1912-ben. Lakik: Gyergyócsomafalva.

Tulics Irén—Fetke Lászlóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Lakik: Mănăștur (Monostor)

Ehrenwerth Sarolta, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Hivatalnoknő a Banca Românească-ban, Szatmár.

Antal Jenny, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Kispetri.

Güttler Olga—ifj. Kimpel Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1910-ban. Egy kis leánya van. Lakik: Torda.

Wild Margit—Hendel Ottóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Egy kis leánya van. Lakik: Lugos.

Dr. Wenczel Julia—Dr. Welzer Istvánné, érettségi vizsgát tett gimn. növ. Egyetemre járt és orvosnő lett. Lakik: Vajda, Fehér m.

Dr. Szarka Anna, férjhezment. Érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben, a leánygimn. 1915-ben. Egyetemet végzett Budapesten, orvosnő a Szt. Rókus kórházban.

Noszin Erzsébet, érettségi vizsgát tett a leánygimn. Orvostanhallgató a kolozsvári egyetemen. Lakik: Cluj, Str. Decebal 45.

Bardócz Izabella—Kovács Lajosné. Lakik: Budapest, VIII. Horánszky-u 27.

Dobay Magda, 11 évig járt az intézetbe. Érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1922-ben. Irodába jár. Lakik: Cluj, Strada Horea 44. Dobay Böske, négy polg. végzett. Otthon van.

Prohászka Elvira—Lászlóné, végzett gimn. növ. Lakik: Arad.

Kossuth Magda, polg. isk. végzett. Vőlegénye Dolecskó Béla, zeneművész. Lakik: Arad.

Kossuth Ibolyka—Sefcsik Györgyné, női felső ker. isk. növ. Lakik: Szolnok.

Kovács Irén—Schäffer Lászlóné, négy polg. oszt. végzett. Lakik: Cluj.

Kovács Margit, négy polg. oszt. végzett.

Polivka Irén, érettségi vizsgát tett a női

felső ker. isk. 1919-ben. Jelenleg nevelőnő Amerikában. Cime: 3260 Warren Road, West Park Cleveland Ohio.

Goldis Delia—Maior Neguescuné, gimn. növ. Férjhezment 1921-ben. Kis fia van. Lakik: Cernăuți, Bucovina.

Pöllnitz Olga—Finta M. Andorné, végezte a ker. tanfolyamot. Lakik: Turda, Str. Dr. Ioan Rațiu.

Nagy Lujza, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Tisztviselő az „Egyesült Kisegitő"-nél. Lakik: Torda.

Balázs Edit—Gajzágó Béláné, gimn. növ. Lakik: Iara de jos, Jud. Turda.

Balázs Karcsi és Sári, gimn. növ. Otthon segitenek a háztartásban. Laknak: Iara de jos, Jud. Turda.

Bodiss Irma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Férjhezment Szekeres Péterhez. Lakik: Oradea-Mare, Str. C. Negruzi 47.

Pajor Anna—Macalik Alfredné, női felső ker. isk. növ. Férjhezment 1923-ban. Lakik: Oradea-Mare, Nagypiactér 11/a.

Knapcsik Róza—Incze Elekné. Lakik: Cluj, Str. Memorandului 12.

Devecsery Katalin és Anna, gimn. növ. Otthon segitenek a háztartásban. Laknak: Cluj, Calea G. Dragalina 112.

Biasini Katalin, gimn. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. G. Berthold 11/a.

Dragos Irén, gimn. növ. Otthon van. Lakik: Cluj, Cal. Reg Ferd. 107.

Horovitz Bella, érettségi vizsgát tett a gimn. 1925-ben. Egyetemre jár. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 36.

Léb Róza—Fritsch Albertné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1925-ben. Férjhezment 1926-ban. Lakik: Cluj, Str. Páris 68.

Schneider Ilona, gimn.-ot végzett 1925-ben. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Saguna 24.

Bretter Erzsébet—Bischitz Ernőné, gimn. növ. Lakik: Cluj, Str. Avram I. 9.

Ovári Magda, gimn. növ. Otthon van. Lakik: Cluj, Srt. Moților 15.

Hirsch Klára, gimn. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Xenophon 7.

Berger Aranka és Erzsébet, négy gimn. oszt. végzett. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd., Uraniapalota.

Menczel Ibolyka—Seiler Imréné, végezte a női felső keresk. isk. 1925-ben. Férjhezment 1926-ban. Lakik: Cluj, Cal. Victoriei 22.

Becski Irén—Dr. Hamburg Józsefné, érettségi vizsgát tett a gimn. Lakik: Cluj, Calea Reg. Ferd. 34.

Hirschler Edit, végezte a női felső ker. isk. 1925-ben. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Salgótarján.

Hirschler Olga végezte a gimn. 1926-ban. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Salgótarján.

Barfusz Olga, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon van. Lakik: Homorod-Cohalm, Jud. Tărnăva mica.

A Marianum keresk. iskoiájának első érettségizett növendékei a 10 éves találkán.

Székely Emma—Dr. Bereczky Ernőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Férjhezment 1919-ben, két gyermeke van. Lakik: Cluj, Str. Iuliu Maniu 15/I.

Száva Ilona—Dukasz Jenőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban Férjhezment 1922-ben. Lakik: Cluj, Rákóczi-u.

Tóth Jolán—Kubaszek Leóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Férjhezment 1922-ben. Három gyermeke van. Lakik: Aranyosgyéres.

Várady Piroska—Kádár Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Turda,

Dr. Mátyás Teréz—Dr. Mátyás Ákosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben, a gimn. 1915-ben, egyetemet végzett Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Str. Iuliu Maniu 6.

Bartha Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben, banktisztviselőnő. Lakik: Cluj, Str. Vlahuța 3. Bánffy-palota.

Ujvári Elvira, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Zongoratanitónő. Lakik: Cristur, Jud. Odorheiu.

Bányai Erzsébet—Marczienkivitz Lajosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Férjhezment 1922-ben, kis fia van, Loránd a neve. Férje bankigazgató helyettes Temesvárt.

Gottlieb Aranka—Fain Mártonné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 119.

Hedrich Matild, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Banktisztviselőnő. Lakik: Mediaș, Kő-utca 52.

Kudor Erzsébet—Dr Simó Antalné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben Férjhezment 1924-ben. Lakik: Cluj.

László Elza—Dr. Fenchel Mórné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Két gyermeke van.

Szőts Terka—Molnár Károlyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk 1915-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Timişoara, Str. Giurgiu 11.

Fischer Erzsébet—Farkas Imréné, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1919-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Subdeal 9

Moldvai Erzsébet és Irén, gimn növ. Otthon vannak. Laknak: Cluj, Str. Tunarilor 36.

Katona Bözsi, végzett 4 polg. és ker tf. Otthon van az üzletben. Lakik: Cluj, Calea Victoriei 14.

Katona Rózsi, gimn. növ. Otthon van az üzletben. Lakik: Cluj, Calea Victoriei 14.

Kaczander Melanie—Feszt Rudolfné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1919-ben.

Kaczander Béby, női felső ker. isk növ. Érettségizett Bpesten az Angolkisasszonyoknál 1923-ban Lakik: Lupeni.

Tusnády Kató, végzett 4 gimn. Az abrudbányai városházán van állásban. Lakik: Abrud. Jud Alba.

Lengyel Gizella - Kiss Gyuláné. Lakik: Cluj, Str. Trecatoare 11.

Bocskay Margit, végzett 4 polg Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 18

Hermes Olga—Lőrincz Sándorné. Lakik: Bistriţa, Spitalgasse 19.

Kálnoky Polixena, gimn. növ. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Bratianu 45.

Sebők Erzsébet, gimn. növ. Otthon van az üzletben. Lakik: Cluj, Cal. Reg Ferd. Uraniapalota.

Nagy Piroska, otthon vezeti a háztartást. Lakik: Cluj, Str. Din Dos 9.

Agner Ilona, végzett 4 gimn. Varrni tanul. Lakik: Cluj, Str. Din Dos 9

Agner Mária Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Din Dos 9.

Galambos Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. A cluji leányklub tagja. A gyufagyárban van hivatalban.

Perl Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Universităţii 1.

Fisch Magda—Schwartz Józsefné. Lakik: Cluj, Cal. Reg Ferd. 67.

Biss Mária - Noszin Mórné. Lakik: Cluj, Str. Vasile Alexandri 8.

Vetzák Olga és Magda, női felső ker. isk. növ. Otthon vannak. Laknak: Carei Mare.

Tulogdi Margit, végzett 4 gimn. Irodába jár. Lakik: Cluj, Str. Surdă 13.

Farkas Ella. Varrni jár. Lakik: Moţilor 61.

Vincenti Viola—Kabos Kálmánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Férjhezment 1922-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Iernut, Lechinţa de Mureş. Jud. Târnăva mică.

Kővári Mária—Sylvester Sándorné, végzett 4 polg. Dr. Róth Hugó ügyvéd irodájában van alkalmazásban. 1922-ben ment férjhez. Lakik: Cluj, Str. Lunei 52.

Hancz Róza—Raduch Andorné, végzett 4 polg.; lakik: Cluj, Str. Bucureşti 9.

Török Anna Ipariskolába jár; lakik: Cluj, Str. Livezii 41.

Kovács Rózsi—Kozma Miklósné; lakik: Bicsád gara. Jud. Satmar.

Spitzer Erzsébet—Dr. Heller Józsefné, gimn. növ. Lakik: Cluj, Str. Iorga 3.

Tuson Margit—Deák Ferencné, lakik: Blaj, Villanytelep.

Kenesei Ilona, gimn. növ. Most a ref. gimnáziumba jár; lakik: Cluj Gara Nădăsul.

Weisz Edit, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Irodába jár; lakik: Cluj Cal. Reg. Ferd 57.

Crenian Clarisse, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Divatszalonja van. Lakik: Str. Saguna 18.

Csongvay Jolán—Nagy Tiborné, polg. isk. növ. Egy kis fia van. Lakik: Cluj, Str. Traian 39.

Az 1915-ben végzett kereskedelmisták 10 éves találkozója.

Körmendy Karola, végzett négy gimn. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Avram Iancu 13.

Szilágyi Juci, női felső ker. isk. növ. Budapesten az angol kisasszonyoknál tanul tovább.

Antal Ilona, négy gimn. végzett. A marosvásárhelyi francia intézetnek lett növendéke, most otthon van. Lakik: Bogata de Mureş. Jud. Turda A

Dijnok Aranka. Férjhez ment. Lakik: Gherla. (Dr. Voith Mihály fogorvos lev.)

Váry Erzsébet, négy polg. végzett. Otthon van. Lakik: Naşfalău. Jud. Soln.-Dob.

Albert Erzsébet, továbbk. növ. Férjhezment. Lakik: Cluj, Tordai-ut.

Baumann Lujza, továbbk. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Călan, Jud. Hunedoara.

Geley Irén, továbbk. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Mănăştur 16.

Haman Mariska, továbbk. növ. Otthon gazdasszonyoskodik. Lakik: Tomnatic, Jud. Timiş.

Hallai Mariska, továbbk. növ. A temesvári Józsefvárosi zárda háztartási iskolájába jár. Lakik: Ireşotul-mic. Jud. Arad.

Herczka Erzsébet, továbbk. növ. Ausztriában van intézetben. Lakik: Păncota, Jud. Arad.

János Irma, továbbk. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Baraolt, Jud. Treiscaune.

Pogonyi Teréz, továbbk. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Paris 50

Hienz Vilma, továbbk. növ. Otthon van. Lakik: Cluj. Str. Elisabeta 57.

Dittrich Dóra, végzett 4 gimn oszt. Menyasszony. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 90.

Vargha Irma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Otthon van. Lakik: Sfânt. Gheorghe. Dr. Benedek Zoltán lev.

Büsch Lilly, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. A Bonaventuránál van alkalmazásban. Lakik: Cluj, Str. Micu 2

Deák Emma és Jozefin, érettségi vizsgát tettek a gimn. Egyetemre járnak Budapesten. Laknak: Pestujhely, László-u. 4.

Incze Sára, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Egyetemre jár Szegeden, mathematika-physika szakos tanárjelölt. Lakik: Ujszeged, Pozsonyi-u. 7.

Joanovits Mira, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Egyetemre járt Kolozsvárt. Jelenleg Párisban a Sorbonne hallgatója, mint német-francia hallgató. Lakik: Cluj, Str. Elizabeta 51.

Kabán Mária, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Orvostanhallgató a kolozsvári egyetemen. Lakik: Cluj, Str. Tunarilor 15.

Kerekes Róza, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben A kolozsvári egyetemre jár. 4. éves médikus. Gyermekgyógyász lesz.

Ferdinand Mária, érettségi vizsgát tett a gimn. 1923-ban. Orvostanhallgató a szegedi

Török Kálmánné – Endes Ella (Frata) családjával.

egyetemen.

Heller Lilly Irén—Farkas Ernőné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1923-ban. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 21.

Scheitz Klára—Dr. Nagy Lászlóné, gimn. és szakt. növ. Lakik: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3. I.

Hönigesz Mariette, érettségi vizsgát tett a gimn. 1923-ban. Temesvárt hitoktatói kurzust végzett. Lakik: Arad, Str. Petru Rareş 10.

Léderer Jolán, érettségi vizsgát tett a gimn. 1923-ban. Festőakadémiára jár. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 47.

Vajna Blanka, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Tisztviselőnő. Lakik: Cluj, Str. Romei 26.

Vajna Rózsi, érettségi vizsgát tett a gimn. Tisztviselőnő.

Nagy Marianne, női felső ker. isk. növ. Nagyszebenben végezte az egyéves ker. tf.-t. Lakik: Cluj, Str. Avram Iancu 12.

Voda Elvira, gimn növ. Otthon van. Lakik: Cluj, Piaţa Cuza Voda, Törvényszéki palota.

Gergely Erzsébet, Vilma és Kató, érettségi vizsgát tettek a gimn. Erzsébet 1922-ben, Kató 1924-ben, Vilma a női felső ker. isk. 1926-ban. Laknak: Cluj, Cal. Reg Ferd. 110.

Pál Hedvig, érettségi vizsgát tett a gimn. 1924-ben. A kolozsvári egyetemen orvostanhallgató. Lakik: Cal. Reg. Ferd. 110.

Mohai Irma és Vilma, érettségi vizsgát tettek 1922-ben, 1924-ben Otthon vannak. Laknak: Cluj, Str. Babeş 61.

Eperjessy Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. Egyetemre jár. Lakik: Str. Babeş 61. Farm. Clinicelor.

Blum Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. 1924-ben. Otthon van. Lakik: Cluj, Calea Victoriei. Szeszgyár.

Weisel Margit, gimn növ. Otthon van. Bethlen. Pálffy János körjegyző lev.

Z Szabó Lilly, gimn. növ. festőművésznő. Férjhezment. Párisba ment tanulmányutra. Lakik: Reghinul-săsesc.

Z. Szabó Viola—Dr. Deák Ferencné, érettségi vizsgát tett a gimn. Pesten végezte az egyetemet. Lakik: Szeged, Rendőrkapitányság.

Gergely Juci, továbbk. növ. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Gheorgheni.

Hodos Leticia – Dr. Popoviciu Györgyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Str Babeş Institutul Farmaciei.

Tamás Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Hivatalba jár.

Petrovici Paula, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Egy román iskolánál ad hegedü órát.

Gyárfás Irén — Dr. Stanca Constantinné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Egy hét éves kis leánya van. Lakik: Cluj, Piaţa Unirii 7.

Budai Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Otthon vezeti a ház-

tartást. Lakik: Cluj, Str. Al. Vlahuţa 3.

Meixner Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1914-ben. Bankba jár. Lakik: Cluj, Str. Micu 4.

Pribnow Erzsi—Adorján Árpádné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Kis leánya van. Lakik: Cluj, Str. Moţilor 189.

Dobos Erzsébet—Rezik Károlyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1920-ban. Férjhezment 1921-ben Két kis leánya van.

Gál Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Banktisztviselőnő, Huedin.

Gasparik Katalin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Irodába jár. Lakik: Cluj, Szamosköz 31.

Máthé Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban, banktisztviselőnő. Lakik: Dej, Str. Barnuţului 13.

Demeter Ilonka—Dr. Stancáné, végezte a továbbképzőt 1925-ben. Férjhezment 1926-ban. Lakik: É'esd.

Vass Magda érettségi vizsgát tett a gimn. Otthon van. Lakik: Odorheiu, Str. Principesa Maria.

Fogolyán Edit, gimn. növendék, Pesten érettségizett. Otthon van. Lakik: Sfântu-Gheorghe. Jud. Treiscaune.

Amirás Irén és Gabriella, végezték a továbbképzőt 1925-ben. Otthon vannak. Laknak: Turda, Piaţa Mihail Viteazul.

Némethy Zsuzsi, végezte a továbbképzőt 1925-ben. Otthon van. Lakik: Torda, Butorgyár.

Gallotsik Katalin, felső ker isk. növ. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Târgul-Săcuesc.

Cserny Emma, végezte a tovább képzőt. Otthon fest és kézimunkál. Lakik: Hunedoara.

Szabó Ilona, végezte a továbbképzőt. Otthon van. Lakik: Salonta-Mare.

Czáka Juliska, végzett négy gimn. Nagyszebenben, a ferencrendi zárdában végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Lakik: Miercurea-Ciuc.

Horth Klára, polg. isk. növ. Énekelni tanul. Lakik: Roşia montană (Verespatak).

Fikker Mária, polg. isk. növ. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 13.

Borbély Györgyi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon vezeti a háztartást Lakik: Timişoara, Elisabetin, Emaus-u. 3

Borbély Elvira—Vasile Dagoriuné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben, férjhezment 1925-ben. Lakik: Braşov, Str. Spitelului 6.

Csulay Erzsébet—Pitz Béláné, végzett négy polg. isk. oszt. Lakik: Răualb, (Fehérviz) Jud. Hunedoara.

Csulay Ilona—Agárdy Gáborné, polg. isk. növ. Lakik: Gonţaga, Haţeg mellett. Jud. Hunedoara.

Egy 10 éves találkozó.

Bornyász Magda—Hartig Vilmosné, végezte a ker. tanfolyamot. Lakik: Cluj, Str. Regala 18/a (Majális-u.)

Bornyász Janka, végzett négy gimn. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str Regală.

Nagy Margit—Benkő Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Férjhezment 1921-ben, egy kis leánya van. Lakik: Gogan, Târnava mică.

Fejér Sári—Ede Ferencné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Férjhezment 1919-ben. Két iker-fia van. Lakik: Orăştie.

Schweiger Erzsébet—Dr. Kubaszek Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1616-ban. Lakik: Huedin.

Schweiger Malvin, végezte a ker. tanfolyamot 1923-ban. Lakik: Huedin.

Szabady Márta—özv. Dr. Sebessy Miklósné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1916-ban. Férje és kis leánya meghalt 1924-ben. Lakik: Porumbenii mari. Jud. Odorheiu.

Száva Stefánia—Lukács Tamásné, érettségivizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Férjhezment 1921-ben. Két kis leánya van. Lakik: Gheorgheni.

Bölöni Adél—Fodor Gergelyné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1920-ban. Férjhezment 1923-ban. Lakik: Turda.

Szilágyi Erzsébet - Bajkai Lászlóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Lakik: Suceag. Jud. Cluj.

Szabó Róza—Miessné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Tisztviselőnő a szódagyárban. Lakik: Uioara.

Sólyom Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Turia. Jud. Treiscaune.

Bisztriczány Bella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1918-ban. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Orăştie.

Dosztál Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Diciosânmartin.

Rissa Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Menyasszony volt, vőlegénye meghalt. Lakik: Teiuş.

Balika Katalin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Otthon van. Lakik: Cărei-mare. (Nagykároly).

Nagy Boriska, végzett négy gimn. Pesten érettségizett, egyetemet végzett, tanárnő. Lakik: Miercurea-Ciuc.

Dallmann Emma—Mikán Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Férjhezment 1925-ben. Lakik: Cluj, Str. V. Alexandri 1.

Spáda Irén—Orbán Lajosné, érettségit tett a gimn. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 49.

Nagy Gizi—Tanka Károlyné, végezte a ker. tanf. 1917-ben. Férjhezment 1924-ben, egy kis leánya van. Lakik: Plăeşti, p. u. Turda. Jud. Turda-Arieş.

Haltrich Inczi—Pflug Péterné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1919-ben. Három szemesztert hallgatott a szegedi egyetemen. Férjhezment 1925-ben. Lakik: Brád.

Lukács Manci—Csiha Lajosné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Férjhezment 1926-ban. Lakik: Târgulsăcuesc.

Nussbächer Alice — Friedmann Ignácné, gimn. növ. Férjhezment 1924-ben, egy kis fia van Lakik: Cluj, Str. Decebal 36.

Crenian Paula, polg. isk. növ. Férjhez ment. Lakik: Cluj, Str. Saguna 18.

Szebeny Magda, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Egyetemre jár Budapesten. Lakik: Odorheiu.

Szebeny Márta, gimn. növ. Budapesten végzi a VIII. osztályt az Angol kisasszonyoknál. Lakik: Odorheiu.

Guráth Ilona, végzett négy gimn. Nagyszebenben van a Szent Orsolya zárdában.

Turcsa Margit, négy polg. végzett. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Aventurioasă 2.

Balázs Mária—Dr. Paál Andorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Lakik: Kispest, Nagy Sándor-u. 21.

Ullrich Józsa, végezte a IV. el. 1917-ben. Villanytelepnél van alkalmazásba. Lakik: Esztergom.

Dózsa Margit—Mocsó Tiborné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Kis fia van. Lakik: Budapest, Tudor-u. 5/c, III/5.

Kegyes Mariska—Bod Lajosné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1920-ban. Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Str. Maşinistelor 1.

Wachsmann Malvin—Dr. Szász Ferencné, végzett négy polg. Lakik: Dezmir, Jud. Cluj.

Fogarassy Emma, Margit, Irma. Emma és Irma négy polg. végeztek. Otthon a háztartásban segitenek és kézimunkálnak. Laknak: Cluj, Str. Aron 18. — Margit, négy polg és ker. tanf. végzett. Most pünkösdkor meghalt.

Máté Ilona—Szigethy Lajosné. Lakik: Cluj, Str. G. Poestaş 6.

Knapcsik Róza—Imre Sándorné, végezte a tanitóképzőt a Marianumban. Lakik: Cluj, Str. Al. Vlăhuţă 2.

Schlosser Irén, négy gimn. végzett. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Mercur 18

Csiszár Márta—Szadeczky Gyuláné. Lakik: Cluj, Str. Gh. Coşbuc 2.

Nemesné—Gidófalvi Rózália, továbbképzőbe járt. Lakik: Cluj

Millinné—Kondrád Mária, négy polg. és ker. tanf. végzett. Lakik: Cluj, Str. Bucovina 12.

Ungureanné—Jeromos Rozalia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Egy kis fia van. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd.

Boga Éva, gimn. növ. Tovább folytatja tanulmányait. Lakik: Miercurea-Ciuc.

Gyárfás Ágnes, gimn. növendék. Most Bécsben van, a Notre Dame de Sion továbbképzőbe jár. Laik: Diciosânmărtin. Jud. Târnava-mică.

Bartha Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. Isk. 1921-ben. Tisztviselőnő a Kolozsvári Leszámitoló Hitelbankban. Menyasszony.

Bartha Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Hivatalba jár.

Dobos Orsolya—Dr. Antal Ferencné, négy polgárit végzett. Csiksomlyón végezte a tanitónőképzőt. 1924-ben férjhezment, két gyermeke van. Lakik: Sátoraljaújhely, Petőfi-u. 16.

Szabó Berta—Kocsis Zoltánné, négy polg. és ipariskolát végzett, kézimunka-tanitónő. Lakik: Braşov.

Kelen Margit—Szántó Gyuláné, női felső ker. isk. növ. Lakik: Alba-Julia.

Tarisnyás Linka—Nagy Györgyné, érettségi vizsgát tett a gimn. Egyetemet végzett. Lakik: Cluj, Majális-u. 5 I.

Vákár Ilonka—Demeter Róbertné, háztartási isk. növ., zongora-tanárnő. Lakik: Gheorgheni.

Schmotzer Margit—Essigmann Mártonné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben, férjhez ment 1926-ban. Lakik: Ilva-mare. Jud. Bistriţa-Năsăud.

László Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1915-ben. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Nagyenyed.

Lendvay Marianne, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Állásban van az egyetemi könyvtárnál. Lakik: Cluj.

Péter Veronka—Benedek Péterné, végezte a ker. tanf Lakik: Amerika, Joliet Ill. E. Chinton Str. 1508 1/2. U. S. A.

Kreitler Emilia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Kivándorolt Amerikába. Mexico D. F. apartado 953. Via New-York. Assistens egy kozmetikai intézetben.

Székely Piroska, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Hivatalba jár. Lakik: Nagyenyed.

Székely Gabriella, végezte a ker. tf. 1921-ben. Otthon segit a háztartásban Lakik: Nagyenyed.

Sternberg Róza—Goldstein Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Lakik: Orăştie.

Ujvárosi Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Romei 12.

Kovács Irma—Csonka Árpádné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben.

Lakik: Cluj, Str. Maşinistelor 7.

Herczegh Magda—Dr. Vasváryné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Egy fia van. Lakik: Săvădisla-Torda Szt. László. Jud. Turda Arieş.

Kádár Panni—Hidy Józsefné. Lakik: Cluj, Str. Fântânelei 9

Báthory Erzsébet - Ábrahám Árpádné, női felső ker. isk. növ. Lakik: Amerika, 5 de Febrero No. 93. Int. 8. Mexico. D. F.

Ács Mária, végzett 4 polg. Férjhezment. Lakik: Cluj, Str. Enescu 63.

Florean Erzsébet, gimn. növ. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Decebal 10.

Halász Mariska, érettsigi vizsgát tett a gimn. 1925-ben. Egyetemre jár.

Halász Erzsébet—Dr. Benedek Rezsőné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Egyetemre járt. Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Calea Victoriei.

Unterreiner Irén, 4 polg. végzett. A szeszgyárban van alkalmazva. Lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 3.

Kócsy Böske, 6 gimn. Pesten folytatta tanulmányait. A pesti keresk. akadémián tanit.

Király Manci, 4 gimn. végzett. Otthon van. Lakik: Str Carpaţilor 11.

Balog Hajnalka—Balázs Györgyné, 4 polg. és ker. tanf. végzett. Lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 5.

Balog Matild, 4 gimn. végzett Férjhezment. Lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 5.

Balogh Emma, ker. tanf.-ot végzett. Réger textilárú cégnél van. Lakik: Str. Baron L. Pop 3., ajtó 11.

Nagy Erzsi, Czell sörgyárnál van alkalmazásban.

Hegyessy Bözsi—Hamerczky Szaniszlóné, 4 polg. isk végzett.

Lohr Ilonka, 4 polg. isk. végzett. Bőrgyárban van alkalmazva. Lakik: Cluj, Str. Crişan 25.

Lohr Etelka, 4 polg. isk. végzett Irodába jár.

Lohr Magda, 4 polg. isk. végzett. Irodába jár.

Pozáczky Katalin, 4 elemit végzett, most a ref. gimnáziumba jár. Lakik: Str. Horea.

Pozáczky Adél, elemibe járt, most a ref. gimnáziumba jár. Lakik: Str. Horea 42.

Fulló Erzsébet, volt gimn. növendék. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Calea Regele Ferdinand 97—99.

Vasile Mária Bátka Józsefné, 4 polg. isk. végzett. Lakik: Cluj, Str. Grigorescu 8.

Rámay Emilia, otthon vezeti a háztartást.

Rámay Ilona, otthon segit a háztartásban. Laknak: Cluj, Str G. Tamaş 2.

Buday Erzsébet és Margit, gimn. növ., a Minervánál vannak alkalmazva. Laknak: Cluj, Str. Tamaş 25.

Hantz Ilona, négy polg. isk. oszt. végzett. Otthon segit a háztartásban. A kath. Leányklub tagja. Lakik: Cluj, Str. G. Tamaş 25.

Szafta Ilona irodába jár. Lakik: Str. G. Tamaş 26.

Kovács Ella gimn. növ. Most a ref. gimnáziumba jár. Lakik: Str. Mărăşeşti 22.

Bakó Ilona 4 polg. végzett. Budapestre ment. Lakik: Str. Moţilor 92.

Horák Irén. A Kol. Leányklub tagja. Otthon kézimunkál. Lakik: Cal. Reg. Ferd. 17.

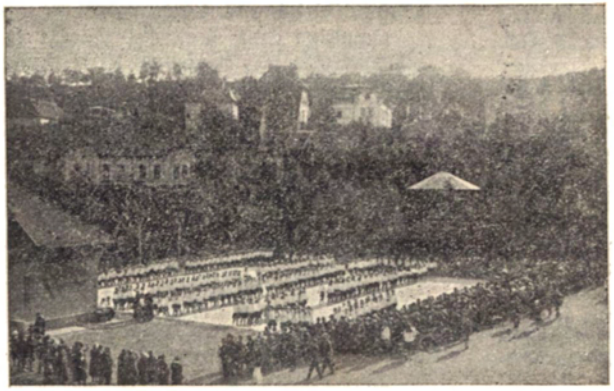
Pocsay Margit tovább folytatja tanulmányait. Lakik: Cal. Reg. Ferd. Ref. Szeretetház.

Bérczi Berta—Kicsidné. Lakik: Magyar u 6.

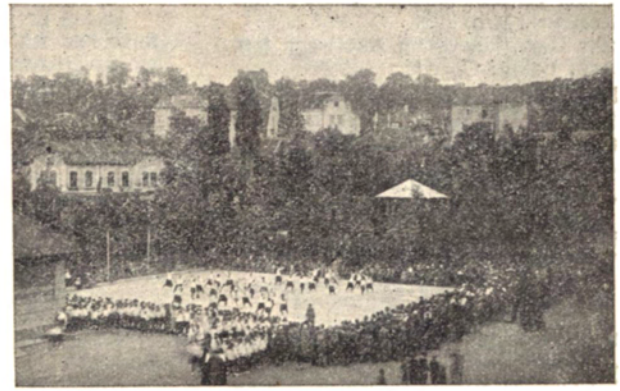
Glanz Leontin érettségizett a női felső ker. isk. 1922. Férjhezment. Lakik Str. Mico 10.

Czink Ilona — Bonyhay Istvánné érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1923-ban.

Bartha Teréz érettségi vizsgát tett női

A Marianum tornavizsgája 1927-ben. Felvonulás.

V—VI—VII—VIII. oszt. sulyzó-, szabad-, bot- és buzogány összetett gyakorlatai.

felső ker. isk.-ban 1923-ban. Édes anyja üzletében működik. Lakik: Târgul-Săcuesc.

Demeter Róza, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk 1923-ban. Vasárnapi iskolát vezet. Lakik: Turda, Str. Reg. Maria 3.

Szász Emma érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1923-ban. Dicsőszentmártonban a nitrogéngyárnál kapott állást. Lakik: Zagăr, Tărnăva-Mică.

Asztalos Rózsi (Dódi) érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1925-ben. A „Marmarosch Bank"-ban van.

Kocsis Mária férjhez ment. Lakik: Nagysármás.

Erdősi Ilona, 4 polg és ker. tanf.-ot végzett. Gyermekmenhelyen van alkalmazva, mint hivatalnoknő.

Csiky Anna, végzett 4 gimn. Tungsramnál van irodában.

Némethy Mária, szinésznő. Magyarországon van.

Hambrich Ica szinésznő.

Ágoston Baba leánygimn. érettségi vizsgát tett 1921-ben. Szinésznő lett.

Stepper Elvira, gyógyszerészsegéd. Farmacia de Şearpă. Lakik: Oradea-mare,

Gaál Honora, leánygimn. érettségi vizsgát tett, egyetemet végzett, tanárnő. Lakik: Budapest, Bécsi ut 174/b.

Borsiczky Olga, leánygimn. érettségit tett. Tisztviselőnő. Lakik: Oravița.

Bőgi Irén, 4 polg., ker. tanf.-ot és továbbképzőt végzett. Lakik: Árpád út 59.

Bencsik Anna, 6 gimn. végzett. Magyarországon érettségizik a nyáron. Lakik: Oradea-Mare, Sz. Anna u. 26.

Bodó Mária, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk.-ban. Hivatalba jár. Lakik: Zăbala (Zabola) Treiscaune.

Bodó Emmy—Csató Károlyné leánygimn. érettségi vizsgát tett 1921-ben.

Bréver Rózsi—Nagy Károlyné, 4 polgárit végzett. Lakik: Piața Mihai Viteazul.

Bréver Lilly, leánygimn növ. A Hölgy kongregáció tagja. Otthon van az üzletben.

Bornemisza Ágnes, 4 polg. isk. és ker. tanf. ot vé¿zett. A posta, távirda szakvizsgát tette le és most a kolozsvári főposta hivatalnoknője.

Bakó Anna, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1922. ben. Irodába jár. Lakik: Str. Matia 2.

Bojáki Mária, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1920-ban. Nagybátyja üzletében van. Lakik: Str. Drăgălina 5.

Benyovits Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Lakik: Str. Dacia 5.

Bocsánczy Anna, érettségi vizsgát tett a leánygimn. 1925-ben. Lakik: Crasna. J. Salaj.

Izsáky Ella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1926-ban. Désen a Kolozsvári Hitelbank fiókjánál van. Lakik: Str. Codrului 38.

Janick Grete, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Otthon van irodában. Lakik: Lovrin, J. Timiș

Jakner Gizella, polg. isk. végezte 1922-ben, festőiskolába jár. Lakik: Str. Şincai 1.

Klein Jolán, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1926 ban. Otthon van az irodában. Lakik: Alba-Iulia.

Kozics Lujza 4 gimn. A „Pancsovai Népbank"-nál van alkalmazva. Lakik: Verșec — Jugoslavia.

Kádas Erzsi érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Tisztviselő a szamosujvári szeszgyárban.

Kovács Lilly éret ségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Hivatalba jár. Lakik: Str. Baron L. Pop 3.

Korponay Margit érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923 ban. Otthon van és segit a háztartásban. Lakik: Feketefalu u. p. Baia Mare.

Kiczkó Zsófia—Arnold Józsefné végzett 4 gimn. osztályt 1921-ben. Lakik: Sz. Lélek u.

Kovács Elvira érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1926. Lakik: Aghireș, J. Cluj.

Kovács Gizella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Tisztviselő az egeresi szénbányánál.

Nagymihály Mária—Kis Kós Antalné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Egy kis leánya van. Lakik: Várhegy.

Kopp Mici, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Lakik: Str. Rugului 22.

Puskás Manci—Dr. Kornhoffer Vilmosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban 1926. Lakik: Reghinul-Săsec.

Kávássy Ilona, végezte a továbbképzőt. Lakik: Seini, J. Sătmar

Muzsnay Ilona, 4 gimn. isk. végzett. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Sângerul de Câmpie.

Muzsnay Margit, 4 gimn. isk. végzett. Otthon segit a háztartásban.

Müller Alice, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. A leányklub vezetője. Lakik: Aiud.

Mihályik Zsuzsi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Kovásznán és Szentgyörgyön állásban volt, most otthon segit a háztartásban. Lakik: Ghelința, J. Treiscaune.

Csoma Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Hivatalba jár. Lakik: Ref. Theologia.

Csiszér Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Tisztviselőnő az Erdélyi Bankban. Lakik: Cluj, Auguszteum.

Csiszér Irén, 4 polg. isk. végzett. A szegedi egyetemre járt. Gyógyszerész lett. Lakik: Ciucsânmartin, Jud. Ciuc.

Dombora Edit, érettségi vizsgát tett női felső keresk. isk. 1922-ben. Most Budapesten lakik.

Farkas Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1925-ben. Hivatalban van. Lakik: Petroșeni.

Goldenberg Teréz, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Otthon van. Lakik: Uilac p. u. Silimeghiu. J. Șălaj.

Weigel Hilda, ker. tanfolyamot végzett. Tordán lakott. Visszament Németországba.

Gálffy Gizella, 4 polg. isk. és ker tanf. végzett. Irodába jár. Lakik: Aranyosgyéres.

Győrbiró Klára, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon van. Lakik: Haghig, Treiscaune.

Gyergyay Judit, 4 gimn. isk. végzett. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Şincai 21.

Hoffmann Alice, 6 gimn. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Moţilor 111.

Hoffmann Magda, végzett 4 gimn. Otthon van.

Herczum Elvira, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban, hivatalba jár. Lakik: Bistriţa, Piaţa mică 25.

Haydi Emma, végzett 5 gimn. és ker. tanf. Lengyel és Selényi cégnél van hivatalban Lakik: Cluj, Str. Dorobanţilor 45.

Harasztosi Erzsébet, 4 polg. és ker. szaktanfolyamot végzett. Gergely üzletben van alkalmazásban. Piaţa Unirii.

Wittich Emma—ifj. Hadnagy Gyuláné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1915-ben. Két gyermeke van. Lakik: Dălnic, Treiscaune.

Hutterer Thusnelda, végzett 6 gimn. gyógyszerész lett. Férjhezment, van egy kis leánya.

Hutterer Józsa, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban, hivatalba jár. Lakik: Orşova.

Schmidt Ella, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1920-ban Hivatalba jár.

Schmidt Magda, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon van. Lakik: Pankota.

Schmidt Mici—Crişan Emilné, ker. tanf. végzett. Lakik: Arad, Str. Şincai 9.

Schich Otti, polg. képző tanitónő. Lakik: Cărţa (Kercz) J. Ciuc.

Szentmiklóssy Irén, végzett 4 polg. Édes atyja üzletében van pénztárnál. Lakik: Salonta-Mare, Str. Saguna 5.

Stauber Rózsi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. A Mercur ker. rt. levelezője Gherlán.

Stauber Emilia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Hivatalba jár. Lakik: Gherla.

Szakács Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Aranyosbányán vezeti a postát.

Simonits Vilma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Hivatalba jár Lakik: Cluj, Str. Pata 78.

Szilly Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Tanitónő. Lakik: Cluj.

Simkovits Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Hivatalba jár. Lakik: Cluj, Tordai-u. 16

Schiffer Erna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Hivatalba jár. Lakik: Cluj, Str. Elisabeta 18.

Szántó Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Hivatalba jár. Lakik: Cluj, Str. Cernăuţi 7.

Szamossy Elza, érettségi vizsgát tett a gimn. 1926-ban. Egyetemre jár. Lakik: Cluj, Str. Maiorescu 26.

Szongoth Anci, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1926-ban. Ausztriában van intézetben. Lakik: Taşnad.

Toásó Julia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Chinţăului 29.

Jäger Ilus—Tüzes Bálintné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Két gyermeke van; lakik: Cuciu, u. p. Jibou.

Turcsa Gabi—Nagy Domokosné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1922-ben; lakik: Cluj, Rákóczi-u. 29.

Meskó Elvira, négy polg. és ker. tanf-ot végzett. Otthon vezeti a háztartást; lakik: Siculeni, p. u. Racul, Jud. Ciuc.

Mészáros Piroska, érettségizett a női felső ker. isk. 1923-ban, hivatalba jár; lakik: Dej, Kovács Samu-u. 49.

Dahinten Jolán—Mökesch Edéné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1914-ben. Két fia van; lakik: Mediaş, Farkas-u.

Mihályik Ella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Căvăran, Jud. Severin.

Novák Irma—alsócsernátoni Cseh Ferencné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1920-ban. Férjhez ment 1927; lakik: Făgăraş.

Nits Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. Otthon vezeti a háztartást; lakik: Gherla.

Olajos Irma, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1922-ben. A Kolozsvári Hitelbank tisztviselője; lakik: Patak-u 6.

Ohrenstein Klári, nyolc gimn. végzett 1926-ban. Otthon van; lakik: Lugoj, Str. Tăgetului 128.

Pécsi Margit, végezte a polg. képzőt. Polg. iskolai tanitónő a perjámosi fiúiskolában; lakik: Timişoara Cetate, Raiffeison Haus.

Wersching Hajnalka—Piesz Ferencné, érettségizett a női felső ker. isk. 1920-ban. Egy kis fia van; lakik: Jimbola, Árpád-u. 87.

Wersching Mária, gimn. növ. Otthon van; lakik: Jimbola, Árpád-u. 87.

Werschinq Anna—Dr Szövérdffy Györgyné, érettségi vizsgát tett női felső ker. isk. 1920-ban. Egy kis leánya van; lakik: Cluj, Str. Suluţiu.

Petre Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Reg. Maria 42 II. e.

Papp Róza, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922. Nagyszebenben van hivatalban.

Porst Róza, érettségi vizsgát tett a gimn. Festőiskolába jár; lakik: Cluj, Strada Jorga 25 I. 2/a.

Lengyel Anna—Dr. Pongrácz Simonné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1916-ban. Öt gyermeke van; lakik: Gherla.

Pápay Zsófia, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. A kolozsvári egyetemre jár, IV. éves, gyógyszerész szakon. Már állása van; lakik: Cluj, Str. Minerva 11.

Ürmössy Gizi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1925-ben. Kolozsvári Takarék és Hitelbank tisztviselője.

Urschitz Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Kolozsvári Takarék és Hitelbankban van.

Veszkán Gabriella, négy gimn. végzett. Otthon van; lakik: Cluj, Rákóczi-u. 14.

Zalányi Ilona, továbbképzős volt 1923—24-ben; lakik: Torda.

Desbordes Ancsi—Dr. Wagner Oszkárné, nyolc gimn. végzett. Egy kis leánya van; lakik: Bistriţa, Vasút-u. 22.

Desbordes Lujza—László Gyuláné, női felső ker. isk. növ. Lakik: Bistriţa.

Vizi Róza, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett. Otthon van az üzletben. Menyasszony. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 97—99.

Voith Rózsi, érettségi vizsgát tett a női

felső ker. isk. 1922-ben. Otthon van; lakik: Gherla.

Vidovszky Erzsi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Bankba jár; lakik: Dej.

Vadász Julia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Jegyzői irodában dolgozik; lakik: Borszék.

Vasi Ida, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Zenekonzervatoriumot végzett; lakik: Cluj, Str. Ghica 1/a.

Wertheim Lilly, négy gimn. és tov.-képzőt végzett. Otthon segit a háztartásban; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 110.

Zattler Margit, négy polg és ker. tanf. végzett. A „Continental" Vaskereskedési R.-t.-nál van; lakik: Cluj, Str. Surdă 34.

Zeller Katalin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Férjhez ment; lakik: Alba Iulia.

Zöld Ilonka, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. A Bútor Szövetkezetben van alkalmazva; lakik: Cluj, Strada Londrei 21.

Bucsmann Jolán—Hilf Kálmánné, négy polg. végzett; lakik: Cluj, Str. Jorga 8.

Alberthy Erzsébet, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. A Leányklub elnöke; lakik: Cluj, Str. G. Poetaş 35.

Alberthy Manci, négy polgárit végzett. Otthon segit a háztartásban.

Amirás Irén, érettségit tett a gimn. 1922-ben. A kolozsvári egyetemre jár; lakik: Cluj, Cal. Mihail Viteazul 3

Amirás Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. A kolozsvári egyetemre jár.

Azbej Margit—Anka Pálné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Férjhez ment 1927-ben; lakik: Cluj, Str. Joan Ghica 2/b.

Kiss Mariska—Antalffy Ákosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1919-ben. férjhezment 1920-ban, egy kis leánya van; lakik: Kajántó-ut.

Magyari Györgyi—Dr. Kossutányi Istvánné; Bpest, József-körut 6. II.

Simák Irén—ifj. Szoboszlay Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban; lakik: Debrecen, Rákóczi-u 52.

Incze Klára, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. A szegedi egyetemen van. Szigorló orvos, juniusban doktorrá avatják; lakik: Ujszeged, városi lakótelep.

Pantz Adrienne, érettségit tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Bankba jár; lakik: Bpest, Gyarmat-u. 7.

Bakó Ilona—Dr. Ujsághi Gyuláné, lakik: Bpest, X Füzér-u. 38/a I 19.

Bódiss Irma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben, lakik: Oradea-Mare, Str. C. Negruzi 47.

Macalik Alfredné—Pajor Anna, női felső ker. isk. növ.; lakik: Oradea-Mare, Nagypiactér 11/a.

László Judit, gimn növ. Felső ker. iskolába járt Budapesten az Angol kisasszonyoknál, most érettségizett.

Winkler Paula—Frank Adolfné, lakik: Vaida, Jud. Bihar.

Kende Erzsébet és Lili, négy polg. végeztek. Otthon vezetik a háztartást; laknak: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 37.

Kende Margit—Róth Miklósné, négy polg. végzett; lakik: Cluj, Str. Reg. Ferd. 67.

Voith Ilona—Fabinyiné, négy polg végzett; lakik: Cluj, Str. Moţilor 20

Beredeczky Margit és Anna, négy polg. végeztek. Margit gyógyszerész lett; laknak: Cluj, Holdvilág-u 13.

Tóth Teréz, végzett négy polg. és továbbképzőt. Otthon segit a háztartásban; lakik: Huedin, Vizi-út.

Várady Böske, gimn. növ. Otthon segit a háztartásban; lakik: Jara de jos. Jud. Turda-Arieş.

Folly Márta—Olteán Illésné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Férjhez ment 1925-ben; lakik: Abrud, Jud. Alba de jos.

Folly Erzsébet, négy polg végyzett. Otthon van; lakik: Abrud, Jud. Alba de jos.

Feszt Irén—Lugosán Jenőné, gimn. növ.; lakik: Cluj, Vágóhid-tér 11.

Felvinczi Margit, polg. isk. növ. Háztartást vezet; lakik: Cluj, Str. Tamaş 6.

Felvinczi Anna és Rózsi, polg. isk. növ. Háztartást vezetnek; laknak: Cluj, Str. Tamaş 6.

Placsintár Dóra, polg. isk. és ker tanf.-ot végzett. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Anton Pann 24.

Placsintár Anna, polg. isk. és ker. tanf.-ot végzett. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Anton Pann 24.

Udvari Ibolyka—Renner Adolfné, gimn. növ.; lakik: Cluj, Str. Trecătoare 1.

Waldberg Margit—Dr. Samuel Jenőné, négy polg. végzett. Párizsi áruház.

Révész Irén, négy polg. végzett. Otthon segit; lakik: Cluj, Str. Memorandului 12.

Révész Olga, gimn. növ. A ref. gimn. VIII. oszt.-ba jár.

Makkay Erzsébet—Novák Ferencné, lakik: Aiud-Penitenţiar.

Marian Vilma—Deák Jánosné, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett; lakik: Cluj, Str. Fierului 34.

Thorday Maria, hat gimn. végzett. Állásban van; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 30.

Thorday Piroska, négy polg. végzett. Otthon segit a háztartásban; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 30.

Thorday Ilonka—Schubert Józsefné, négy polg. végzett; lakik: Odorheiu, Bulv. Reg. Ferd. 23

Görgényi Valéria, négy polg. és ker. tanfolyamot végzett. Otthon van; lakik: Cluj, Str Carpaţilor 28.

Görgényi Melánia—Somlyay Tivadarné, négy polg. végzett; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 28.

Dóczy Kató, négy polg és ker. tanf.-ot végzett. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 24.

Dóczy Gizi—Winkler Istvánné, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett. Egy kis leánya van.

Dóczy Irén, négy polg végzett. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 24.

Dóczy Erzsébet, négy polg. végzett. A Pálmai és Fóris cég pénztáránál van; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 24.

Farkas Böske, négy polg. végzett. Üzletbe jár; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 17.

Farkas Gizi, négy polg. végzett. Műszerész üzletbe jár; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 17.

Farkas Piroska, négy polg. végzett. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 17.

Fábián Piroska, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 14.

Bod Nóra, gimn. növ. Otthon van; lakik: Huedin.

Unterreiner Mária—Pethő Andrásné, ker. tanf.-ot végzett. Kis fia van; lakik: Csucsa.

Unterreiner Teréz, négy polg. és ker. tanfolyamot végzett. A városi villamos műveknél van alkalmazva.

Móritz Judit, gimn. érettségi vizsgát tett. Lakik: Dej, Király u. 15

Osgyáni Sarolta, gimn. növ. Otthon van.

Hornyák Vilma, gimn. érettségi vizsgát tett 1920-ban. Lakik: Budapest VII Nyári u.

Veress Mariska, gimn. érettségi vizsgát tett 1920 ban. Pesten végezte az egyetemet.

Köblös Rózsi, gimn. érettségi vizsgát tett 1920-ban Belépett a Notre Dame rendjébe, egyetemre jár. Lakik Auguszteum.

Zipfelmayer Grete, gimn. érettségi vizsgát tett 1926-ban. Alkalmazásban van a Sodrony ipar R. T.-nál. Lakik: P. Hăsdeu 61.

Józsa Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925ben. Alkalmazásban van a medgyesi üveggyárban.

Kiler Hilda, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925 ben. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Cristior, J. Hunedoara.

Kovács Ida, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925 ben. Hivatalba jár a Marmarosch Bankba.

Martin Irén—Hilf Ádámné, 4 polg. végzett.

Platrik Gizella—Vrannay Lászlóné, 4 polgárit végzett.

Reich Emma—Molnár Péterné, végezte a 4 polg. isk. és ker. tanf.-ot.

Deák Irén, 4 polgárit és ker. tanf.-ot végzett. Alkalmazásban van a Ref. Egyházközségnél mint könyvelő.

Bögi Irén, 4 polgárit és ker. tanf.-ot végzett. Az „Adria" Biztositó Társulat tisztviselője.

Nagy Ilonka 4 polg. és ker. tanf.-ot végzett. A „Fonciera" Biztositó Társulat tisztviselője.

Kovács Irén 4 polg. és ker. tanf. ot végzett. A „Hangya" Szövetkezetnél tisztviselő.

Barka Valeria, 4 polgárit és ker. tanf. ot végzett. Állásban van.

Moldvay Erzsi, 4 polg. és ker. tanf.-ot végzett. A kolozsvári Takarékpénztár tisztviselője.

Kibics Anna és Margit, 4 polg. és ker. tanf. ot végeztek. A Renner bőrgyárban vannak.

Mischinger Irici—Schönauer Róbertné, családjával.

Hartmann Margit, 4 polg. és ker. tanf.-ot végzett. A zenekonzervatoriumba jár ének és hegedü szakra. A cseh konzulátusnál van.

Szalontay Margit, 4 polg. és ker. tanf.-ot végzett. A „Lukács" gyógyszertárban pénztárosnő. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand.

Simon Nelly, 4 polg. és ker. tanf. ot végzett. Tanítónő Bethlen mellett.

Kozma Anna, végezte a női felső ker. isk. 1925-ben. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Ludeşul de Mureş.

Lázár Irén, végezte a női felső ker. isk. 1925-ben. Zene-akadémiát végez. Lakik: Cluj Str. Bălcescu 11.

Nagy Vilma, végezte a női felső ker. isk. 1925-ben. Mint segédtanitónő, szerepel egy Torda melletti faluban. Lakik: Torda.

Pálffy Sarolta, végezte a női felső ker. isk. 1925.-ben. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Ludeşul de Mureş.

Sándor Juliska, végezte a női felső ker. isk. 1925 ben. Lakik: Deaş, Târnava-Mică.

Szilá yi Gabi, női felső ker. isk. növ. Folytatja tanulmányait. Lakik: Oradea-Mare.

Versényi Janka, végezte a női felső ker. isk. 1925 ben. Gazdálkodik édes atyja birtokán. Lakik: Uilacul-Hododului, J. Sălaj.

Bilkei Ilona végezte a női felső ker. isk. 1926 ban. Irodába jár. Lakik: Cluj.

Binder Margit, végezte a női felső ker. isk. 1926 ban. A kolozsvári ker. akadémiára jár. Lakik: Cluj, Str. Lazăr 29.

Binder Irén, érettségi vizsgát tett a gimn. Egyetemet végzett Debrecenben. Az idén doktorált.

Binder Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben A kolozsvári egyetemre jár. Gyógyszerész lesz.

Borbély Ilona, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van.

Fiedler Elza, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár; lakik: Lupeni.

Geist Paula, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Reg. Maria 14.

Guráth Mária, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Cluj, Cal. Victoriei 72.

Horváth Emilia, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Bălcescu 15.

Horváth Róza, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Strada Vrăbiilor 11.

Husz Piroska, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Ref. Leánygimnázium.

Izsák Sarolta, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Strada Memorandului 2.

Járay Aranka, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Bethlenben jár a bankba.

Kalász Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Férjhezment.

Kalász Irén, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Irodában van; lakik: Cluj, Strada Hărleţului 3.

Kaufmann Anna, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van.

Knizsek Klára, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Dej.

Kováts Ilona, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Aiud. özv. K. Pálné leveleivel.

Mihály Mária, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Sânpetru de Câmpie. Jud. Cluj.

Molnár Erzsébet, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Cluj, Calea Victoriei 41.

Müller Gabriella, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár.

Müller Erzsébet, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 40.

Németh Blanka, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van.

Novák Anna, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik: Cluj, Strada V. Alexandri 6.

Poruţiu Anna—Sebestyén Gáborné, végezte a ker. tanf.-ot 1914-ben; lakik: Alba-Iulia, Str. Traian 8.

Dávid Erzsébet, végezte a ker. tanf.-ot 1914-ben. Hivatalnoknő a törvényszéknél, Alba Iulia.

Gyellák Irma—Novák Gyuláné, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. Egy kis leánya van; lakik: Gyula. Békés m.

Stojka Margit, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Dej.

Tauffer Margit—Tóth Zsoltné, végezte a női felső ker isk. 1926-ban. Férjhezment 1927.

Tőkés Klára, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár.

Puskás Ilona, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Hivatalba jár.

Traunfellner Ilona, végezte a női felső ker. isk. 1926-ban. Otthon van; lakik; Lugoj.

Bács Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Hivatalba jár.

Bogdán Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Otthon vezeti a háztartást.

Bogdán Malvin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon van.

Fischbein Klára, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Férjhezment.

Imreh Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Férjhezment; lakik: Budapest.

Incze Erzsébet (Zsóka)—Rotarideszné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben; lakik: Cluj, Calea Victoriei 67.

Komáromy Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Otthon van; lakik: Rimaszombat.

Kopár Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Piaţa Cuza Voda 5.

László Margit—Goldstein Jenőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Kis leánya van.

Schnell Edit, érettségi vizsgát tett női felső ker isk. 1917-ben Hivatalba jár; lakik: Cluj, Strada Iuliu Maniu 28.

Schubert Adél, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Otthon van; lakik: Lupeni.

Schweinitzer Jolán—Dr. Rotaridesz Miklósné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1917-ben; lakik: Szeged, Szentháromság-u.

Szász Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Otthon van az üzletben; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 96.

Szilágyi Teréz—Dénes Józsefné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben; lakik: Turda.

Balogh Ágnes—Varga Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1916-ban. Hivatalba jár.

Gémesi Margit—Simic Jánosné, érettségi vizsgát tett 1916-ban; lakik: Zelenika 1. Boka Kotorska, Dalmatia. Jugoszlávia.

Kádár Jozefin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Hivatalba jár.

Klész Elza, érettségi vizsgát tett a női felső ker isk. 1916-ban. Alkalmazásban van a róm. kath. Státusnál mint számtiszt.

Simon Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Férjhez ment; lakik: Budapest.

Szongoth Vilma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Otthon van.

Kouba Mici, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Lunei 23.

Mendel Ella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914-ben; férjhez ment.

Mező Ilona—Vincourek Dezsőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1914 ben; lakik: Bpest.

Eberl Jozefin, végezte a ker. tanfolyamot 1920-ban. Otthon van az irodában: Şighişoara, Tordai-sörraktár.

Báldi Rózsi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Otthon van az üzletben; lakik: Cluj, Str. Elisabeta 5.

Pintye Aranka, női felső ker. isk. növ. A Heinrich-féle szappangyárnál van: Cluj, Str. Moţilor 54.

Papp Karola—Raffay Györgyné, négy polg. végzett; lakik: Bpest, I. Alkotás-u. 25. II. 28/a.

Weinberger Regina—Orvaschel Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1921-ben; lakik: Belasat, Jud. Treiscaune.

Belle Anna, négy gimn. végzett 1924-ben. Otthon segit a háztartásban; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 84.

Máthé Ilona és Anna, üzletbe járnak; laknak: Cluj, Cal. Moţilor 112.

Indig Erzsébet—Goldberger Miksáné, négy polg. végzett; lakik: Cluj, Str. Corcheş 5.

Platz Berta—Danilescuné, női felső ker. isk. növ; lakik; Cluj, Str. Grigorescu 2.

Sebők Erzsébet, gimn. növ. Otthon van az üzletben. Lakik Cluj, Cal. Reg. Ferd. 54.

Wundsam Izabella—Nicora Sabinné végzett 4 polg. Lakik: Cluj, Str. Bucureşti 12.

Sebestyén Róza, végzett 4. polg. Varrni tanul. Lakik: Cluj, Str. Paris 53.

Berkovits Sári, végzett 4 polg. Lakik: Cluj, Str. Paris 27.

Zinnreich Margit—Simonné, végzett 4 polg. és ker tanf.-ot. Lakik: Cluj, Str. Paris 42.

Kinizsi Ilona, végzett 4 polg. isk. Alkalmazásban van a Rózsa drogeriában. Cluj. Piaţa Unirii.

Hegye'i Paula—Bakcsi Tivadarné. Lakik: Cluj, Piaţa Fănului.

Rális Valéria, végzett 4 polg. isk. Anyakönyvi hivatalban van.

Farkas Erzsébet, végzett 4 polg. isk. Morvay féle üzletben van alkalmazva. Lakik: Cluj, Piaţa Unirii 12.

Halász Juci Lakik: Kolozs.

Rosenfeld Matild. Lakik: Chidea u. p. Borşa. J. Cluj.

Lakos Lilly, gimn. növ. A kolozsvári festőiskolába jár. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 35.

Bakos Annus, gimn. növ. Varrni tanul. Lakik: Cluj, Str Paris 43.

Szövérffy Irén, végzett 4 polg. isk. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Paris 47.

Hegedüs Irén, gimn. növ. Varrni tanul. Lakik: Cluj, Str. Paris 43.

Gudar Ida, végzett 4 polg. isk. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Str. Häsdău 23.

Károli Etelka, végzett 4 gimn Otthon van az üzletben. Lakik: Cluj, Str. Carpaţilor 22.

Szabó Sári, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Otthon van; lakik: Cluj.

Incze Mária, a zenekonzervatoriumba jár; lakik: Cluj, Str. Matia 2.

Sattler Jolán, volt gimn. növ. Most a Tarbut-ba jár; lakik: Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 2.

Molnár Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Elisabeta 33.

György Borcsa, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. A Farkas-féle cipőüzletben van alkalmazásban; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10.

Schwartz Aranka—Dr. Brunnerné, végzett 4 polg.; lakik: Cluj, Unió-u. 13.

Dr. Lőrinczy Erzsébet—Dr. Zolog Mihályné, érettségi vizsgát tett a gimn orvosnő. Lakik: Cluj, Str. Avram Iancu 16.

Dr. Lőrinczy Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. és egyetemet végzett. Tanárnő; lakik: Petroşeni, Str. Clemenţei. Kendeffy-telep.

Lőrinczy Klára, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Hivatalba jár; lakik: Cluj, Str. Rugului 6.

Bornemisza Eszter—Veress Györgyné, érettségi vizsgát tett a gimn. Tanulmányait a kolozsvári és szegedi egyetemen végezte. Férjével együtt tisztviselő a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbanknál; lakik: Cluj, Calea Reg. Ferdinand.

Bornemisza Ágnes, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. Hivatalba jár.

Geley Katona Erzsébet - Jeney Sándorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban; lakik: Oradea-Mare, Str. Horea 26.

Pater Erzsébet, érettségi vizsgát tett a gimn. Otthon van; lakik: Cluj, Str. Mănăşturului 9.

Czetz Piroska—Drumek Andrásné, végzett 4 polg.; lakik: Cluj, Str Mănăşturului 10.

Nagy Mariska—Beczi Jánosné, végzett 4 polg. Posta hivatalnoknő; lakik: Cluj, Strada Lunei 13.

Székely Margit—Szász Béláné, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot; lakik: Rákoscsaba-állomás.

Mihályi Katalin, végzett 4 gimn. oszt., a budapesti Mária Terézia leánygimn.-ban folytatja tanulmányait.

Pál Ilus, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot A CFR. hivatalnoknője volt. Most folytatja zongoratanulmányait.

Papp Emilia—Bárány Istvánné, továbbk. növ. Férjhezment 1920-ban Négy gyermeke van; lakik: Mediaş-Aries.

Borbély Póli—Polonyi Istvánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1917-ben. Egy kis leánya van; lakik: Torda.

Szeőke Mártha, érettségi vizsgát tett a gimn. 1924-ben. Tanulmányait folytatja Rómában az egyetemen.

Lőrincz Berta, végezte a polg. isk. 1914-ben; lakik: Odorheiu, Str. Ştefan cel Mare 42.

Szilágyi Irma, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Otthon van, (nagyon beteges); lakik: Lunca-Mureşului (Székelykocsárd).

Kyri Erzsébet, női felső ker. isk. növ. Továbbképezi magát egy Orsolya-zárdában „Marienheim", Glasenbach bei Salzburg.

Simó Mária, végzett 4 gimn. Egy füszerüzletben van alkalmazásban.

Gámentzy Ibolya, végzett 2 gimn oszt. A 3—4. oszt. Temesvárt végezte; lakik: Temesvár, III. Str. Corbului 8.

Kegyes Anna, végezte a tanárképzőt. Tanárnő. Lakik: Gherla.

Papp Annus, végezte a tanárképzőt Budapesten. Otthon van. Lakik: Gherla.

Papp Róza, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Vőlegénye: Kolumbán József. Vegyészgyakornok. Lakik: Sibiu.

Koronky Nusi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. M. Costin 14.

Tamássy Anna—Szakáll Aladárné, végzett 4 polg. isk Lakik: Bpest, Thököly ut 69.

Domby Mária — Radványi Emilné, gimn. érettségi vizsgát tett. Bpesti egyetemre járt, tanárnői oklevelet szerzett.

Obitz Irén, végzett 4 polg. Otthon van. Lakik: Bpest VII. Izabella u. 27/a I. 9.

Obitz Kató—Téglás Kálmánné, végzett 4 polg. Lakik: Ujszász, Pest m.

Kovács Piroska — Nişugescu Györgyné, érettségi vizsgát tett a női felső kereskedelmi isk. 1920-ban. Férjhezment 1923 ban. Lakik: Cluj, Str. Nouă.

Turai Irén—Szabó Gézáné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Férjhezment 1926 ban. Hivatalba jár, a vasutnál van alkalmazva.

Zempléni Mici, négy polg. végzett Nővérével együtt nagy penziót tart fenn, Pallagpuszta-Debrecenben

Udvarhelyi Margit, négy gimn. végzett. Varrni tanul.

Buda Ella—Barbuné, érettségi vizsgát tett a gimn., egyetemet végzett. Egy ideig tanitotta a románt a ref. gimn.-ban és az egyetemi könyvtárban volt alkalmazva. Dél-Amerikába mentek.

Muhay Erzsébet—Bakocs Györgyné, négy gimn. és ker. tanf.-ot végzett. Férjhez ment 1926-ban; lakik: Cluj, Kálvária-u. 30.

Kacsó Margit—Gorgán Sándorné; lakik; Cluj, Dohángyár-u. 16.

Talán—Széplaky Róza, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett. Irodába jár.

Nagy Karola, érettségi vizsgát tett a gimn. 1925-ben. Közjegyzői irodába jár; lakik; Ocland, Jud. Odorheiu.

Vasváry Margit, polg. isk. végzett 1922-ben. Állásban van Dr. Metesnél. A kolozsvári leányklub tagja.

Szilágyi Piroska, négy polg. és ker. tanf.-ot végzett 1923-ban. Otthon van. A kolozsvári leányklub tagja.

Koncz Margit, négy gimn. végzett. Ipariskolában jár. A kolozsvári leányklub tagja

Kuibusz Anna, gimn. növ. Varrni tanul; lakik: Cluj, Str. Matilor 139.

Szász Izabella, Csikszentkirály. Sok jótékonycélu előadáson közreműködik.

Diószeghy Anna—Muradin Lukácsné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Kis leánya van; lakik: Harasztos.

Fekete Ilonka érettségi vizsgát tett a gimn. 1924-ben. 1926-ban tartotta eljegyzését Biró Bélával.

Farnos Ella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Budapesten van állásban.

Farnos Böske, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Nagyenyeden van állásban.

Kanzler Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1925-ben. Menyasszony.

Benkő Mária—Kiss Árpádné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1924-ben. 1926-ban férjhez ment; gyógyszerész a férje

Weszternayer Rózsi—Réner Jánosné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Facset.

Kovács Fréda—Balázs Lorándné, gimn. növ. Két gyermeke van.

Márk Itta—Dr. Dósa Endréné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Két gyermeke van; lakik: Nyárádszereda.

Bácsi Erzsébet—László Ferencné, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1921-ben. Férjhez ment 1927-ben; lakik: Kolozs.

Harmath Vera—Darkó Aladárné, érettségi vizsgát tett 1917-ben. 1920-ban férjhez ment, férje bankigazgató. Három fia van; lakik: Turda.

Muntean Leticia, érettségi vizsgát tett 1919-ben. A kolozsvári festőiskolába jár.

Papp Annus—Dr. Hankó Tiborné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1915-ben. Egy kis leánya van; lakik: Marosvásárhely.

Bartunek Szeverin, négy gimn. végzett. Otthon van. A leányklub tagja.

Gr. Teleki Ella—Vladár Ervinné, továbbképzős volt 1924-ben.

Anka Zsófia—Zudor Istvánné, négy polg. végzett; lakik: Cluj, Rákóczi-ut.

Balla Éva, négy gimn. végzett, azután a „Notre Dame de Sion" intézetben volt, Bukarestben. Most otthon van.

Gyarmathy Magda, négy gimn. végzett, azután Váradon volt egy évig az Orsolya zárda továbbképzőjében.

Remisovszky Sári, négy gimn. végzett. Szebenben végezte az egy éves német ker. tanfolyamot.

Székely Irma, négy gimn. végzett és Nagyszeben végezte az egy éves német ker. tanfolyamot.

Barabás Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Budapestre költözött szüleivel. A Magyar Nők Egyesületének alkalmazottja Férjhez ment.

Barabás Irén—Vörösmarthy Lászlóné, női felső ker. isk növ.

Cserny Eszter, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920 ban. Nagyváradon az Agrár Takarékpénztárnál volt könyvelő. Férjhez ment.

Eperjessy Anna—Mező Lászlóné, érettségi vizsgát tett a gimn.; lakik: Medgyes.

Petres Erzsébet, női felső ker. isk. növ. A „Minervá"-ban van alkalmazva.

Gáll Gizella, érettségizett a női felső ker. isk. 1925-ben. A „Minervá"-ban van.

Gáll Gabi, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Irodába jár.

Handler Elza, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Férjhez ment 1926-ban. Irodába járt.

Handler Izabella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923 ban. Irodába jár.

Handler Ilona, végezte a női felső ker. isk. Irodába járt.

Handler Lilly, női felső ker. isk. növendék. Otthon van.

Jancsó Ilona, női felső ker. isk. növ. Magyarországon érettségizett, irodába jár; lakik: Korontno.

Kun Gabriella—Dr. Niszalovszky Endréné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Két gyermeke van; lakik; Budapest, Bethlen-u 4

Dr. Benedek Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban Egyetemet végzett Budapesten. Most tanárnő Mezőturon, előbb tanitott Pesten a Sz. Margit leánygimnáziumban.

Dávid Erzsébet—Travnicek Vincéné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Egy kis lánya van; lakik: Cluj, Str. Negruzzi 1.

Kádár Rózsi, gimn. növ. Szombathelyen bankban van alkalmazva.

Buzeskó Irma—Izmael Ferencné, végzett 4 polg. isk. 1913-ban, a háztartási isk. 1914-ben. Férjhezment 1917 ben.

Bularin Aranka, végzett 4 gimn. Otthon van. Lakik: Torda, Str. Filipescu 7.

Donáth Mariska, 3 polg. oszt. végzett a Marianumba, 4. ket Bpesten. Ipari pályára lépett, kész varrónő.

Donáth Rózsika, 2 polg. oszt. végzett a Marianumban, 3—4 Pesten. Ipari pályára lépett. Egy budapesti divatárú üzletben van alkalmazva. Lakik: Bpest X. Rákos fütőháztelep XII. e. 1. sz.

Borsós Magda, gimn. V. oszt. végezte. Otthon van. Lakik: Arad.

Pál Anna, gimn. 4 oszt. végezte 1925 ben. Alkalmazásban van egy kézimunka üzletben.

Orbán Klára, gimn 4 oszt. végezte 1925-ben. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Str. Sub Deal 2.

Réb Magda—Bőszné, gimn. érettségi vizsgát tett. Lakik: Temesvár, Str. Helvet 27.

Dánér Lenke—Fogarassy Balázsné, érett-

ségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban Lakik: Brassó, Forrás u. 8.

Z. Zatlukál Zsóra, a Marianumban a II. el. végezte. Otthon segit a háztartásban. Lakik: Tusnád-fürdő, Mariska Villa.

Kabos Margit — Dr. Marselek Zoltánné, gimn. érettségi vizsgát tett. A Kőbányai Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kulturosztály-vezetője. Lakik: Bpest, X. Pongrácz u. 17.

Gyárfás Mariska—Maria dr. Telia, gimn. növ. 1 kis lánya van. Lakik: Str. Andrei Mureşan 20.

Gaszner Ica, továbbképzőt végzett, Debrecenben folytatta tanulmányait. Menyasszony. Vőlegénye: Pop Iancu, polgármester. Lakik: Érmihályfalva.

Vaszary Alexa., gimn. érettségi vizsát tett. Lakik: Balatonfüred, Vaszary-villa. Zala m.

Vaszary Eszti, volt gimn. növ. Férjhezment.

Vaszary Riza, volt gimn. növ. Otthon van.

Majzik Ilonka, 4 polg. oszt. végzett. Otthon van. Lakik: Debrecen, Teleki ut 78.

Brassay Rózsi—Simon Balázsné, háztartási isk. végzett 1913 ban. 1922 ben férjhezment. Van egy kis fia és egy kislánya. Lakik: Kecskemét, Honvéd tér 16.

Felvinczi Éva, 2 el. oszt. végzett a Marianumba, most IV. elemibe jár Nagy-Sármás on. Lakik: Şărmaşul Mare.

Pethő Rebeka, 4 gimn. végzett. Otthon van és segit a háztartásban Lakik: Şărmaşul-Mare.

Máthé Rózsi, el. isk. IV. oszt. végezte a Marianumban, I.—II. polg. Nagybányán, III.—IV. gimn. Kolozsvárt a ref. leánygimn. ban. Most otthon segit a háztartásban.

Magyarossy Margit—Vincze Pálné, végzett 4 polg és ker. tanf.-ot 1913-ban. 1918-ban férjhez ment. Van egy kis leánya és egy kis fia. Kis leánya a Marianum el. isk. I. oszt.-ba jár. Lakik: Cluj, Pap u. 68 I/12.

Magyarosy Irma—Vágó Rudolfné, IV. polg. végzett. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 92.

Hancz Rózsi—Kovács Józsefné, végezte a ker. tanf.-ot 1919 ben. Férjhezment 1924-ben. Van egy kis fia.

Tana Margit, végezte a IV. polg. és ker. tanf.-ot. Hivatalba jár. Lakik: Bölön u. p. Nagyajta. J. Treiscaune.

Szathmáry Margit, IV. polg. oszt. végzett. Lakik: Cluj, Str. Gheorghe Enescu 59.

Olasz Ella, gimn. növ. Pesten érettségizett. A Nagyváradi Urileányok Clubjának az elnöknője.

Kádár Piroska, gimn. növ. Gimn. tanulmányait végzi.

Kocsis Vilma—Tamás Istvánné, érettségi

Hirschler Edit és Olga.

vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban; lakik: Osdola.

Müller Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Hét év óta a Városi osztálymérnökségnél mint könyvelő van alkalmazásban.

Mischinger Irén—Schönauer Norbertné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Két gyermeke van; lakik: Szászrégen.

Matavovszky Mária, érettségi vizsgát tett a gimn Szegedi egyetemet végezte. Orvosnő lett.

Matavovszky Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ban. Irodába jár.

Simó Emilia, érettségi vizsgát tett a gimn. Egyetemet végzett. Tanárnő Nagyszebenben, a Terézianum árvaházban, a Nővédőegyesületnek titkára és a Leányklub elnöke.

Moldoványi Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. Budapesten végezte az egyetemet; vegyészmérnök lett.

Kóródy Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Budapesten végezte az egyetemet; vegyészmérnök lett. Vőlegénye: Dr. Kaczandér.

Schiffer Erna, végezte a női felső ker. isk. 1925-ben. A Schuszter cégnél könyvelő.

Balázs Mária—Dr. Paál Andorné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban; lakik: Budapest, Nagy Sándor-u 21.

Pethő Gizi—Tarr Béláné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban; lakik: Kolozsvár.

Dr. Palló Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. A berlini egyetem hallgatója.

Pogonyi Mariska—Prádai Benjaminné. Férjhezment 1922-ben.

Sámi Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon van; lakik: Budapest.

Szele Lilly—Szász Károlyné, végzett 4 polg.

Vajszada Judit, érettségi vizsgát tett a noi felső ker. isk. és a gimn. 1914. ill. 1915-ben. Tanárnő a pécsi női felső keresk. iskolában.

Halász Anna—Renner Gusztávné, végzett 4 polg ; lakik: Cluj, Szamosközi-u. 25.

Némethy Hajnalka, végzett 4 polg.; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 4.

Magyari Judit—Leővey Leóné, végzett 4 polg.; lakik: Cluj, Str. Horea.

Becski Irén—Dr. Hamburgné, (4 polg.) érettségi vizsgát tett a gimn.; lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand (Bristol).

Tauber Erzsébet, érettségi vizsgát tett a gimn.; lakik: Cluj, Calea Reg. Ferd. (Bristol).

Bardócz Mária Finta Gézáné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.; lakik: Cluj, Piata Unirii.

Frank Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Divatszalont nyitott Kolozsvárt;

lakik: Cluj, Str. Bucovina.

Knopf Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Férjhezment: lakik; Bánffyhunyad.

Pazar Gabriella, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Banktisztviselőnő.

Pribnow Erzsébet—Adorján Árpádné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban.

Szentiványi Antonia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. A Leszámitoló Bankban van alkalmazásban.

Ullmann Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban Otthon van és vezeti az „Ibolya csarnok" üzletet; Cluj, Str. Regina Maria.

Veress Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Zsibón irodába jár.

Fejér Viola, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1918-ban. Férjhezment; lakik: Zilah.

Preisz Erzsébet, végzett 4 polg. Irodába jár; lakik: Cluj.

Gaál Rella—Szabó Sándorné, érettségi vizsgát tett a leánygimn. 1917-ben. Orvosi szakon volt a szegedi egyetemen.

Hannig Ilona végzett 4 gimn. oszt 1924-ben. Zenekonzervatoriumot végez és zongoraórákat ad.

Oprescu Florika, továbbképzőbe járt. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Cluj.

Pausinger Emma, végezte a ker. tanf.-ot 1913-ban. Férjhezment a szászrégeni polgármesterhez. Lakik: Reghinul-săsesc.

Naményi Jolán—Trojánovicsné, gimn. növ. Bpesten érettségizett. Az amerikai konzulátus irodájában volt alkalmazva Bpesten. Lakik: Felsőmagyarországon.

Hihn Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Először hivatalba járt és azután továbbképezte magát az énekben és most jóhirű opera énekesnő. Jelenleg Berlinben van.

Joanovits Myra, gimn. érettségi vizsgát tett 1923-ban. Egyetemre jár, német francia szakos. Jelenleg a párisi egyetemen van.

Lehötz Mária — Kiss Ferencné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Hivatalba jár.

Logajda Mária, gimn. érettségi vizsgát tett. Az első magyar közgazdászok egyike. 1925-ben Belgiumba ment hosszabb időre.

Erdélyi Margit—Tóth Józsefné, végezte a ker. tanf.-ot

Novák Julia, végzett 4 polg. oszt Egy kolozsvári üzletben pénztárosnő.

Novák Irén, végzett 4 polg. oszt. 1920-ban. Varrodája van.

Csányi Sarolta, végzett 4 polg. oszt. Kalapkészitéssel foglalkozik.

Meixner Jenny—Donogán Gerőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Férjhezment 1925-ben.

Molnár Kató, végzett 4 polg. oszt. Postahivatalnoknő Pesten. Az „Erzsébet Leányegyesület" vezetője. Lakik: Erzsébetfalván.

Molnár Boriska, végzett 4 polg. oszt Postán volt alkalmazva, de betegsége miatt elhagyta állását.

Molnár Ilonka, végzett 4 polg. és 1 képző tanf.-ot. Nővére helyén van a postán. Pesten.

Nagy Rózsi—Jakubicsekné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban. A román operánál működik.

Sáhin Róza, női felső ker. isk. növ. Férjhezment.

Kádas Mária, ker tanf.-ot végzett. Szamosujvárt gimn. érettségi vizsgát tett, Pesten egyetemre járt, most gyógyszerésznő Nagykátán.

Székely Aranka, ker. tanf.-ot végzett. A szamosujvári szeszgyárban van alkalmazva.

Vass Margit—Matos Sándorné, ker. tanf.-ot végzett. 1918-ban férjhezment, van egy fia. Lakik: Mediaș.

Weissberger Edit, gimn. növ. Tanulmányait a marosvásárhelyi francia intézetben folytatta

Werner Hildegard—Orendi Ervinné, női felső ker. isk. növ. 1925-ben ment férjhez.

Bartha Irén—mezőpaniti Gaál Gézáné.

Manz Mária—gyapai Oláh Antalné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. 1924-ben férjhezment.

Zakariás Piroska—Berger Béláné, gimn. érettségi vizsgát tett.

Lakatos Margit, végezte a 4 polg. oszt. Fényképész lett.

Földvári Livia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Irodába jár. Lakik: Dicsőszentmárton.

Szegedi Erzsébet — Kiss Józsefné, keresk. tanf.-ot végzett. 1924-ben férjhezment.

Dr. Dézsi Irén—Dr. Petres Józsefné, gimn. érettségi vizsgát tett. Pesten egyetemet végzett. 1924-ben férjhezment.

Dézsi Edit—Ali Sebad Seim-né, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban. 1924-ben férjhezment. Törökországban laknak.

Jurcán Kornélia — Pleșa Emilné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk-ban. 1924-ben férjhezment.

Nagymihály Anna—Dr. Várhelyi Gyuláné, továbbképzői növ. 1924-ben férjhezment.

Wartenberg Margit—Dr. Schlinger Lajosné, női felső ker. isk. Kis leánya van. Lakik: Sinei.

Ujhelyi Malvin—Rosenfeld Lászlóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban.

Oláh Vilma, végezte a ker. tanf.-ot 1917-ben. Lakik: Cluj, Cal. Victoriei 74.

Oláh Lili, 5 évig járt a Marianumba. Otthon van.

Csizér Olga — Matyasovszky Lászlóné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk-ban. 2 fia van.

Bischoff Szefi—Bögözy Gézáné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. 1925-ben férjhezment.

Bibó Ella, gimn. érettségi vizsgát tett 1923-ban. Egyetemre jár, gyógyszertan hallgató.

Tulics Ilonka—Kalló Lajosné. Férjhezment 1923-ban.

Viski Böske, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban. A „Magyar Nép" kiadóhivatalánál van alkalmazva.

Sükösd Mici—Dr. Pataki Mihályné. Lakik: Magyarrégen.

Tömösvári Margit — Dr. Kun Miklósné, háztart isk. növ. 1911—12-ben. 2 gyermeke van. Lakik: Nákófalva.

Szilágyi Jolán—Kovács Gyuláné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban Férjhezment 1923-ban.

Szabó Anna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk.-ban. Otthon van.

Tulogdi Kató, végzett 4 gimn. Szebenben járt a német ker. tanf.-ra.

Kati Erzsébet, gimn. érettségi vizsgát tett 1917-ben. 1922-ben letette a doktorátust a szegedi egyetemen. Most tanárnő; tört. és latin szakos.

Belányi Mici, gimn. növ. Bpesten végezte az egyetemet.

Kocsis Lolly — Ehmerné, gimn. érettségi vizsgát tett. Egyetemre járt. Lakik: Königsberg-Poroszország, Wrangelstr. 4/a II.

Ajtay Marietta — Dózsa Andorné, keresk. tanf.-ot. végzett.

Szántó Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső keresk. isk. 1920-ban. Hivatalnoknő, a „Furnitura" nagykereskedésnél.

Szántó Irma—Enghiurliuné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben.

Kovács Irma, gimn. érettségi vizsgát tett 1922-ben. Egyetemet végzett, német francia szakos.

Csia Róza, gimn. érettségi vizsgát tett. Egyetemet végzett, orvosnő lett. Egy orvos felesége. Lakik: Budapest.

Csia Ilus, gimn. érettségi vizsgát tett 1922-ben. Egyetemet végez, orvosnő lesz.

Borsai Mici érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Otthon van. Lakik: Cluj.

Hienz Éva, 4 gimn. végzett. Azután a N. D. de Sion intézetbe ment. Budapestre.

Simon Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Marosvásárhelyen van alkalmazva.

Köblös Erzsi, érettségi vizsgát tett a gimn. Kolozsvári Leszámitoló Banknál tisztviselőnő. Menyasszony.

Dely Erzsébet—Fehérváry Gézáné, 4 polg. végzett.

Márton Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1922-ben. A gyufagyárban van alkalmazásban.

Galambos Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. A gyufagyárban van alkalmazva.

Kovács Erzsébet—Zsakó Kálmánné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Kis fia van.

Prámer Margit, gimn. és ker. tanf. végzett. Cluji egyetemen hivatalnoknő.

Rettegi Gizella—özv. Pozáczkyné, 4 polg. végzett. Férje meghalt. Hentesüzlet társtulajdonos.

Stief Margit, 4 polg. és ker. tanf. végzett. Férjhezment.

Kovács Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1922-ben. Hivatalba jár.

Jerémiás Erzsébet - Dr. Holló Endréné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Lakik: Cluj, Rákóczi-ut 4.

Boskovits Irén—Dr. Farkas Ernőné, 4 polg. isk. végzett. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferd. 21.

Hercz Blanka, Dr. Balázs ügyvéd irodájába jár. Lakik: Cluj, Piata Unirii 32.

Bocskay Margit, Bauch üzletben van. Cluj, Cal. Regele Ferdinand 1.

Haffner Mariska, Haffner & Kohn üzlet, Cluj, Cal. Victoriei 7.

Juhos Róza—Hoffer Antalné, 4 polg. és ker. tanf. Lakik: Cluj, P. Mihai Viteazul 32.

Konrád Gizella. Vizvezeték hivatalnál van, Cluj, Bolyai-u.

Schwarz Irén. Első Erdélyi Biztositónál van. Cluj, Piata Unirii 8.

Bócz Ágnes—Ákoncz Miklósné, Lakik: Cluj, Bartha Miklós-u. 2.

Tunyoghy Gizella—Dr. Vayna Andrásné. Lakik: Cluj, Kurta-u. 1.

Gaál Mária, négy polg. és ker. tanf. végzett. Törvényszéki jegyző.

Szántó Nusi, négy polg., Tordán az egyéves ker. tanf. végezett. Irodába jár. Zenetanárnőnek készül.

Stefanovits Olga, 4 polg. végzett. Üzletbe jár.

Ammer Margit, 4 polg. végzett, varrónő lett.

Szakács Ilona, 4 polg. végzett, varrónő lett.

Rosenblatt Etelka, 4 polg. végzett. Festőiskolába jár.

Homovits Irén, 4 polg. végzett. Otthon vezeti a háztartást.

Donogán Böske, 4 polg. Ipariskolát végzett.

Vasváry Böske—Reck Jenőné, 4 polg. végzett. Egy kis leánya van.

Lázár Margit, 4 polg. végzett. Menyasszony.

Schramm Erzsi 4 polg. végzett. Férjhezment.

Maldaker Aranka, 4 polg. végzett. Menyasszony.

Héjja Mariska—Bodorits Jánosné, 4 polg. végzett. 2 gyermeke van. Lakik: Gödöllő.

Fejér Viola—Balássy Györgyné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Lakik: Zilah.

Bilkei Margit—Eliásné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Egyetemet végzett. Lakik: Cluj, Tordai-ut 37.

Szőllőssy Gizella, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot 1921-ben. Mezőgazdasági Banknál van alkalmazva.

Dants Blanka. női felső ker. isk. növendék. Hivatalba jár. Lakik: Cluj, Str. Reg. 83. Inf. 7.

Nyiredi Gabriella, végzett 6 gimn. Repatriált. Lakik: Budapest, Kisfaludy-u. 28/a.

Ujvárosi Baba—Borbély Istvánné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben.

Fülöp Edit—Péter Sándorné, érettségi vizsgát tett a gimn. Lakik: Budapest.

Tószeghy Margit—Dr. Poszler Lászlóné, érettségi vizsgát tett a gimn. Lakik: Cluj, Str. Florilor 5.

Gyulai Ilona—Aszlán Károlyné. Lakik: Cluj, Str. Bratianu 53.

Aszlán Baba—Novák Gerőné. Lakik: Cluj, Str. Iuliu Maniu 6.

Bencsik Mimi, végezte a ker. tanf.-ot. Otthon tovább tanult nyelveket.

László Tuci, végzett 4 polg. Váradon járt a kereskedelmibe.

Suhajda Erzsébet, érettségi vizsgát tett a gimn. Zilahon patikus gyakornok. A Leányklub tagja.

Róth Margit, végzett ker. tanf.-ot. Katonai Konzumnál van.

Friedmann Ida, végzett ker. tanf.-ot. Otthon van.

Haydél Vilma, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot Továbbképezi magát az énekben. A Leányklub énekvezetője.

Kozák Erzsébet, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. Otthon van.

Nagy Ilonka, végzett 4 polg. és ker. tanf,-ot. Otthon gazdasszonykodik.

Schmál Róza, végzett ker. tanf.-ot. Melissa cukorkagyárban levelező és könyvelő

Szabó Mária—Klatrobecz Györgyné, végzett ker. tanf -ot Mielőtt férjhezment, a Hitelbankban volt.

Széll-Benedek Erzsébet. végzett keresk. tanf.-ot. Nagyenyeden ügyvédi irodába jár.

Turóczy Mária, végzett 4 polg. és ker. sk. tanf.-ot. Dr Weisz ügyvédnél van irodában.

Winkler Annus, végzett 4 polg. és keresk. tanf.-ot. Az EML szerkesztőségében van.

Goldstein Ilonka, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. Irodába jár.

Kiss Baba, végzett 4 polg. és ker. tanf -ot. A bíróságnál van.

Lázár Margit—Kerényiné, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot.

Léhni Erna, végezte a ker. tanf.-ot. Menyasszony.

Némethy Klári, végezte a ker. tanf.-ot. Férjhezment. Lakik: Nagyvárad.

Orbay Zsuzska, végezte a ker tanf.-ot. A Budapesti Képzőművészeti Akadémián tanul festeni.

Szántó Irén, végezte a ker. tanf.-ot. Elektromos Gyárban van.

Solymossy Viola, továbbképzői növ. Festésben továbbképezi magát.

Csaszlava Etelka, háztartási isk. növ. Fest és zongorázik.

Szőts Erzsi - Şireagu Endréné, érettségi vizsgát tett a gimn. Hivatalba jár. Férjhezment 1925-ben. Lakik: Cluj. Str Reg. Maria 6.

Dudutz Ágneş, érettségi vizsgát tett a gimn. Férjhezment Marosvásárhelyt. Egy kis fia van.

Dudutz Julia—Marthy Ferencné, háztartási növ. Amerikába ment.

Dudutz Anna, érettségi vizsgát tett a gimn. és ker. akadémiát végzett.

Karácsonyi Fruzina, érettségi vizsgát tett a gimn. Férjhezment.

Krausz Böske, érettségi vizsgát tett a gimn. Belépett a szatmári Irgalmas Nővérek rendjébe.

Dick Margit, végzett 4 polg. Férjhezment. Egy kis leánya van.

Fridrich Ilona, végzett 4 polg Férjhezment.

Fridrich Grete, végzett 4 polg. Pesten végzi a Gazdasági iskolát.

Fridrich Mici, végzett 4 polg. Férjhezment.

Hosszu Klára, végzett 4 polg. és keresk. tanf.-ot. Férjhezment. Egy gyermeke van.

Hosszu Judit, végzett 4 polg. és tanitóképzőt.

Tóth Mária—Tóth Józsefné, végzett 4 polg. 1913-ban. A róm. kath. státusnál volt hivatalban. Férjhezment 1923-ban. Egy kis leánya van. Dr. Nagy Lászió ügyvéd irodájában van.

Tóth Berta—Csarnay Andrásne, végzett 4 polg. 1913-ban. Varrni tanult. Férjhezment 1927-ben.

Friedmann Paula, végzett 4 polg. Férjhezment.

Fenyő Róza, végezte a ker. tanf.-ot. Férjhezment.

Filippi Vilma, végzett 4 polg. és tanitónőképzőt.

Bányai Ella, végzett 4 polg. Férjhezment.

Mádli Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1923-ban. Otthon van. Lakik: Turda.

Schnellbach Mici, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Tisztviselőnő a temesvári műmalomban.

Székely Irén, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Tisztviselőnő a Renner bőrgyárban.

Szrága Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Otthon van. Lakik: Alba-Iulia.

Izsáky Polixéna, végezte a női felső ker. 1925-ben Tisztviselőnő a Marmorosch Bankban.

Czink Anna, polg. isk. végzett. Férjhezment. Lakik: Cluj.

Schuller Gizella, női felső ker. isk. növ. A szövőgyár irodájában van.

Féder Dóra, éretts. vizsgát tett a gimn. Férjhez ment.

Nagy Virginia, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Állami iskolában titkár. Lakik: Cluj.

Vass Ilona—Szilágyi Árpádné, női felső ker. isk. növ. Lakik: Torda, Str. Ioan Rațiu 14.

Csiky Sári, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbankban tisztviselő.

Csiky Edit, női felső ker. isk. növ. Otthon van.

Brüller Eszter, női felső ker. isk. növ. Otthon van. Lakik: Csikszereda.

Sterba Valeria, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Otthon van. Lakik: Miklóirtás

Kádár Klára, háztart isk. növ. Férjhezment. Lakik: Cluj.

Czaga Böske, végzett 4 el. és 4 gimn. Ipariskolába járt. Menyasszony, vőlegénye Ammer Károly.

Czaga Manci, 4 gimn. végzett. Ipariskolába járt, masamodságról vizsgázott, aranyérmet és oklevelet szerzett.

Polivka Margit—Dr. K. Katona Lajosné, éretts. vizsgát tett a gimn. Egyetemet végzett Budapesten. Lakik: Budapest, Hungaria-ut 167. I. 12,

Polivka Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Férjhezment. Van egy féléves fia. Cime: Jelena K. Solonar. Beograd. Visujiieva ul. 13. I. spr. Jugoslavia.

Regenhárt Lucia, női felső ker. isk. növ. Otthon van. Lakik: Rákospalota.

Dr. Barabás Ida—Dr. Radó Tiborné, gimn. érettségi vizsgát tett. Egyetemet végzett. Lakik: Szeged.

Szentmiklósy Irén, női felső ker. isk. növ. Otthon van. Lakik: Nagyszalonta.

Radó Ilonka—Dr. Lorentz Béláné, női felső ker. isk. növ. volt 1913-ban. Lakik: Cluj, Str, Iuliu Maniu 6.

Mustardy Erzsébet, gimn. érettségi vizsgát tett, ker. akadémiát végezte 1921-ben. Lakik: Cluj, Str. Regală 16.

Nagel Eleonora. Lakik: Bpest, X. Auguszta telep, Gr. Bethlen I. u. 3.

Nagel Erzsébet, polg. isk. végzett. A Czell sörgyárban van alkalmazva, mint könyvelő.

Szilágyi Erzsébet—Miess Viktorné, végezte a ker. tanf.-ot. Lakik: Torda, Szodagyár.

Szalontai Ilona, polg. isk. végzett. Üzletbe jár.

Szalontai Erzsébet, polg. isk. végzett. Üzletbe jár.

Gajzágó Teréz, 4 gimn. oszt. végzett. Otthon van Lakik: Cluj, Str Ioan Ghica 8.

Becski Irén, polg. isk. végzett. Férjhezment.

Nemes Anna—Garove Lászlóné, ker. tanfolyamot végzett. Lakik: Erzsébetváros.

Murányi Piroska, gimn érettségi vizsgát tett. Egyetemet végzett. Tanárnő Bpesten.

Jäger Grete, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon van. Lakik: Alba-Iulia.

Lázár Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban. Otthon van.

Király Róza, gimn. növ. Otthon segit a háztartásban.

Sipos Margit, 4 gimn. oszt. végzett. Német intézetbe ment. Lakik: Cluj. Str. Babului 2

Nemes Mária, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1916-ban. Férjhezment.

Gassner Margit, polg. isk. és ker. tanf.-ot végzett. Otthon vezeti a háztartást. Lakik: Debrecen.

Gerstner Ida, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1919-ben. Otthon van Lakik: Ruttka.

Szabó Ella, végzett 4 gimn. A marosvásárhelyi francia intézetben van.

Moldvay Irén, végzett 4 gimn. Az „Apostol" gyógyszertárban van.

Ujhelyi Margit, végzett 4 gimn. és Nagyszebenben a német ker. tanf. Irodában német könyvelő.

Goldner Teréz, 4 polg. és ker. tanf. végzett. A Royal drogeriában van.

Izsáky Margit, ker. tanf. végzett. Férjhezment.

Jéger Elly, ker. tanf. végzett. Férjhezment.

Goldner Berta, ker. tanf. végzett. Tisztviselőnő Kolozsvárt.

Róth Szeréna, 4 polg. végzett. Férjhezment.

Bartha Irén—Buna Sándorné, 4 polg. végzett. Lakik: Cluj, Szondi-u. 6.

Rózsa Mária, 4 polg. és ker. tanf. végzett.

Rózsa Ilona, 4 polg. és ker. tanf. végzett. Tisztviselőnő az Emke drogériában.

Petrovici Paula, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1914-ben. Zenében tovább képezte magát, a kolozsvári román tanitónőképzőben hegedü órákat ad.

Rizler Olga, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Egyetemet végzett.

Stein Stefania érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1905-ben Férjhezment. 3 gyermeke van.

Fellner Ilma, női felső ker. isk. növ. Szatmáron érettségizett. Férjhezment

Tunkel Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk 1922.-ben. Férjhezment.

Szász Leontin, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Otthon segit az üzletben.

Alanaziu Olga és Irén, továbbk. növ. Festésben tovább képezik magukat.

Balló Piroska, négy polg. végzett. Férjhezment.

Butyka Juliska—Darkó Sándorné, négy polg. és ker. tanf végzett.

Rudy Jolán, négy polgárit végzett. Menyasszony.

Barabás Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1921-ben. Férjhezment egy vasuti tisztviselőhöz. Lakik: Budapest.

Brunner Margit, érettségi vizsgát tett a gimn. A Marmarosch Bankban van.

Brunner Erzsébet—Horváth Jánosné, gimn. érettségi vizsgát tett.

Biró Ella, gimn. növ. Gyógyszerész gyakornok. Lakik: Sepsiszentgyörgy.

Benedek Margit—Dr. Benedek Jánosné, érettségi vizsgát tett a gimn. Lakik: Budapest.

Eszterházy Ágnes, négy polg. végzett. Férjhezment.

Eszterházy Zsófia, négy polg. végzett. Férjhezment.

Győri Margit—Lőrinczy Mózesné, érettségi vizsgát tett a gimn, egyetemre járt.

Székely Ica, négy polg. és ker. tanf. végzett. „Adria" bizt. intézetnél van.

Bugovoszky Alice, négy polg. és ker. tanf. végzett. Budapesten a „Hangya" tisztviselője.

Guthy Sáry, gimn. növ. Férjhez ment.

György Irén—Bothné, négy polg. végzett. Egy kis leánya van.

Kovács Irén—Banzek Károlyné, négy polg. és ker. tanf. végzett.

Kovács Margit, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Hivatalba jár.

Németh Róza—Demeter Istvánné, ker. tanf. végzett 1918-ban.

Huszár Margit—Krausz Jenőné, négy polg. végzett. Lakik: Budapest.

Hikkel Ilona—Király Jánosné, négy polg. és ker. tanf. végzett. Lakik: Cluj, Str. Izabella 4

Kakucs Irén, érettségi vizsgát tett a gimn. Marosvásárhelyen van hivatalban.

Kozák Erzsi. négy polg. és ker. tanf végzett. Az „Ellenzék" kiadóhivatalában van alkalmazva.

Kudelka Mici—Burghofferné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Lakik: Mitweiden, Németország.

Kristó Ilona, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. Szegeden van férjnél.

Zöldy Gabriella, végezte a ker. tanf.-ot. Otthon van. Lakik: Gyula.

Gruber Margit—csernakereszturi Baár Győzőné, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1923-ban.

Porumba Irén, ker. tanf. növ. Miskolcra ment.

Sárossy Maltild—Dr. Boila Pálné, keresk. tanf. végzett. Egy kis leánya van.

Vasváry Piroska, gimn. növ. Otthon segit a háztartásban.

Vasváry Olga, gimn. növ. Otthon segit a a háztartásban.

Kiss Ilonka, ker. tanf. Otthon segit a háztartásban.

Olajos Irna, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. A Hitelbank tisztviselője.

Pauer Elvira—Dr. Paul Stefánné, négy polg. végzett. Két gyermeke van.

Kovács Róza—Butyka Ferencné, négy polg. végzett. Lakik: Cluj, Attila-u. 11.

Butyka Maria—Muntean Istvánné, négy polg. végzett. Egy kis leánya van. Lakik: Cluj, Monostori-u. 87.

Butyka Jolán—Darkó Lajosné, érettségi vizs-

gát tett a női felső ker. isk. Lakik: Cluj, Honvéd-u. 26.

Butyka Róza—Kiss Árpádné, négy polg. végzett. Lakik: Cluj, Krizbay-u. 29.

Bálint Mária—Szabó Albertné, végzett 4 polg. Leánya a Marianum gimn. II. oszt.-ba jár.

Losonczy Róza—Kolumbánné, végzett 4 polg. Leánya a Marianum gimn. I. oszt.-ba jár.

Bodin Mária, végzett 4 polg. Most varrni tanul. Lakik: Cluj, Str. Horea 26.

Bodin Irén, végzett 4 polg. Iparískolába jár.

Winkelmayer Mici—Dr. Nagy Árpádné, végzett 4 polg. Lakik: Cluj, Str. Bravila 7.

Ábrahám Erzsébet, végzett 4 polg. Ákontzféle üzletben van. Lakik: Cluj, Vasváry Pál-u.

Ábrahám Anna, végzett 4 polg. Otthon van.

Pintye Anna, végzett 4 polg. és ker. tanf.-ot. Banca Centrala-ban van.

Baczóni Zzófia, végzett 4 polg. Otthon vezeti a háztartást.

Orbán Margit, végzett 4 polg. Üzletbe jár. Lakik: Cluj, Damjanich-u. 1.

Tarnai Margit—Folyovics Jánosné. Lakik: Cluj, Str. Şincai 15.

Székely Lucrécia—Nedelenné. Lakik: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 79.

Gyulai Margit, végzett 4 polg. Segit a háztartásban. Lakik: Cluj, Linceg-u 10.

Lusztig Erzsébet—Kacsir Józsefné, gimn. növ.

Wellmann Hilda—Dr. Jászay Károlyné Lakik: Fürdő-u. 7.

Gergely Anna, női felső ker. isk. növ. Háztartással foglalkozik.

Szász Judit, női felső ker. isk. növ. Otthon van.

Sófalvy Judit, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. Otthon van.

Wertheim Ilona, végzett 4 gimn. Irodába jár.

Szemző Aglaë, érettségi vizsgát tett a gimn. Szüleinél van Budapesten

Lászlóffy Éva, végzett 4 gimn. és továbbképző tanf.-ot. Otthon van.

Mayer Arabella és Ibolyka, végeztek 4 polg. Azután a verseci zárdában végezték a festő- és kézimunka tanfofyamot. Ibolyka meghalt. Menyasszony volt.

Debreczeni Böske, női felső ker. isk. növ. Menyasszony. Vőlegénye: Koszta Jenő.

Ady Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. Otthon segit a háztartásban. A Hölgykongregáció tagja.

Gombos Böske—Bubelini Samuné, érettségi vizsgát tett a gimn 1918-ban. Egyetemre járt. Van egy hároméves kis leánya.

Palasovszky Edit, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Férjhezment egy festőművészhez. Lakik: Budapest.

Moldoványi Mária, érettségi vizsgát tett a gimn 1918-ban. Férjhezment. Lakik: Budapest.

Szele Amália érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Férjhezment. Van egy négy éves kis fia. Lakik: Mármarossziget.

Adorján Olga, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Férjhezment.

Fógel Mici, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Zenetanárnő.

Dr. Bülgözdi Olga, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Egyetemet végzett. Körorvos.

Hirsch Margit—Dr. Cheresteşiu Victorné, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Egyetemre jár. Lakik: Cluj, Str. Regală.

Várady Irén, érettségi vizsgát tett a gimn, 1918-ban. Egyetemet végzett.

Dvorcsák Piroska, érettségi vizsgát tett a gimn. 1918-ban. Szegeden végezte az egyetemet. Orvosnő lett.

Dvorcsák Erzsébet, érettségi vizsgát tett a gimn 1922-ben. Otthon van. Lakik: Cluj, Str. Decebal 56.

Heller Lilly, érettségi vizsgát tett a gimn. 1922-ben. „Femina" kalapszalonja van. Lakik: Cluj, Piaţa Unirii 6.

Fischer Ilona, végzett 6 gimn. oszt. Marosvásárhelyt érettségizett. Egyetemre jár, orvostanhallgató. Menyasszony. Vőlegénye: Száva Ferenc.

Török Erzsébet, gimn. növendék. Színésznőnek készül. Budapesten a sziniiskolába jár.

Balázs Piroska, polg isk. növ. Szatmárt végezte a polg. tan. képzőt. Alfaluban tanit.

Balázs Ella, végezte a polg. isk. és Szatmárt a tanitónőképzőt. Otthon van szüleinél és vezeti a háztartást.

Elekes Emma, gimn. növ. Budapesten érettségizett. Egyetemre jár, mathematika és fizika szakra.

Kálnoky Polixena, végzett 4 gimn. oszt Irodába jár.

Kiss Mária, végzett 4 gimn. oszt. Irodába jár.

Unterreiner Irén, végzett 4 gimn. oszt. Pénztárosnő.

Nevelits Erzsébet, végzett 4 gimn. oszt. Otthon van.

Mohai Erzsébet, polg. tanárképzőt végzett.

Kiss Ida, gimn. növ. Testvérénél van. Lakik: Cluj, Kajántó-ut.

Csiky Viola, női felső ker. isk. növ. Tánctanfolyamokat rendez.

Rudy Gabriella, végzett 4 gimn. oszt. Otthon segit a háztartásban.

László Bözsi, végzett 4 gimn. oszt. Otthon segit a háztartásban.

Zsáky Erzsébet, végzett 4 gimn. oszt. Otthon segit a háztartásban.

Ady Juliska, női felső ker. isk. növ. Menyasszony. Vőlegénye: Báldi Imre.

Ady Klára, női felső ker. isk. növ. Férjhezment.

Waitsuk Sára—Ajvász Béláné, végzett polg. isk. és ker. tanf. Lakik: Székelykeresztur.

Bocsáncsy Zsóka, végzett négy gimn oszt. Nagyszebenben végezte a német ker. tanf. Férjhezment

Daniel Ibolyka, végzett négy gimn. oszt. Férjhezment. Lakik: Csikszentkirály.

Fülöp Gizi, végzett négy gimn. oszt. Férjhezment. Lakik: Kézdimártonfalva. Jud. Treiscaune.

Viola Margit, gimn. növ. Székelykereszturon folytatta tanulmányait, Otthon van.

Andrasofszki Magda, végzett négy gimn. oszt. Iparművészeti iskolába jár.

Andrasofszky Lilly, végzett négy gimn. oszt Otthon van.

Gspann Marcsa, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Férjhez ment. Lakik: Turda.

Horváth Erzsébet, érettségi vizsgát tett a női felső ker. isk. 1920-ban. Irodába jár.

Karácsonyi Margit, végzett négy gimn. oszt. és továbbképzőt. Nagyanyjánál van.

Drăgan Anna — Losonczy Gyuláné, polg. isk. növ, — Egy 8 hónapos kis fia van. Lakik: M. Ciuc.

Páska Viktoria, végzett 6 gimn. oszt. A bukaresti egyetemet végezte. Természettudomány szakos.

Tüköri Ilona, érettségi vizsgát tett a gimn. Bécsben jár egyetemre.

Kovács Irma, gimn. érettségi vizsgát tett 1922-ben. II. éves ker akadémista és a bukaresti magyar egyetemi hallgatók egyesületének főjegyzője.

Lidák Irén, végzett négy gimn. oszt. Otthon van és zenét tanul.

Máthé Lilly, végezte a ker. tanf.-ot. Irodába jár. Menyasszony, vőlegénye: Tulogdi Béla.

Orbán Klára, végzett 4 gimn. oszt. Ügyvédi irodába jár.

2. AZ INTÉZET TÖBBI VOLT NÖVENDÉKE

Wagner Erzsébet, Grász Livia, Dávid Erzsébet, Rein Mici, Kiss testvérek, Ihász Lili, Kecskeméti Erzsébet, Szabó Ibolyka, Benedek Margit, Taricska Vilma, Fritsek Olga, Böjthe Jolán, Landek Mária, Nagy Anna, Apponyi Margit, Fendrich Olga, Gömbös Mária, Székely Margit, Keresztes Irén és Magda, Jánossy Anna és Irma, Márton Lili, Robáczki Róza, Hirschfeld Margit, Agner Mária, Marosán Róza, Kardoss Anna, Divisek Mária, Rosenfeld Mariska, Danziger Szidonia és Edit, Szabó Éva és Ella, Frankel Edit, Farkas Olga, Tóth Rózsi, Móricz Mária, Kobialka Lujza, Öseh Kató, Máthé Margit, Izsák Laura, Klein Böske, Kóry Mária, Hancz Irén. Diószeghy Kató, Nagy Lili, Vasass Manci, Borha Olga, Páll Jolán, Gáll Ilonka, Szilágyi Kornélia és Ilona, Pálffy Margit, Scharscher Auguszta, Trezic testvérek, Orbán Margit, Festinger Lenke, Jancsó Mariska, Deák Anna, Balla Gizella, Páska Anna, Bessenyei Margit, Szabó Anna, Zakariás Magda, Wolf Róza, Öhlbaum testvérek, Lőrincz Anna, Spitzer Margit és Zsófia, Ammerling Erzsébet, Noszin testvérek, Szilágyi testvérek, Gábor Anna, József Anna, Kristoff Róza, Janovics Anna, Lehel Teréz, Weinrich Regina, Schön Elvira, Hübschmann testvérek, Kenessey Ilona, Lázár Antonia, Somlyay Lujza, Papp Ibolyka, Ajaki Mária, Ravas Margit, Ceizel Gizella, Németh Gizi, Divald Róza, Kovács testvérek, Löbl Klára, Body testvérek, Esztegár Gizella, Polonyi Borbála, Chrestel Gerda, Márton Emma, Haffner Irén, Hambrik testvérek, Davala Teréz, Jantó Anna, Klein testvérek, Szervatius Margit, Koválszky testvérek, Zauderer Ella, Bernáth Olga, Hoch Julia, Kardoss Vilma, Süssmann Viktoria, Losonczy testvérek, Lengyel Mária, Schneider Anna, Dimster Gertrud, Nagy Ilona, Nagy Margit, Nemes Irén, Sárdi Mária, Tar Ilona, Tobiás testvérek, Czirner Magda, Jakabfi Judit, Nemes Ilona, Máté Róza, Bede Irén, Desbordes Olga, Kekel Piroska, Kozma Margit, Laurits Erna, Müller Magda, Tobis Ilona, Hirsch Ella, Nagy Edit, Hecht Éva, Szvoboda Margit, Kanyó Etelka, Pál Elza, Donáth Ilona, Duha Éva, Vajda Aranka, Orbán Erzsébet, Hevesi Erzsébet, Almási Emma, Róna testvérek, Turcsa Margit, Kócsi Erzsébet, Hirschfeld Judit, Schobel Margit, Kucsera Anna, Koleszár Margit, Szigeti Zsuzsánna, Fábián Erzsébet, Demeter Erzsébet, Czirner Ilona, Fülöp Viola, Bártfai Teréz, Simon Anna, Tergovics Ella, Mihály Erzsébet, Fikker Mária, Erdélyi Gabriella, Gyöngyösy Olga, Hosszu Piroska, Nagy Pálma, Lang Mária, Török Mariska, Zalányi Ilona, Brecher testvérek, Rácz Ilona, Petrovici Paula, Lampel Jolán, Román Vilma, Beck Róza, Dux Ilona, Jeremiás Paula, Nasch Regina, Sántha Anna, Tamasán Mária, Vásárhelyi Malvin, Vitos Amália, Déri Zsófia, Garas Éva, Dr. Katona Eleonora, Fleinig Irén, Goldstein Erzsébet, Oláh Julia és Klára, Pietsch Gabriella, Szijgyártó Mária, Tuson Margit, Zágoni Ilona, Kardos Lili, Kutka Ilona, Orsolyák Margit, Horédi Ilona, Zenei Ilona, Korzsán Irma, Kondrát Stefánia, Lenkei Vilma, Lozsárdi Irén, Marosán Anna, Perényi Ilona, Támos Mária, Tocsán Anna, Dull Margit, Finkler Magdolna, Hazai Margit, Létai Klára, Magyar Mária, Ménesi Margit, Mihályfi Éva, Onyila Irén, Habala Ilona, Havlicsek Auguszta, Lázár Julánna, Lerner Magda, Lukács Anna, Muntyán Lenke, Pállfy Mária, Simonka Ilona, Soltész Katalin, Wahlberg Edit és Olga,

Ágocs Irén, Sztupjár Róza, Taricska Irén, Babág Josefin, Bari Olga, Deiszler Erzsébet, Dienes Erzsébet, Griger Matild, Hajdu Hermin, Hosszu Erzsébet, Löw Erzsébet, Reil Mária, Szimonidesz Anna, Bábolnay Kató, Bartkovszky Erzsébet, Becsek Erzsébet, Benkő Gizella, Demkó Ilona, Fecser Ilona, Vlád Mária, Trusinszky Erzsébet, Fabinyi Margit, Kain Izabella, Naftali Hermin, Singer Anna, Weisz Irén, Frank Erzsébet, Daume Sarolta, Krizkó Stefánia, Rajtik Mária, Valentini Zulima, Barca Irma, Bindász Irén, Hanasiewicz Johanna, Helmeczi Gizella, Kálnoki Klára, Kilin Johanna, Küchler Erzsébet, Lechmüller Ilona, Lengyel Róza, Lukács Anna, Lukács Valéria, Maschl Erzsébet, Szálván Mária, Szávay Kármen, Tulics Erzsébet, Tory Erzsébet, Turián Mária, Zsigmond Mária, Goldstein Katalin, Gresits Ilona, Sesermann Ilonka, Somodi Margit, Glancz Ibolyka, Goldstein Olga, Hunyadi Mária, Érsek Katalin, Hahn Magdolna, Studnicska Rozália, Bajor Magda, Deán Jusztina, Esztegár Viktoria, Horváth Adrienne, Kopp Elvira, Teleky Ida, Antóni Margit és Mária, Böhm Anna, Eberlein Erzsébet, Fellner Róza, Kindl Margit, Olár Mária, Walton Mária, Zeier Ilona, Ábrányi Irén, Braun Erzsébet, Gözsy Gizella és Julianna, Nikita Paula, Süket Anna, Izrael Ida, Bora Jolán, Jelen Irén, Nasch Regina, Tótfalusi Irma, Makula Hildegard, Moldován Claudia, Mikula Constancia, Popovics Aranka, Lehoczky Mária, Opra Mária, Ruthényi Gizella, Rozvány Zoë, Leuchter Róza, Adorján Anna, Anton Julianna, Csürös Olga, Dranik Ilona, Hidi Anna, Költő Ágnes és Judit, Lévai Etelka, Meszicsek Magda, Nyisztor Zsófia, Polonyi Ilona, Taub Margit, Minor Mária, Schwarzmann Szeréna, Stan Flóra, Vezér Anna, Krausz Margit, Wagner Malvin, Bogya Rozália, Kacsó Margit, Paneth Ilona, Stein Franciska, Török Róza, Zátzmann Erzsébet, Cséri Margit, Krakkai Margit, Göllner Margit, László Irma, Lukács Erzsébet, Pető Mária, Rapcsák Adél, Walton Piroska, Batiz Éva, Csiszér Jolán, Duchnovszky Erzsébet, Jung Ilona, Katona Ida, Klein Eszter, Rudy Jolán, Janovitz Pepi, Moldován Leontin, Partik Anna, Mendelsohn Róza, Muhai Erzsébet, Adorján Klára, Albert Borbála, Balogh Erzsébet, Bary Lily, Bodi Mária, Csutak Ilona, Deák Magdolna, Fehérvári Lenke, Fölsinger Ibolyka, Géber Anna, Herédi Teréz, Hermann Mária, Kedzierszky Irén és Magdolna, Körözsi Ilona, Kolcsár Zsuzsanna, Paráczky Adél, Ruska Irén, Tar Etelka, Ács Anna, Balló Klára, Balogh Anna, Cseh Sarolta, Czibere Mária, Póka Márta, Vass Olga, Bereczky Róza, Boskovits Julianna, Biró Sarolta, Deutsch Margit, Gál Teréz, Mátyás Anna, Vitecs Lenke, Mátyás Erzsébet, Cservény Teréz, Márton Mária, Momoczky Margit, Oltyán Mária, Pápai Irma, Rácz Margit, Rimóczi Róza, Seh Vilma, Tichy Gizella, Zelig Szeréna és Margit, Bain Laura, Bajtor Margit, Dálnoky Erzsébet, Erős Iolán, Grün Juliska, Grünfeld Margit, Hochfelder Frida és Mariska, Jakabovits Teréz, Albertffy Piroska, Balogh Margit, Bányai Ida, Lengyel Margit, Moldován Jenny, Pintye Olga, Hercz Blanka, Screiber Edit, Benke Margit, Di Gaspero Noemi, Adler Margit és Erzsébet, Halász Jolán, Gözsy Gizella és Julianna, Gabos Ilona, Schuller Ilona, Margittai Margit, Böjthe Anna, Zajácz Jozefa, Fried Irén, Fehér Margit, Karikás Ilona, Preiszler Etelka, Száva Aranka, Szelle Margit, Szarka Vilma, Sárossy Róza, Balassa Margit, Bresló Berta, Berkovits Sára és Eugenia, Kredátusz Anna, Marian Vilma, Molnár Aranka, Solti Erzsébet, Schmertz Róza, Tauffer Mariska, Vigh Juliska, Zehán Irén, Asztalos Mária, Bilinszky Jolán, Büdi Gizella, Czirják Anna és Ilona, Dekányi Kata, Egyed Mariska, Legmann Irén és Olga, Lönhárt Erzsi, Pferschy Erzsébet, Bajkai Róza, Elekes Izabella, Ebner Erzsébet, Györgyffy Erzsébet, Witsch Róza, Magyari Györgyi, Almai Irén, Oberding Aranka, Bányai Ella, Friedmann Gizella, Gárdonyi Erzsébet, Katona Ilona, Lisztes Margit, Molnár Margit, Reinherz Dóra, Pornay Margit, Weinberger Erzsébet, Dánffy Ella, Erdélyi Irén, Farkas Julia, Ferdinand Klára, Gámán Katalin, Kozma Ilona, Szécsi Teréz, Borbély Gitta, Schmitt Tessa, Schreiber Éva, Hangay Ilona és Margit, Rónay Judit, Illés Margit, Hajdu Margit és Anna, Jordán Klára, Cigorio Teréz, Hencz Ilona, Klacskó Mária, Vezér Anna, Katz Ruth, Viski Ilona, Kún Etelka, Perényi Cecilia, Kulin Juliska, Jankó Ibolya, Kapdebó Margareta, Keresztes Irén és Rebeka, Lohinszky Mária, Marsovszky Margit, Odermáth Emilia, Ravas Mária, Seeman Margit, Steiner Borbála, Anton Julia, Domes Irén, Dézsi

Piroska, Fábián Gabriella, Fekete Mária, Kádár Gizella, Kira Anna, Lakatos Irén, László Erzsébet, Maksai Ilona, Molnár Viola, Orbán Ilona, Papp Ilona, Réthy Katalin, Sánta Ilona, Tamásy Erzsébet, Tömösváry Katalin, Török Irén, Bogdán Olga, Csoma Erzsébet, Fischer Elvira. Fritsch Erzsébet, Gáll Katalin, Gottlieb Ilona, Herczeg Ilona, Miskovszky Sára, Sziráky Margit, Szkáj Irén, Vad Margit, Valentiny Matild, Zakariás Rózália, Zentai Irén, Gábor Anna, Gergely Gizella, Gangusch Karolina, Groboisz Olga, Györi Gabriella, Károli Erzsébet, Kovács Ella, Kövér Ilona, Lázár Mária és Ilona, Lukács Erzsébet, Páll Magdolna, Reszling Julia és Magdolna, Turgyán Anna, Schneider Ilona, Seiler Róza, Jogu Anna, Köszler Ildikó, Predics Erszébet, Fisch Anna, Viola Nóra, Babág Josefin, Blatnik Róza, Hoffer Melitta, Madár Gizella, Reib Mária, Kurtyán Teréz, Szőcs Mária, Varga Irén, Veszely Róza, Bretter Erzsébet, Józsa Erzsébet, Martics Ilona, Weisz Vilma, Zsáky Erzsébet, Kümmerlin Lydia, Rusz Rózália, Tary Erzsébet, Zsigmond Mária, Badonyi Irén, Ilia Ilona, Mureşian Emilia, Czinczár Rebeka, Hajós Róza, Uray Anna, Ürmösy Julia, Almai Karola, Ganz Margit, Grünfeld Eleonora, Bányai Margit, Bohar Erzsébet, Farkas Katalin, Feldmann Zsuzsanna, Flegner Ilona, Tomor Mária, Gólya Róza, Hirt Margit, Horváth Julia, Ilea Jolán, Laczkó Erzsébet, Komlósy Paulina, Koroján Mária, Kupás Piroska, Ligeti Mária, Sohr Irén, Marcella Irén, Bianu Szabina. Tomai Róza, Galvácsy Margit, Katz Eugénia, Osivnik Erzsébet, Pesternák Eszter, Hescheles Verona, Mózsa Melánia, Ujhelyi Karola, Cucui Kornélia, Hexner Ilona, Klärmann Malvin, Sternhell Regina, Suchy Mária, Budai Amália, Tamássy Anna, Braunstein Mária, Donáth Róza, Andrássy Irén, Antal Irén, Brusturán Ilona, Csüpei Mária, Dossios Olga, Hancz Éva, Rosenzweig Margit, Szerdai Gizella, Ábrányi Ilona, Barcza Irma és Ilona, Kolozsváry Aranka, Lécfalvi Margit, Löwi Izabella és Cecilia, Nemes Erzsébet, Perényi Margit, Vitán Ilona, Bodonyi Irén, Fazekas Erzsébet, Kalmann Gariella, Károlyi Etelka, Melegh Mária, Mészáros Magda, Moldován Anna, Morvai Erzsébet, Neumann Gertrud, Nevelits Erzsébet, Németh Edit és Mária, Rudas Klára, Soós Mária, Szántay Ilona, Szalván Irén, Szenkovits Éva, Erdösi Jolán, Farkas Gabriella, Glück Sarolta, Gündisch Eleonora, Györffy Gizella, Hambrik Livia, Ince Margit, Jancsó Mária, Leholc Erzsébet, Skach Irma, Ungár Etelka, Csimpaz Anna, Feldinger Róza, Engelhardt Elvira, Goldstein Mária, Hamberger Magdolna, Király Margit, Kucsera Anna, Csáp Gizella, Csoma Mária, Jenei Erzsébet, Kálmán Gizella, Muntyán Josefa, Szondi Mária, Tóbiás Anna, Török Margit, Bokodi Mária, Deitel Irén, Dufek Ilona, Florián Jolán. Borsóthy Julia, Adel-

Bacsó Sári és Kauffmann Anni.

mann Erzsébet, Bokor Mária, Csákány Piroska, Móricz Eszter, Klein Zelma, Leményi Anna, Lőcsey Emma, Kuzsár Irma. Imreh Gabriella, Nuszbaum Ilona, Vinkler Paula, Knapp Ilona, Lazarovits Szeréna, Bessenyey Róza, Herschkovits Gizella, Lefkovits Jolán, Sámson Szidónia, Szakács Ilona, Szél Ibolyka, Tárkányi Róza, Zodik Karolna, Rondel Irén, Veres Ilona, Gere Julianna, Hirsch Záli, Nissel Ráchel, Nussbächer Sára, Toncz Valéria, Varga Ilona, Schnitzer Erzsébet, Tóth Etelka, Tussay Gabriella, Valentin Margit, Vártarész Ibolyka, Wellarschitz Margit, Kompasz Gabriella, Szemler Kató, Parcsetich Lenke, Ingber Mária, Hidegh Mária, Illyés Etelka, Kriszta Magda, Nasch Regina, Tamasán Mária, Marcu Kornélia,

Moldován Felicia, Rosenberg Jolán, Therján Erzsébet, Littke Mária és Vilma, Lénck Ottila, Sztolárcsik Margit, Villy Irén, Gresits Ilona, Kovács Verona, Mandel Sarolta, Mándits Ida, Mikle Mária, Pakó Erzsébet, Benedek Julianna, Szeszerman Ilona, Szudlicska Róza, Reitter Gizella, Rottenberg Juliska, Darvasi Ida, Feuerstein Ibolyka, Grünbaum Ilona, Lautmann Piroska, Rafain Anna, Stern Gizella, Stern Amália, Tarcsa Erzsébet, Técsi Etelka, Diamantstein Ilona, Érsek Ágnes, Hary Mária, Langberg Szidónia, Csimoka Eugénia, Göröncsér Irén, Mayer Erzsébet, Vassy Antónia, Vincze Gabriella, Virág Mária, Zodik Karola, Toncz Valéria, Ujvárosi Irma, Zimonyi Mária, Zsigmond Róza, Dreikurs Róza, Heimann Regina, Huszár Erzsébet, Kubina Etelka, Papp Teréz, Pánczél Róza, Petrán Anna, Pingärtner Erzsébet, Sebestyén Róza, Udvari Irén, Jónás Anna, Kovács Róza, Mihálovits Stefánia, Pákh Ibolyka, Temsán Mária, Bauer Margit, Dáncs Anna, Fluck Klára, Keleczán Ilonka, Lusztig Eszter, Réger Regina, Walter Margit, Suciu Ilona, Nagy Juliska, Weress Katalin, Csiszár Márta, Borbáth Dalma, Novelly Elza, Stössel Margit, Vassy Margit, Axmann Gizella, Dely Erzsébet, Hegyesi Zsófia, Kamencsek Vilma, Klein Relli, Juhász Margit, Berkovics Eugenia, Varga Margit, Wagner Erzsébet, Ujfalvy Magda.

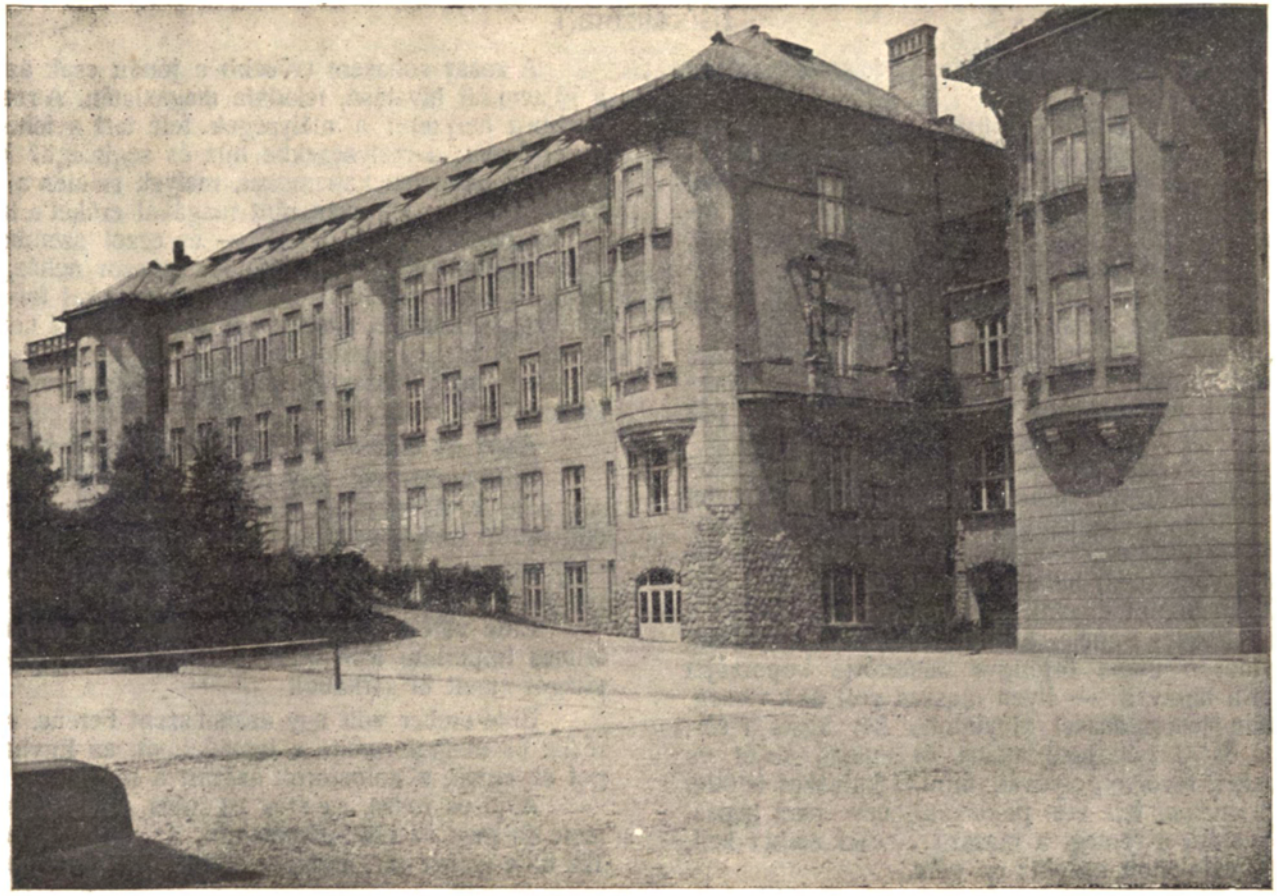

3. HALOTTAINK

Ajtay Wass Erzsébet
Babós Erzsébet
Balta Vilma
férj. Szabó Sándorné
Bányai Emma
Betegh Rózsi
Bokor Jolán
Budai Anna
Brunn Etelka
Brósz Alice
Buzeczkó Etelka
Debreczi Lenke
Demjén Ilonka
Dely Valéria
Diviaczky Erzsike
Dologh Sarolta
Duzsárdy Margit
Duka Anna
Esztegár Berta
Fehérváry Irma
Ferencz Amália
Fórizs Katalin
Fogarassy Margit
Fülöp Erzsi
Gál Adrienne
Gönczi Mariska
Grósz Auguszta
György Juliska
Győry Erzsébet
Horváth Anna
Jancsó Zsófia
Jéger Helén
Kartik Mária
Kerestély Margit
férj. Dr. Rózsa Józsefné
Keöváry Magda
Kiss Anna—Husztig Jánosné
Máyer Ibolya
Mártonfi Erzsébet
Marosán Kornélia
Ment Erna
férj. Hatfaludy Ernőné
Moldován Szilvia
Molnár Ilona
Marinovits Stella
Momoczky Margit
Nagy Anna
Nagy Ibolya
Nagler Gizi
Obitz Zsuzsi
Orbán Emma
Papp Margit
Reicher Rózsi
Rozenzweig Böske
Sarudy Olga
Simon Margit
Stefánovits Teréz
Schmidt Margit
Schäffer Karola
Schweiger Blanka
Suhr Teréz
férj. Gombos Józsefné
Sylveszter Irma
Strauch Emilia
Schwarcz Emma
Szász Irén
Szabó Irma
Szakáts Dalma
Seh Vilma
Szigeti Anna
Szilágyi Erzsi
Szunyoghy Erzsi
férj. Orlovszky Béláné
Táncos Anna
Tiltscher Márta
Torday Jolán
Tolvai Piroska
Tulits Erzsi
Vas Erzsi
Vóda Gabriella
Völgyi Erzsi
Völgyi Lujza
Völgyi Margit
Wiedemann Jolán
Wolloncs Irén
Zélig Klári
Zobl Vilma
Zöldi Izabella

Kimutatás a Marianum növendékeiről

Iskolai év	Elemi	Polgári	Keresk. tanf.	Női felső keres.	Lgimn.	Háztart. iparisk	Zene-iskola	Tanító-nőképző	Felső képző	Összesen	Internát
1911—12	153	280	38	33	36	11	—	—	—	551	43
1912—13	182	332	48	73	93	10	—	—	—	738	84
1913—14	195	324	43	112	146	6	—	—	—	826	115
1914—15	212	321	46	110	170	2	—	—	—	861	94
1915—16	226	363	59	121	199	—	—	—	—	968	116
1916—17	247	379	73	103	216	5	—	—	—	1023	110
1917—18	257	494	80	193	306	3	—	—	—	1333	148
1918—19	237	479	74	196	340	6	—	—	—	1332	160
1919—20	270	370	36	194	439	5	64	93	—	1471	121
1920—21	264	334	45	122	330	5	—	81	20	1201	114
1921—22	251	322	30	115	255	19	89	79	40	1200	111
1922—23	251	—	37	125	595	23	114	—	48	1193	136
1923—24	171	—	—	110	595	—	—	—		876	141
1924—25	123	—	—	138	439	—	—	—	—	700	154
1925—26	109	—	—	125	406	—	—	—	—	640	159
1926 - 27	121	—	—	125	393	—	—	—	—	639	136
	3269	3998	609	1995	4958	95	267	253	108	15552	1942

A PŐÉPÜLETHEZ 1916-BAN HOZZÁCSATOLT INTERNÁTUSI ÉPÜLET.

Elite...

(Búcsuzóra.)

A párisi *La Croix* hasábjain az elite jelentőségéről ír Pierre L'Ermite.

Beszél egy óriási, szürke, tehetetlen nagy tömegről, masszáról. Nézi és lát benne fiatalokat és öregeket, tudósokat és tudatlanokat, gazdagokat és szegényeket. Hatalmas test, mely fel és le hullámzik lomhán és tunyán, majd meg háborogva és zavarogva, izgatottan. Elül, majd ismét felkorbácsolódik. Nyaldos az őrületig és haragszik, dühöng vérontásig, halálig. Majd egekig csap, majd meg feneketlen örvénybe zuhan.

És látja, hogy ezt az óriási tömeget — mint az Oceánt járó óriást a kicsi kormánylapát — dobja, taszítja, löki jobbrabalra egy parányi valami, egy kicsi semmiség: egy pár ember!

Ilyen lomha massza volt az a tömeg, mely virágvasárnapján Hozsannát kiáltott az Urnak, virágot és pálmalevelet szórt az Üdvözítő lábai elé, nagypénteken pedig arcába köpött és a keresztre feszítette. — Ilyen massza volt az a tömeg, mely szent Genovévát halálra üldözte és tizenkét órával később oltárra akarta emelni. — Ilyen massza volt az a tömeg, mely a „nagy" francia királyt „szeretett" királynak nevezte és rövidesen utána őrjöngve összetörte koporsóját és szélnek szórta hamvait. — Ilyen massza volt az a tömeg, mely leírhatatlan lelkesedéssel kinyujtotta két kezét a cár, az „atyus" felé és 6 hónappal utána őt magát, nejét és minden gyermekét revolvergolyóval, mint a kutyákat lelőtte.

A világtörténelem tele van példákkal, mire nem képes, jóra-rosszra egyaránt a tömeg, a massza... csak ember kell, egy pár ember, válogatott csapat: *az elite*.

Aszerint, amint ez a pár ember, ez az elite jó vagy rossz, erősebb a másiknál, a kormány lapátja jobbra vagy balra fordul és utána megy a massza, a tömeg. Az erőn mulik minden: a fizika erején, a szellem, a lélek, az erkölcs, az eszmék erején, a szeretet vagy gyűlölet erején.

A rossz sohasem erősebb a jónál; csak az a baj, hogy a jó nem áll hivatása, feladata magaslatán. A rossznak könnyebb a helyzete: a mélységek felé tart a tehetetlenség elvénél fogva: a mélységekbe húz és segítségül hívja az alacsony, a nemtelen hajlamokat, melyek szintén a mélységekbe tartanak, s így könnyen ránt magával erőket a lavinák pusztító és pusztuló útján lefelé — és ezzel szemben a jóknak, a jó erőknek felfelé kell törniök, sokszor nehéz, göröngyös, járatlan, uttalan utakon s így kell magukkal felvonszolniok a masszát, a tömeget tizszeresen, százszorosan nehezebb munkával. A rossz magától bukik, esik, zuhan és leránt, a jó nehezen emel; jelszavát: excelsior! — véres verejtékkel nyögi, követi, viszi keresztül.

Azért az elite-munkához elite-emberek kellenek!

Elite-ember volt egy Rousseau, egy Voltaire, *a gonoszság elite-je*. Azért e két férfiú a gonosz kezében értékesebb volt millió tunya, rest, hétköznapi, szürke embernél.

Elite-csapat volt a vörösök maroknyi népe: azért egy pár száz ember száz millió oroszt tartott a markában.

Elite volt egy szent Pál, a lélek *elite-embere*: és a hatalmas Imperium Romanum gyökerére tette a fejszéjét és egy világot emelt ki sarkából.

Elite-ember volt egy assisii szent Ferenc, egy szent Terézia: és megreformálta a társadalmat, az Egyházat, a világot az egyik, a kolostorok százait a másik.

A jó és rossz, az átok és áldás, a köz véleménye, szelleme és java az elite-emberektől, az elite-csapatoktól függ. Tiz elite-ember megmentette volna még Szodomát is.

De elite-embernek lenni kemény dolog. Katona dolog. Katonának lenni pedig azt jelenti, — mondja Kleber — hogy ne egyem, ne ehessem, ha éhezem; ne ihassam, ha szomjuhozom; azt mondja, hogy vállaimra vegyem és vigyem megsebzett, vérző testvéremet, társamat, felebarátomat, ellensé-

gemet akkor is, ha már önmagamat sem tudom tovább cipelni...

Elite-lélek annyit jelent, hogy tudjak áldozni, hinni, szenvedni, kitartóan dolgozni, lelkesedni szent célokért, úgy, hogy két kezemet az Isten teremtő, mindenható kezébe teszem és mondom: „Mindent Uram, amit tőlem akarsz, mindent akarok és megteszek én is Uram, csak Te is légy velem!"

A katholikus férfiegyesületek nemrég Párisban kongresszust tartottak; ott felmerült a kérdés, meghivják-e a nőket is a tanácskozásra? A fiatalok ellenezték: nincsen szükség reájuk! A tapasztalt öregek követelték, annál is inkább, mert — amint egyikük mondotta, — „manapság úgy állunk már, hogy nem lehet különbséget tenni férfi és nő között, *hiszen már nincsenek is nők*..."

Mi, kik annyi év után viszontlátunk benneteket, kik megfigyeltük az életet, mi kik úgy neveltünk benneteket, hogy a kigyót tipró szent Szűz képét véstük lelketekbe, mi tudjuk, hogy *vannak még nők*, kiknek eszményképe a szent Szűz, egy Beatrice és a többi elite-lélek. *És ezekre égetően szükségünk van!* Egy Dante, egy Raffael, egy Murillo, egy Shakespeare, egy Corneille, egy Racine csak ilyen eszmények ihlete mellett tudtak nagyot alkotni.

Szükségünk van az elite-nőre!

Ti, kiket köszöntünk, ti, kiktől ismét búcsuzunk, *legyetek elite-csapat;* büszkesége, öröme, dicsősége és koronája a Marianumnak!

DR. HIRSCHLER JÓZSEF.

KÉSZÜLT A PROVIDENTIA KÖNYVNYOMDÁBAN
CLUJ—KOLOZSVÁR, CAL. REG. FERDINAND 64-66.